

ధనిత

1.11.75

నవంబరు ఒకటి : 1975

వెల : ఒక రూపాయి

**You'll love them
under the
new fashion**

NAIDU HALL

Bras designed for fit, support and comfort

Manufacturers of Ladies foundation garments

29 Pondy Bazaar Madras 600 017 Phone 442882

నాయుడు హాల్

బ్రెసియర్లు, స్త్రీల దుస్తులు తయారు చేయుటలో నిపుణులు

29, పాండిబజార్,

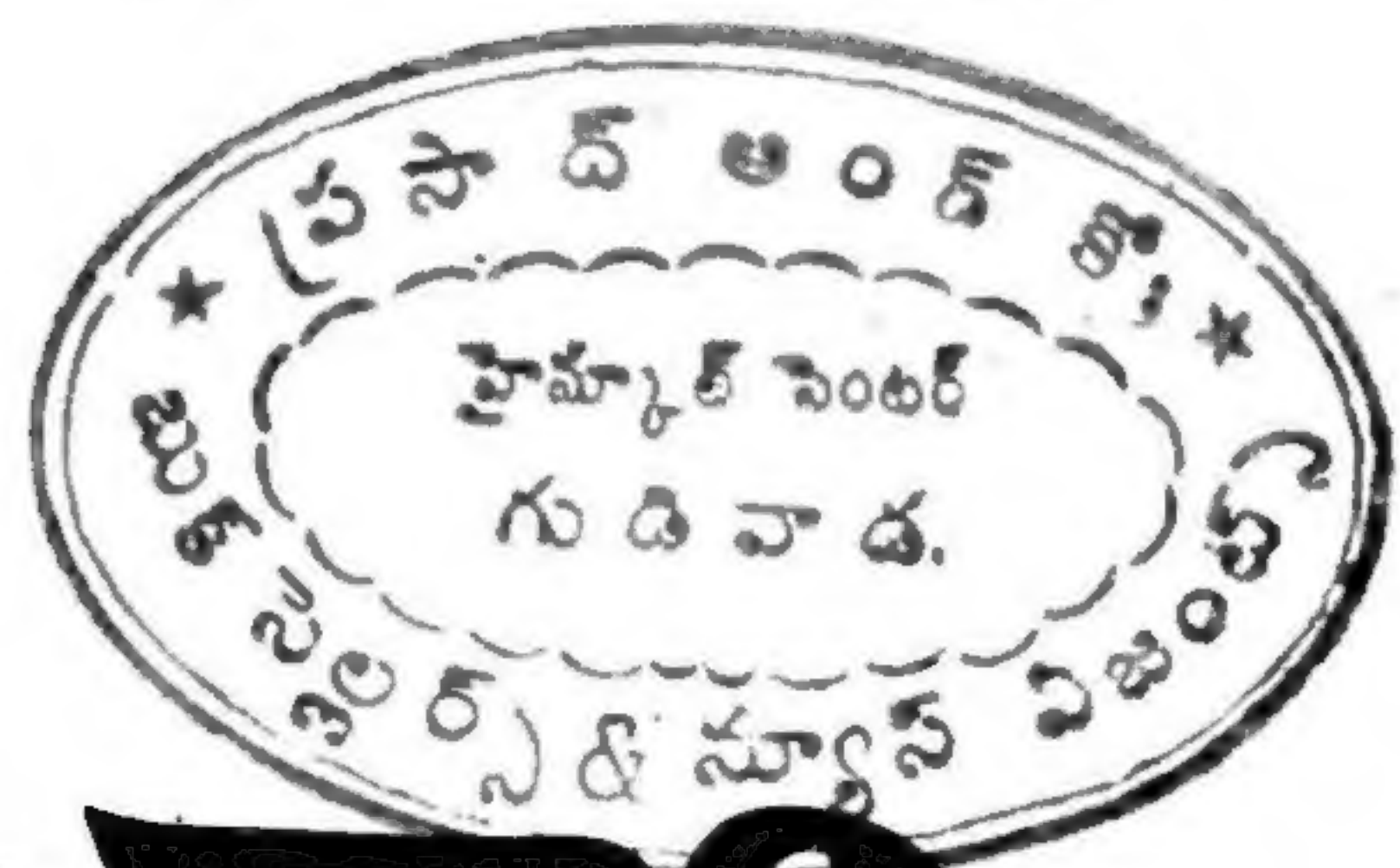
త్యాగరాయనగర్,

మద్రాసు-600017

ఫోన్ : 442882

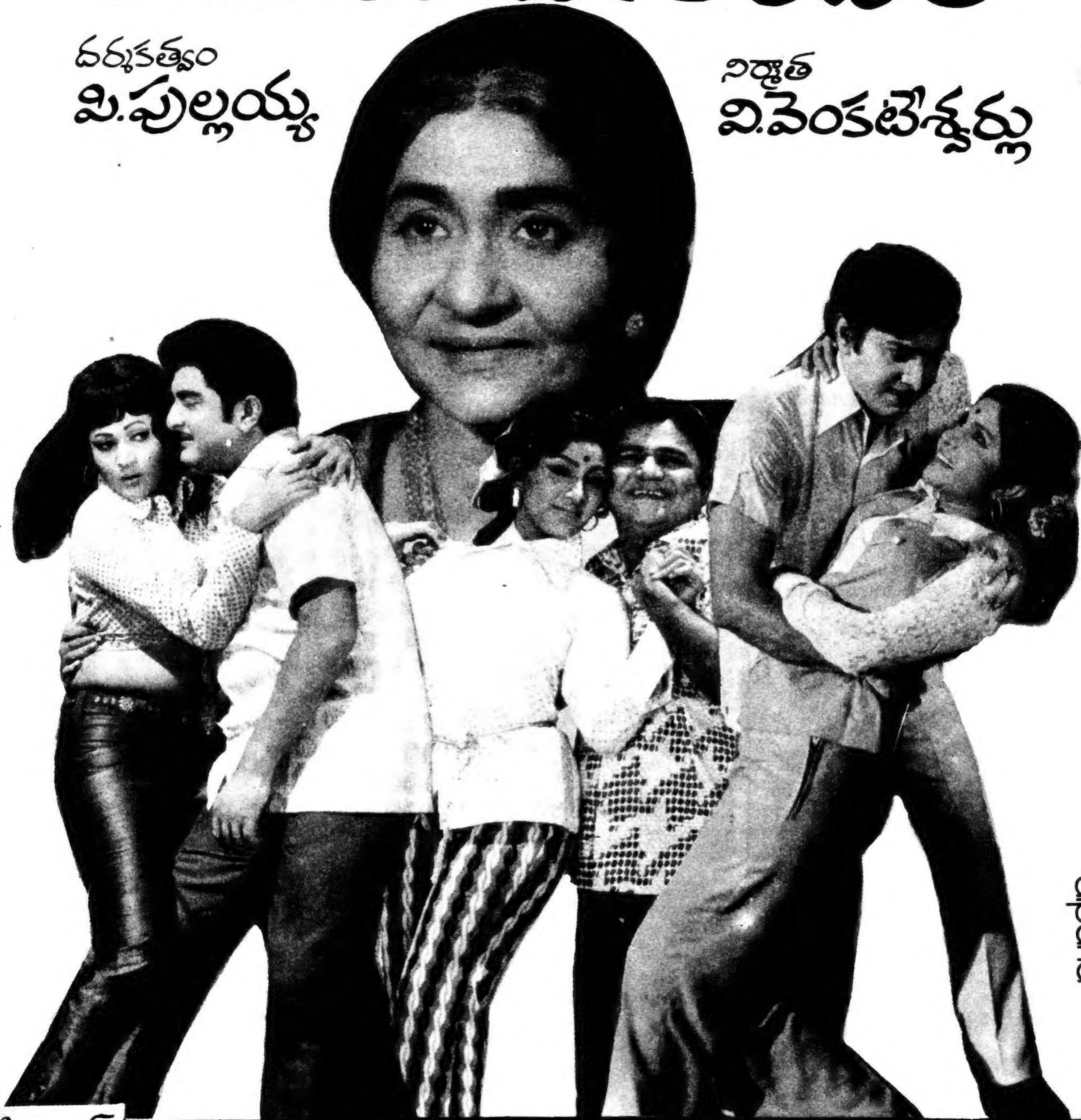
పద్మశ్రీ విక్టర్స్

అందరూ బాగుండాలి

దర్శకత్వం
వి.పుల్లయ్య

నిర్మాత
వి.వెంకటేశ్వర్లు

alpiana

శ్రీ షిల్స్

వనిత

స్త్రీ జన పక్ష పత్రిక

సంపుటి : 1 సంచిక : 9

నవంబరు ఒకటి : 1975

విడి ప్రతి : ఒక రూపాయి

సం||ర చందా : ఇరవైనాలుగు రూపాయిలు

సింహళం : 0.97 సెంట్స్

మలేషియా : 65 సెంట్స్

ఈ సంచికలో ప్రచురితమైన 'సునీతి' (14 వ పేజీ) కథ రచయిత్రి (వనిత పత్రికలకు తమ 'అందమైన సాయంత్రాలు' కథ ద్వారా పరిచితులు) శ్రీమతి వేదుల శకుంతల 1960 నుంచి రచనా వ్యాసంగం ప్రారంభించారు. 'అసమర్థుడు', 'న్యాయానికి అవలి అంచు', 'మంచు కరిగిన వేళ మమత నవ్వించి' మొదలైన కథలు వివిధ పత్రికలలో ప్రచురింపబడ్డాయి. 'వరలక్ష్మి', 'మంచు కరిగినవేళ మమత నవ్వించి', 'గ్రీన్ రూమ్ నవ్వించి' కథలకు - బహుమతులు లభించాయి. 'పునాది రాళ్ళు', 'శారద రాత్రులు' నవలలను ప్రచురించారు. ప్రస్తుతం హైదరాబాదులో ఉంటున్నారు.

"నా దృష్టిలో సాహిత్యం సమాజానికి హితవు చెప్పేదిగా, పది కాలాలపాటు అందరికీ మేలు కలిగించేదిగా ఉండాలి. ఆ దోరణిలో జీవితాంతం కృషి చేసి - ఒక్క మంచి రచన చేసినా చాలు. వందలకొలది సాధారణమైన కథలు, నవలలు రాసే రచయిత్రుల రచనల కంటే అటువంటి రచన గొప్పదిగా భావిస్తాను. ఊహలతో, కల్పనలతో రంగులు, హంగులు అద్ది - వాస్తవాన్ని సున్నితంగా, సరళంగా పాఠకులకు అందించగలిగే రచనలను నేను అభిమానిస్తాను. కేవలం ఊహలే నిండి, నిజాల్లేని రచనలు ఒక విధంగా సమాజానికి ముఖ్యంగా భావిభారత పౌరులు కాగల 'టీనేజ్' పిల్లలకి చాలా హాని కలిగిస్తాయి. 'నేను ఎన్ని రాశాను' అనేకంటే 'సమాజానికి నేనెటువంటి సాహిత్యాన్ని అందించాను' అని ప్రతి రచయిత, రచయిత్రి ప్రశ్నించుకున్నప్పుడే, సాహిత్యం విలువ, రచనల విలువ, పత్రికల విలువ కలకాలం నిలుస్తాయి" అంటారు శ్రీమతి శకుంతల.

మా హైదరాబాదు ప్రతినిధి పంపిన సమాచారం ఆధారంగా వనిత 'అక్టోబరు ఒకటి' సంచికలో ప్రచురింపబడిన 'రచయిత్రి మాది రెడ్డి సులోచనతో గోష్టి' వ్యాసంలో - కొన్ని సవరణలు ప్రచురింప వలసిందిగా శ్రీమతి మాదిరెడ్డి సులోచన కోరారు. ఆ సవరణల ప్రకారం "నా పుట్టిన తేది 15.3.1936; భర్తగారు హెడ్ మాస్టారుగా పని చేస్తున్నారు. నాకు అభిమాన రచయితలు, రచయిత్రులు అంటూ ప్రత్యేకంగా ఎవరూ లేరు. రంగ నాయకమ్మ, సులోచనారాణిగార్ల రచనలు కూడా చదువుతాను - అభిమానిస్తాను. నాకు నచ్చిన రీతిగా రాసేవారంతా నా అభిమాన రచయిత్రులే." వ|| సం

జీవితపథంలో "తుపాకీ"ని క్రీడగా ఆసరా చేసుకుని పైకి వచ్చి, పలువురు మన్ననలందుకున్న 'గీతా శంకర్' గారి ముఖచిత్రంతో వెలువడిన 'వనిత' చూశాము. తృప్తికరంగా ఉంది. కాని, ఈ సారి బామ్మగారి పలకరింపు కొరవై బాధగా వుంది. 'సంజెనీదలు' కథ స్నేహానికి హద్దులుండాలనే నీతిని తెలియజేసింది. వనితలో చిత్రాలు పత్రికకు వన్నె తెస్తున్నాయి. కార్టూన్స్ కొంచెం ఎక్కువ ప్రవేశ పెట్టమని మనవి.

పీలుఖానా రుక్మిణీదేవి

అనవర్తి

వనితలో నెలకొకసారి కాక 15 రోజులకొకసారిగా పజిల్ పెడితే చాలా బావుంటుంది. 116 రూ. అంటూ ఒకే ప్రయత్నం పెట్టారు. కనీసం ఒక్క

వచ్చే సంచికలో....

ముఖచిత్రం :

జన్మదినోత్సవ (నవంబరు 19) సందర్భంగా

ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ

ప్రత్యేక వ్యాసాలు :

బాలల దినోత్సవ సందర్భంగా

బాలలకు సంబంధించి కొన్ని.

రెండు కథలు :

జి. పరిమళా సోమేశ్వర్

డి. కామేశ్వరి

తప్పుకి కూడా చాన్స్ పెడితే బావుంటుంది. బహుమతులు వస్తే, నెకండ్, థర్డ్ పెడితే పాఠకులకు మరింత ప్రోత్సాహకరంగా వుంటుంది.

భారతి

విజయవాడ

స్త్రీలకు వనిత చాలా ఉపయోగకరంగా వుంటున్నది. వనితలాంటి పత్రిక ఇంతవరకు నేను చూడలేదు.

బి. రూపవతి

కలకత్తా-29

ఆధునిక యుగంలో వివిధ రంగాలలో ప్రసిద్ధి గాంచిన స్త్రీలందరిని వరుసగా పరిచయం చేస్తున్నట్లే ప్రాచీన కాలంలో వివిధ రంగాలలో ప్రసిద్ధిగాంచిన స్త్రీలందరిని గూడా వరుసగా పరిచయం చేస్తే బాగుంటుంది. చరిత్రకందినంత వరకు గాఢాసత్తకాలంనుంచి వివిధ రంగాలలో స్త్రీలు ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించుకున్నట్లు ఆధారాలున్నాయి. అలాంటి స్త్రీలందరిని పరిచయం చేయటానికి ఒకపేజీ కేటాయిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

శి. భార్గవీశ్వర్

వాగర్ కర్నూర్

అక్టోబరు 1 వ తేదీ సంచిక 'దుర్గ' ముఖ చిత్రంతో ఎంతో ఆకర్షణీయంగా వుంది. శీర్షికలన్నీ బావున్నాయి. ముఖ్యంగా శ్రీమతి జలంధరగారి 'గడ్డిపూలు' కథ మాకెంతగానో నచ్చింది.

అనుపాణ దుర్గాదేవి

నర్సంపేట

మీ పత్రిక ప్రతి విషయంలోనూ సనాతనభావాల్నే ప్రచారం చేస్తూంది. ముఖ్యంగా దేవతలూ; వారి మహిమలూన్నూ. గతంలో వేసిన 'నవరాత్రికి తొమ్మిది ముగ్గులు' అన్న శీర్షిక శుద్ధ అనవసరం.

అరుణ

బాపట్ల

దీపావళి

దీపావళి పండుగ హిందువులకు చాలా విశిష్టమైన పండుగ. దేశమంతటా, అన్ని వయసుల వారూ అత్యానందంగా జరిపే పండుగ. ఈ పండుగను కొందరు రెండు రోజులు జరుపుతారు; మరి కొందరు మూడు రోజులు చేస్తారు; ఇంకొందరు ఐదు రోజులు కూడా చేస్తారు—ముఖ్యంగా ఉత్తర భారతంలో. ఆశ్వయుజ బహుళ త్రయోదశి, చతుర్దశి, అమావాస్య; కార్తిక శుద్ధ పాడ్యమి, విదియ—ఈ ఐదు రోజులూ పండగ దినాలే. ఎలా అంటే—మొదటి రోజు—యమత్రయోదశి; రెండవ రోజు నరక చతుర్దశి; మూడవ రోజు దీపావళి; నాలుగో రోజు బలిపాడ్యమి; ఐదవ రోజు యమద్వితీయ—ఈ ప్రకారంగా పూజలు జరిపి, పండగలు చేసుకుంటారు. యమత్రయోదశి నాటి రాత్రి—అకాలమృత్యు నివారణార్థం నూనెతో దీపాన్ని (దీన్ని 'యమ దీపం' అంటారు) వెలిగించి, ఇంటి ముందు పెట్టాలనీ, తద్వారా యమధర్మరాజు అనుగ్రహం సంపాదించవచ్చుననీ పురాణాలు చెబుతున్నాయి. చతుర్దశి నాటి తెల్లవారు ఝామున నరకభయం లేకుండా విధిగా అభ్యంగస్నానం చెయ్యాలని పెద్దలు చెబుతారు. చతుర్దశినాటి నూనెలో లక్ష్మీదేవి; నీటిలో గంగదేవి వుంటారని నమ్మకం. దీపావళి నాడు లక్ష్మీపూజ చెయ్యడం, దీపాలు వెలిగించడం, బాణాసంచా కాల్చడం, కొత్తబట్టలు కట్టుకుని బంధు మిత్రులతో విందు భోజనాలు చెయ్యడం—అనాదిగా వస్తున్న ఆచారం.

దీపావళి గురించి బాగా ప్రచారంలో వున్న కథ—నరకాసుర వధ. లోక కంటకుడైన నరకాసురుని శ్రీకృష్ణుడు సత్యభామ సహాయంతో సంహరించడం, నరకుని పీడ వదలిన కారణంగా ప్రజలు సంతోషంగా దీపాలు వెలిగించి, ఉత్సవాలు చేసి బాణాసంచాలు కాల్చడం—నాటి నుంచి నరకచతుర్దశి, దీపావళి పేర్లతో ఆ పండుగలు, విధానాలూ అనవాయితీ కావడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

ఇంతే కాకుండా వివిధ పురాణాల్లోనూ 'దీపావళి' గురించి మరికొన్ని కథలు కూడా వున్నాయి. బలిచక్రవర్తిని వామనుడు పాతాళలోకానికి పంపినది కూడా ఈనాడే అనీ, అందువల్ల దేవతలందరూ తమకు బలిచక్రవర్తి బాధ నివారణ అయినందుకు గాను, ఉత్సవాలూ పండుగలూ చేశారనీ ఒక కథ.

శ్రీరామచంద్రుడు రావణుని వధించిన తర్వాత, సీతను తీసుకుని తిరిగి అయోధ్యకు వచ్చి, పట్టాభిషేకం జరుపుకోవడం కూడా ఈనాడే జరిగిందనీ, అందుకని ప్రజలు ఆనందంగా దీపాలు వెలిగించి, ఉత్సవాలు జరుపుతారనీ మరో కథ. ఇప్పటికీ ఉత్తర భారతంలో 'భరత్ మిలాప్' పేరుతో ఈ రోజున పండగ చేస్తారు.

విక్రమార్క చక్రవర్తి కార్తిక శుక్ల పాడ్యమినాడు పట్టాభిషేకం చేసుకున్నందువల్ల అతని జ్ఞాపకార్థం ఈ పండగ చేస్తారని మరి కొందరి నమ్మకం. అనాటినుంచి 'విక్రమశకం' ఆరంభమైంది. తర్వాత విక్రముడు అంద్రుడైన శాలివాహన చక్రవర్తితో పోరాడి, ఓడిపోయాడు. అప్పట్నుంచి దక్షిణదేశంలో 'శాలివాహన శకం' ప్రచారంలోకి వచ్చింది.

రాక్షసులను హత మార్చిన తర్వాత, కాళికాదేవి ఆ ఆవేశంలో ప్రజలందరినీ చంపడం మొదలు పెట్టిందనీ, ప్రజలందరూ పరమేశ్వరుని శరణు వేడారనీ, పరమేశ్వరుడు ఆమెకు ఎదురుగా వెళ్లి దారికి అడ్డుగా పడిపోయాడనీ, అది చూచి, ఆమె శాంతించిందనీ, అప్పుడు ప్రజలందరూ తిరిగి తమ ఇళ్ళలో దీపాలు వెలిగించి, పూజలు చేసుకున్నారనీ, అదీ ఈ అమావాస్య నాడే అనీ—కాళికాపురాణంలో ఒక కథ వున్నది.

అందుకనే 'దీపావళి' విశిష్టమైన పండుగ; దీప రూపాలతో విరాజిల్లే పండుగ.

“మనోవ్యాధికి మందుంది!”

తంజావూరు దగ్గర ఆదో కుగ్రామం. ఆ గ్రామంలో సంప్రదాయాలన్నా ఆచారాలన్నా ప్రాముఖ్యం చూపే ఓ మధ్య తరగతి కుటుంబం. ఆ కుటుంబంలోని భార్య భర్తలకు అభిరామి ఒక్కతే కూతురు; చక్కని చుక్క.

ఈడు మీరగానే అభిరామిని బడికి పంపడం మానేశారు. తల్లికి చేదోడు వాదోడుగా ఇంట్లోనే గడిపేది ఆమె. ఎక్కడికి వెళ్ళినా తోడు లేక వెళ్ళేది కాదు.

వయస్సొచ్చిన పిల్లను పెళ్ళి చెయ్యకుండా ఎన్నాళ్ళు ఇంట్లోనే ఉంచుకోవడం? అంచేత అభిరామి తండ్రి కూడా — తన కూతురు సుఖపడాలనే ఒక్క ఉద్దేశంతో తాహతుకు మించిన సంబంధాలే వెతకసాగాడు.

ఆ ఊరికి కాస్త దూరంలోనే మరో గ్రామం ఉంది. ఆ ఊళ్ళో ఒక వరుడున్నట్టు తెలిసి అక్కడికి వెళ్ళాడు అభిరామి తండ్రి. కుల గోత్రాల విచారణ అయ్యాక జాతకాలు మార్పు కున్నారు. జాతకాలు కుదిరాయని పెద్దలు చెప్పగానే, పెళ్ళి చూపులు ఏర్పాటుచేశారు. ఆ అబ్బాయి వచ్చి అభిరామిని చూశాడు. అమ్మాయి అతనికి నచ్చింది. ఎగలాగీ, దిగలాగీ ఎలాగో ఒకలా కట్నాలూ కానుకలూ అన్నీ మాట్లాడుకుని పెళ్ళి ముహూర్తం పెట్టారు. ఆ ముహూర్తాన అభిరామికి పెళ్ళి జరిగింది.

“పుట్టినింటికి మెట్టినింటికి కూడా మంచి పేరు వచ్చేలా ప్రవర్తించు తల్లీ! అంతకన్నా నేనేమీ చెప్పలేను” అన్నాడు అభిరామి తండ్రి ఆమెను అత్తవారింటికి పంపుతూ. ఆమె తల్లి

కంట నీరు కమ్ముకోగా భర్త చెప్పిన మాటలు తాను ఆమోదిస్తున్నట్టు తల ఊపింది.

అభిరామి అందరి దగ్గరా నెలవు తీసుకుని అత్తవారింటికి బయలుదేరింది.

*

అందరు ఆడపిల్లలలాగే ఆమె కూడా తన వైవాహిక జీవితం గురించి ఏమేమో ఊహించుకుంది. అయితే ఆమె ఊహలు సరికావని ఆమెకు త్వరలోనే తెలియవచ్చింది.

ఆమె అత్తగారు తన అసలు రూపాన్ని చూపసాగింది. ఇంటి చాకిరంతా అభిరామిచేతే చేయించేది ఆవిడ. క్షణం తీరికలేక యంత్రంలా పనిచేసేది అభిరామి. పని చెయ్యడానికి ఆమెకే అభ్యంతరమూలేదు. కాని అత్త పెత్తనం తనను తన భర్తకు కూడా దూరం చెయ్యడాన్ని ఆమె ఓర్చుకోలేకపోయింది.

విసుగూ విరామమూ లేకుండా పనిచేసిన అభిరామి రాత్రి ఏ పది గంటలకో, పదకొండుకో గాని పడుకోవటానికి వీలులేదు. అయితే అప్పుడు కూడా ఆమెకూ ఆమె భర్తకూ మధ్య అత్తగారు పక్క వేసుకుని పడుకొనేది.

దయ్యంలా తనను వదలకుండా వెంటడించే అత్తగారంటే అభిరామికి అసహ్యం పెరిగింది. ఆమె రోరోపలే అత్తను తిట్టిన తిట్లు తిట్టకుండా ఏకదాటిగా తిట్టుకొనేది. అలా రోరోపలే కుమిలిపోయేది — మరి ఆమె తన దుఃఖాన్ని ఎవరితో చెప్పుకోగలదు?

భర్తతో మాట్లాడడం కలలోనైనా జరగదు.

మామగారు నోరెత్తలేని సతీ భక్తుడు. భార్య హుంకరిస్తే పిల్లిలా అయిపోతాడు. అయితే భార్య — కనుచూపు మేరలో ఎక్కడా లేని సమయమూ, సందర్భమూ కలిసి వస్తే మాత్రం అభిరామి దగ్గరికి వచ్చి “నీ సమస్య పరిష్కార మయ్యే రోజు త్వరగా రావాలి” అనేవాడు. అంతే!

ఆ మాటలు ఆమె వేదనను ఏ మాత్రమూ తీర్చేవి కావు. ప్రతిరోజూ ఆమెకో సమస్య అయింది!

*

అభిరామి అదృష్టమో, మరేమో కాని — ఒకరోజు ఆమె అత్తగారు ఎక్కడికో పని మీద వెళ్ళింది.

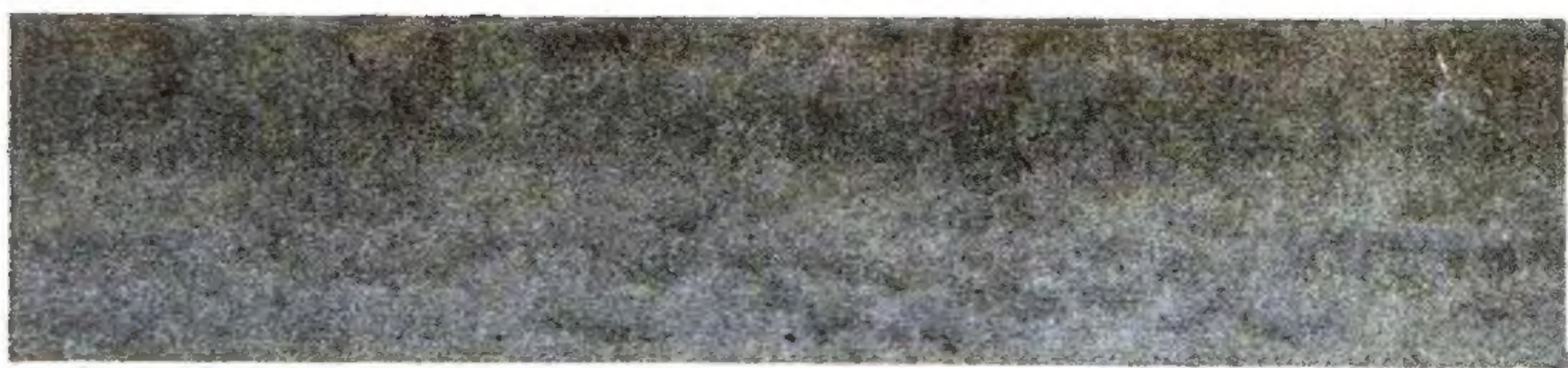
ఆ వీలు చూచుకుని అభిరామి తన మామగారి దగ్గరికి వెళ్ళింది. “నా బాధ తీరే మార్గమే లేదా?” అని ఆయన మనసు కరిగేలా ఏడ్చింది.

“నేనేం చెయ్యగలనమ్మా? ఏదైనా చేస్తే ఆ దేవుడే చెయ్యాలి....అయినా, మీ పుట్టింట ఏదైనా పండగో పబ్బమో జరగొచ్చు కదా? ఆ సాకున వెళ్ళు. నేను ఇక్కడ దీంతో మాట్లాడి సర్ది చెబుతారే!” అన్నాడు ఆయన.

తన ప్రశ్నకు అది సరైన సమాధానం కాకున్నా, అది విని అభిరామి కాస్త ఊరట పొందింది.

ఒకరోజు —

అభిరామి పుట్టింటి నుంచి ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. ఆమె తండ్రి అల్లుడికి ఉత్తరం వ్రాశాడు.

తంజావూరు పేరు చెప్పగానే మనకు నాయకరాజుల పరిపాలన, సరస్వతి మహల్ గ్రంథాలయం-ఇలా ఎన్నో మరపురాని విశేషాలు గుర్తొస్తాయి.

ఈ మధ్య తంజావూరు అంటే వీటన్నిటితో బాటు గుర్తొచ్చే మనిషి ఒకరున్నారు అక్కడ. ఆమె-డాక్టర్ పద్మానిని. ఆమె మామూలు డాక్టరుకారు. మనిషి శరీరానికి జబ్బు చేస్తే నయం చెయ్యడం తేలికే; మనసుకు జబ్బుచేస్తే? మానసిక వ్యాధులతో బాధపడేవారిని పిచ్చివాళ్ళుగా జమకట్టడం తేలికే. అయితే అలాంటివారి బాధ వెనక ఉండే నమస్యలేమిటో తెలుసుకొని వాటికి తగ్గ వైద్యం చెయ్యడం-డా॥ పద్మానిని వంటి కొందరికే చేతనవుతుంది. పిచ్చివాళ్ళుగా పరిగణింపబడ్డ ఎందరినో ఆమె మామూలు మనుషులను చేశారు. ఆమె దగ్గరికి వైద్యం కోసం వచ్చిన వాళ్ళ కథలు వింటుంటే జాలి కలుగుతుంది; చెప్పరాని అవేదన కలుగుతుంది. మనిషి కంటే మనిషికి మరో శత్రువు లేరనిపిస్తుంది. డా॥ పద్మానిని కేసుల పైలులోని ఈ యథార్థగాథను 'వనిత' పాఠకులకు ప్రత్యేకంగా ఇక్కడ ప్రచురిస్తున్నాము.

డాక్టర్ పద్మానిని వెల్లడిచేస్తే యథార్థగాథ

“ఇంట్లో పండగ. అమ్మాయిని, మీఅమ్మనూ, నాన్ననూ వెంట తీసుకురండి. తప్పక రాగలరని ఎదురుచూస్తున్నాను” అని వ్రాశాడు ఆయన.

అభిరామితో కొడుకును పంపడం ఆమె అత్తగారికిష్టం లేదు. అభిరామి తండ్రి-ఆనవాయితీ కోసమే తననూ, తన భర్తనూ తీసుకురమ్మని వ్రాశాడని అవిడకర్థమైంది.

“నువు వెళ్ళకు. నేనూ వెళ్ళను. మీ నాన్న అభిరామిని తీసుకెళ్ళి దిగబెట్టి రావీ!” అని కొడుక్కు ఆజ్ఞాపించింది అవిడ. అతను సరే నన్నాడు.

అసలు తనను వెళ్ళనివ్వరేమో అని భయపడ్డ అభిరామి ఈ నిర్ణయం విని నిట్టూర్చింది. కనీసం కొన్నాళ్ళయినా స్వేచ్ఛగా ఉండచ్చుకదా అనుకొని-యథాప్రకారం రోరోపలే-ఆనందించింది.

*

అభిరామీ, ఆమె మామగారూ ఇద్దరూ ఆమె పుట్టింటికి బయలుదేరారు.

సాగనంపడానికి గుమ్మందాకా వచ్చిన అత్త గారు ‘త్వరగా వచ్చేయ్-పుట్టిల్లే స్వర్గం అనుకొని

ఉండక....’ అని అభిరామిని హెచ్చరించి మరి పంపింది.

మామగారితో బస్ స్టాండు చేరుకుంది అభిరామి. “ఎలాగూ వెడుతున్నాం. దారిలోనే పళని జేత్రం వస్తుంది. అక్కడ దిగి సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దర్శనం చేసుకుని మీ ఊరికి వెడదాం. నీకు మంచి రోజులు రావాలని దేవుణ్ణి ప్రార్థిద్దాం” అన్నాడు ఆమె మామగారు.

అభిరామి కాదనలేదు. ఆమెకు ఆ మాత్రం ప్రశాంతి కావాలనిపించింది.

ఇద్దరూ పళనిలో దిగారు. గుడికి వెళ్ళి స్వామి దర్శనం వూర్తి చేసుకుని వచ్చేంతలో చీకటి పడసాగింది.

“ఇప్పుడు బయలుదేరితే మీ ఊరు చేరేసరికి అర్ధరాత్రి అయిపోతుంది. కనుక, రాత్రి ఇక్కడ ఎక్కడైనా సత్రంలో గది తీసుకుని గడిపి, రేపు తెల్లవారుదూమునే మీ ఊరికి వెడదాం” అన్నాడు అభిరామి మామగారు.

ఆమె దాన్ని కాదనలేదు.

ఓ సత్రంలో గది అద్దెకు తీసుకున్నారు వాళ్ళు.

*

రాత్రి పడకొండు గంటలు కావచ్చింది.

ప్రయాణం చేసిన బదలిక, చాలా రోజులుగా గుండెల్లో గూడు కట్టుకున్న అలసటకలిసి అభిరామిని నిద్ర పుచ్చాయి. ఆమె ఆదమరచి నిద్రపోసాగింది.

అయితే అదే గదిలో ఉన్న ఆమె మామగారికి మాత్రం నిద్ర రాలేదు.

వెళ్ళయినా కన్యగానే జీవిస్తున్న అభిరామిని చూస్తూ చూస్తూ నిద్రను దూరం చేసుకున్నాడు ఆయన. తన యుక్తాయుక్త విచక్షణను కూడా ఆయన దూరం చేసుకున్నాడు. చాలా రోజులుగా ఆయనలో నిద్రపోతున్న కామవాంఛ మేలు కొన్నది.

అవుకోలేని కాపంతో-పరిసరాలనుమరిచి నిద్ర పోతున్న అభిరామి నుదుటిమీద చెయ్యివేసి మెల్లగా నిమిరాడు ఆయన.

అభిరామి ఉలికిపడి లేచింది.

[12 వ పేజీ చూడండి]

గ్రామ పారిశుధ్యం

కమల: పట్టణం హడావుడి, మూకలవర వదిలేసి దూరంగా పోతే ఎంతో శాంతంగా ఉంటుంది కదూ?

సుశీల: ఈ గ్రామం సౌందర్యానికి ఈ “పక్షి ఆశ్రమం” శోభ ఎంతో తోడ్పడుతున్నది.

కమల: ఈ గ్రామాన్ని శుభ్రంగా ఉంచి నట్టయితే, ఇక్కడే ఉండిపోవటానికి నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

సుశీల: గ్రామంయొక్క ఆరోగ్యం అందులో నివసించే ప్రతి ఒక కుటుంబం యొక్క శ్రద్ధ పైనా, జనహితేచ్ఛ (పబ్లిక్ స్పిరిట్) పైనా ఎంతగా ఆధారపడుతుందో ఆలోచించగలవా?

కమల: ఎలాగంటావు?

సుశీల: ఊళ్ళో ఒక్క కుటుంబమే, దోమలు తగ్గటానికి ప్రయత్నించకపోయినా, పారిశుధ్యం గురించి అశ్రద్ధ చేసినా, ఇంటి చుట్టూ కుండ పెంకులూ, చెత్తా చెదారమూ పారేసినా గ్రామంలో దోమలూ, క్రిముల గుడ్డూ, గ్రహణీ క్రిములూ, ఈగలూ వృద్ధి అవుతాయి.

కమల: ఆ గుడిసెల తాలూకు మురికినీటి గుంటలు చూడు: పిల్లలు ఈ ప్రదేశమంతా పాకీ దొడ్డిగా ఉపయోగిస్తున్నట్టున్నారు.

సుశీల: టైఫాయిడ్, కలరా, గ్రహణీ, క్రిమి దోషాలలాంటి అంటువ్యాధులు ఇలాంటి అశుభ్రత నుంచే ఏర్పడతాయని వాళ్ళకు తెలిసినట్టు కనబడదు.

కమల: అదెలా?

సుశీల: రోగులూ, ఆరోగ్యంగా ఉన్నట్టు కనబడేవారూ కూడా ఇలాంటి అపాయకరమైన క్రిములనూ, వాటి గుడ్డనూ విసర్జిస్తారు. పెంట అంతా పై నేలమీదే ఉంటుంది గనక, గొడ్డు

దాన్ని తొక్కి ఇతర ప్రదేశాలకు రోగ కారకాలను చేరవేస్తాయి. వానలు కురిసినప్పుడు ఆ పెంట అంతా దూర ప్రాంతాలకు కొట్టుకుపోతుంది. క్రిములు-తాగే నీటిలోకి, కూరల మళ్ళలోకి జొర బడతాయి. అలాగే నీటిని, కూరలను గ్రామస్థు లంతా ఉపయోగిస్తారు. అంటు వ్యాధులు వ్యాప్తి చెందేది అలాగే.

కమల: ఈ మధ్య మా ఊళ్ళో ఒక పిల్లకి పేగుల్లో ఏదో అడ్డుపడింది. ఆపరేషన్ చేసి చూస్తే ఓ 50 “పెద్ద పాములు” ఉండగా చుట్ట చుట్టకుని ఉన్నాయట. అలా జరుగుతుందా?

సుశీల: ఎందుకు జరగదూ? మన దేశంలో మనుషుల పేగులలోచేరి ఉండే పాములు నాలుగు రకాలు.

కమల: ఏమిటవి?

సుశీల: నులి పురుగులూ, కొంకి పురుగులూ, పెద్ద పాములూ, బద్ద పాములూనూ. ఈ క్రిములు ఎంతో హాని చేస్తాయి; మనిషి తినే ఆహారాన్ని పూర్తిగా ఒంటబట్ట నియ్యవు.

కమల: ఎలా?

సుశీల: క్రిములుగల బిద్ద ఒక్కోసారి బాగా తింటూ కూడా నీరసించి, నిస్రాణగా ఉంటుంది. ఏమంటే, బిద్ద తినే ఆహారంలో చాలా భాగం క్రిములే హరించేస్తాయి.

కమల: ఇలాంటి అంటు వ్యాధులు సోకకుండా ఏం చెయ్యాలి?

సుశీల: తాగే నీరు శుచిగా ఉండడం ప్రధానం.

కమల: అందుకు ఏం చెయ్యాలి? జనం చెరువులలోనూ, నదులలోనూ, కాలువలలోనూ

స్నానాలుచేసి, ఆ నీరే తాగటానికి కూడా ఉప యోగిస్తారు గదా! ఒడ్డు కేవలమూ పాయిఖానా లేనాయె! ఆ నీటిలోనే బట్టలు ఉతుకుతారు, గొడ్లను కడుగుతారు కూడా!

సుశీల: అందుకే తాగే నీటిని ముందుగా చక్కగా మరగ కాచాలి. తాగే నీటికోసమని ప్రత్యేకంగా బావులుండటం ఉత్తమం. ఈ బావులు మరుగు దొడ్లకూ, చెత్త కుప్పలకూ 50 అడుగుల దూరంగా ఉండాలి. వాటిని ఇటుకలతో కట్టి, సి మెంటుతో పుయ్యాలి. ఈ గోడ నేల మట్టం మీద 3, 4 అడుగులు లేపాలి. అలా చేస్తే మురుగు నీరు, వాన నీరు బావిలోకి ప్రవ హించదు.

కమల: పిల్లలు సరదా కోసం బావిలోకి కర్రలూ, రాళ్ళూ, కప్పలూ, కాగితపు పడవలూ పడేస్తారు.

సుశీల: అది నిజమే! అందుకే తాగే నీరుండే బావులను మూయటం మంచిది. మూసిన బావిలోకి చుట్టుపట్ల ఉండే చెట్ల ఆకులూ, దుమ్మూ కూడా పడే అవకాశం ఉండదు.

కమల: బావి దగ్గర బట్టలు ఉతుకుతున్న ఆ ఆడవాళ్ళనూ, సమీపంలో మేస్తున్న ఆ గొడ్లనూ చూడు.

సుశీల: బావి చుట్టూ సిమెంటుతో బొడ్డు కట్టాలి. అది వెలుపలికి వాలుగా ఉండాలి. నీరు బావికి ఎడంగా ప్రవహించాలి. ఆ నీటికి కాలువలు కట్టి మొక్కలకు అందించాలి. గొడ్లను బావుల దరికి రానీయరాదు. లేకపోతే వాటి మల మూత్రాలతో బావి నీరు అశుచి అవుతుంది. ప్రతి మనిషీ తన సొంత చేద ఉపయోగించేటప్పుడు ఇన్ని జాగ్రత్తలూ వ్యర్థమే! చూడు కమలా! వాళ్ళు

గేయం:

మానవుడు

రక్షింపబడి

అనంతంలోని జ్యోతిర్మండలాలు

వెదజల్లుతున్నాయి

కోటానుకోట్ల కాంతి ఘంజాలు

రోదసిలోని రాకెట్లు

వెదుకుతున్నాయి

సృష్టిలోని రహస్యాలు.

చంద్రుని పుట్టుకను

శోధిస్తున్న మానవుడు-

గగన మండలాన్ని వెధిస్తున్నాడు.

దూరాలను తగ్గిస్తూ

కాలాన్ని కొలుస్తున్నాడు

ప్రకృతిని సలకరిస్తూ

విజ్ఞానానికి ఒరిపిడి పెడుతున్నాడు.

అయినా-విశ్వం ముంగిట

పాలు త్రాగే పిల్లవాడే!

కాలం ముందు

తప్పటడుగులు వేసే పసివాడే!

అనంత దూరాలను అధిగమిస్తున్నా

అంతరాలను మాత్రం విడనాడకున్నాడు.

మాట్లాడుతున్నంతసేపూ తమ చేదలు నేల మీద ఉంచి, ఆ మట్టి చేదలే బావిలోవేసి, నీళ్ళు తోడు తారు. కాస్త బావికి ఎడంగా బట్టలుతీకే రాయి ఉంటే, వీళ్ళు బావికి ఇంత దగ్గరగా బట్టలు ఉతుకుతారనుకోను. ఏమంటావు కమలా?

కమల: కాదు. సుశీలా! ఈ ఆడవాళ్ళకు అలాంటి విషయాలు తెలియజెప్పటం చాలా కష్టం. వాళ్ళు బావి దగ్గర ఉన్నంతసేపూ కబుర్లు చెప్పు కుని ఆనందిస్తారు.

సుశీల: నీ అభిప్రాయం తెలిసింది. ఆరోగ్య శాఖ వాళ్ళు పాయిథనాలు కట్టించి, వాటిని జనం ఉపయోగించక పోయేసరికి హతాశులయ్యారని విన్నాను.

కమల: అదే పనిగా బోదచేస్తూ పోవాలి.

సుశీల: ఈ గ్రామ ప్రజలకు పోచుకోలు కబుర్లంటే ఉండే ఆసక్తి-శౌచం, ఆహారం, కుటుంబ నియంత్రణ, రోగ నిరోధంలాటి వాటి మీద కూడా ఏర్పడాలి.

కమల: కాదా మరి! ఒక యువకుడు ఒక అమ్మాయికేసి ఏమాత్రం ఆత్రంగా చూసినా, తెల్లారేసరికల్లా ఆ సంగతి ఊరంతా పాకిపోతుంది.

సుశీల: కమలా, ఆ గుడిసె చూడు, అంటు కున్నట్టుండే!

కమల: లేదు, వాకిలి కుండా పొగ బయటికి వస్తున్నది. ఈ గుడిసెల నుంచి పొగ బయటికి రావాలంటే వాకిలి తప్ప మరో దారి లేదు. వాటికి కిటికీలని చెప్పుకో దగిన కంఠలు కూడా ఉండవు.

సుశీల: ఆడవాళ్ళు వంట చేస్తున్నంత సేపూ పొగలో ఉక్కిరి బిక్కిరి కావలసిందే నన్నమాట! వాళ్ళ కళ్ళూ, ముక్కులూ, గొంతులూ పాదపు తాయంటే కావూ?

కమల: వాళ్ళు ఏం చెయ్యగలరు మరి?

సుశీల: పొగ రాకుండా ఇటుకల పొయ్యి ఎంతో చౌకగా కట్టుకోవచ్చు. వంట చెరుకు కూడా అదా అవుతుంది.

కమల: దాన్ని ఎలా కడతారు?

సుశీల: పొయ్యి దిగువ నేల ఏటవాలుగా ఉండాలి. పొయ్యి పెట్టెలాగా నిర్మించి, పాత్రలు పెట్టటానికి రెండు, మూడు కంఠలు వదలాలి. కట్టెలు పెట్టటానికి తెరిపి ఉండాలి. ఒక పొగ గొట్టం పొయ్యికి అమర్చాలి, దాని పైకొస కప్పు కన్న ఎత్తుగా ఉండాలి. పాత్రలు కంఠలను పూర్తిగా కప్పిన పక్షంలో వంట చెరుకు పూర్తిగా వినియోగపడుతుంది. పొగ దారిన పొగ గొట్టంలోనుంచి పైకి పోతుంది.

కమల: ఇలాటి పొయ్యి గ్రామంలో ఒక్కటి వెలిసిందంటే, దానివల్ల కలిగే లాభాలు చూసి, ఇతరులు అలాటి పొయ్యిలే కట్టుకుంటారు.

సుశీల: హైదరాబాదుకు చెందిన డా. ఎన్. పి. రాజు రచించిన "Smokeless Kitchens for the Millions" (జన బాహుళ్యానికి పొగలేని పొయ్యిలు) చదివావా? డా. రాజు ధర్మమా అని చాలా దేశాలలో స్త్రీలు సుఖంగా వంటలు చేసు కుంటున్నారు.

కమల: నేను చదవలేదు. ఆ పుస్తకం ఎక్కడ దొరుకుతుంది?

సుశీల: అది క్రిస్టియన్ లిటరేచర్ సొసైటీ వారి అన్ని ట్రాంచిలలోనూ దొరుకుతుంది. గ్రామాలలో ఉండే వాళ్ళు వారికి రాసి తెప్పించుకోవచ్చు.

కమల: మా అమ్మకు చాలా ఉపయోగపడేలా ఉన్నది. నేను ఒక కాపీ తెప్పించి, మావారి చేత మా అమ్మకు పొగలేని పొయ్యి వేయించి పెట్టాలి.

సుశీల: చుట్టూ పక్కల వాళ్ళు దాన్ని చూశారంటే, ఆడవాళ్ళంతా తమకు కూడా అలాటిది కావాలంటారు.

— శ్రీమతి సుశీలా జయకరన్

కాత్తు తరహాచరాలు

చీరలపై పూసలతో పువ్వులు

మీరే సొంతంగా రూపొందించుకున్న చీర కట్టు కోవలనే కోరిక మీకుంటే—అది నెరవేరడం చాలా తేలిక. పూసలకూ, దారాలకూ కొద్దిగా ఖర్చు చేస్తే చాలు; మీరు మీ తీరిక వేళ్లలో మీ చీరలను 'ప్రత్యేకమైనవి'గా మలుచుకోవచ్చు.

ఇక్కడ పచ్చ రంగు చీరలకు 'ప్రత్యేకత' కలిగించడానికి కావలసిన సరంజామానే ఇస్తున్నాము. అంచేత తక్కిన రంగుల చీరలకు ఇలాంటి ప్రత్యేకత కావాలనుకునే వాళ్ళు వాటికి సరిపోయే రంగుల పూసలు వాడితే, మంచి ఫలితం ఉంటుంది.

మీ చీరలకు ప్రత్యేకత కలిగించడానికి కావలసిన సరంజామా అంతే ఇదే: తెల్లరంగులో ఉండి మెరిసిపోయే చిన్న గాజు పూసలు 30 గ్రాములు; పసుపు రంగులో ఉండి మెరిసిపోయే చిన్న గాజు పూసలు 30 గ్రాములు; 30వ నెంబరు ప్లాస్టిక్ దారం 3 పాకెట్లు; చాలా సన్నగా ఉండే ఎంబ్రాయిడరీ సూది ఒకటి; పసుపురంగు దారపు కండే ఒకటి; పచ్చరంగులో ఉండే చీర (షిషాను, జార్జెట్టు, నైలాన్-వీటిలో ఏదైనా సరే).

ఈ సరంజామా అంత సమకూర్చుకున్నాక, చీర మీద పూసల పువ్వులు కుట్టాలంటే ఏం చెయ్యాలో తెలుసుకుందాము.

మొదట ప్లాస్టిక్ దారాన్ని—ఒక్కో ముక్క పది అంగుళాల చొప్పున ఉండే ముక్కలుగా కత్తిరించి ఉంచుకోవాలి.

ఈ పదేసి అంగుళాల ప్లాస్టిక్ దారాన్ని తీసుకుని పువ్వులు చెయ్యడం ప్రారంభించాలి. ఈ దారం ముక్క తీసుకుని, సూది సాయంతో దాంట్లో పది తెల్ల పూసలను ఎక్కించాలి. దారం ఒక కొనను చేత్తో పట్టుకోవాలి. పూసలను వృత్తాకారంలో ఉండేలా తిప్పి పట్టుకొని ఒకవైపు $1\frac{1}{2}$ అంగుళాల దారం ఉండేటట్టు, తక్కిన దారం సూదివైపు ఉండేటట్టు చూసుకొని, పూసల వృత్తాన్ని ముడి వెయ్యాలి.

దారం కొన రెండో వైపున సూదితో మూడు పసుపురంగు పూసలు ఎక్కించి వాటిని ఒక తెల్ల పూసమీద ఆనేలా త్రిభుజాకారంలో అమర్చుకోవాలి. దారాన్ని ఆ తెల్లపూస ద్వారా పోనివ్వాలి. ఈ తెల్లపూస పక్కనున్న తెల్లపూసను వదలిపెట్టి, అవతలి తెల్లపూసమీద ఆనేలా మళ్ళీ మూడు పసుపు పూసలను త్రిభుజాకారంలో అమర్చుకోవాలి. మొత్తంమీద ఇలా మధ్య మధ్య ఒక్కో తెల్లపూస చొప్పున నదిలిపెట్టి ఐదు తెల్లపూసల మీద ఆనేలా, వాటిద్వారా—పసుపు పూసలు కట్టుకోవాలి. ఇలా చేస్తే పువ్వు పూర్తవుతుంది. మొత్తం ప్లాస్టిక్ దారంలో మిగిలిపోయిన ముక్కలను కత్తెరతో కత్తిరించేయ్యాలి.

ఈ పద్ధతిని ఉపయోగించి మొత్తం 300 పువ్వులు తయారు చేసుకోవాలి.

ఈ పువ్వులన్నీ చేసుకున్నాక, చీర తీసుకోవాలి. దాని మీద పెన్నిలుతో సమానమైన దూరంలో ఉండేలా చుక్కలు పెట్టుకోవాలి. చీర ఒక చివర ఎలాగూ నడుము చుట్టూ చుట్టుకోవాలి కనుక, ఆ భాగం మీద మాత్రం ఈ చుక్కలు పెట్టుకోనక్కరలేదు.

ఇలా చుక్కలు పెట్టాక, ప్రతి చుక్కమీద ఒక్కొక్క పూసల పువ్వు వచ్చేలా పసుపురంగు దారంతో రెండు కుట్లు వేసి కుట్టాలి.

ఇలా పువ్వులు కుట్టిన తర్వాత, ఆ చీర కట్టుకుంటే ఎంతో బావుంటుంది.

'అతుకుల' చీర

అతుకుల చీర అంటే అదేదో అసభ్యకరమైనదని అనుకోనక్కరలేదు. కాగితమూ, పెన్నిలూ, కత్తెరా, సూదీ నైపుణ్యంతో ఉపయోగించడం తెలిస్తే మామూలు తెల్ల చీరను అందమైన 'అతుకుల చీర'గా మార్చడం సులభమే.

నూలు చీరలు, ప్రింటెడ్ చీరలు కట్టుకుని విసుగెత్తిన వారికి ఈ కొత్త తరహా చీర కుట్టి కట్టుకోవడం ఆసక్తికరంగానే ఉంటుంది.

ఈ 'అతుకుల చీర' కావాలనుకునే వాళ్ళు సిద్ధం చేసుకోవలసిన సరంజామా ఇంతే. తెల్ల

చీర (2x2 వాయిల్, ఆర్గండి, టెరికాట్ రకాలకు చెందిన ఏ చీరైనా సరే); ఎర్ర రంగు 2x2 వాయిల్ గుడ్డ $\frac{1}{2}$ మీటరు; నేవీబ్లూరంగు 2x2 వాయిల్ $\frac{1}{2}$ మీటరు; డ్రాయింగ్ పేపర్, ట్రేసింగ్ పేపర్, పెన్నిలు, పదునైన కత్తెర; జిగురు ('ఎరెసివ్') ట్యూబు ఒకటి; ఎరుపు, నేవీబ్లూ రంగుల నూలు దారం కండేలు (మీద చెప్పిన రంగుల 2x2 వాయిల్ గుడ్డలకు సరిపోయేవి); సూది.

ఇచ్చిన పువ్వు నమూనాను ట్రేస్ చేసి, దాన్ని డ్రాయింగ్ పేపర్ మీద గీసుకోవాలి. ఆ పేపర్ మీద ఉన్న పువ్వు ఆకారాన్ని కత్తెరతో కత్తిరించి తీయాలి.

2x2 వాయిల్ ముక్కలలో ఒకదాన్ని తీసుకుని, దాని మీద పువ్వు ఆకారంలోని డ్రాయింగ్ పేపర్ ముక్కిను ఉంచి సూదితో గుచ్చిపెట్టాలి. ఆ ఆకారం వెంబడి, గుడ్డను కత్తెరతో కత్తిరించండి. ప్రతి 2x2 గుడ్డ ముక్క నుంచి ఇలాంటి పువ్వులు 18 కత్తిరించి తీయొచ్చు.

చీరలో ఒకవైపు చివర నడుముకు చుట్టుకుంటాము గనుక, ఆ చివర కాస్తా వదలిపెట్టి, తక్కిన చీర మీద సమాన దూరాలలో ఉండేలా పెన్నిలుతో 30 చుక్కలు పెట్టుకోవాలి.

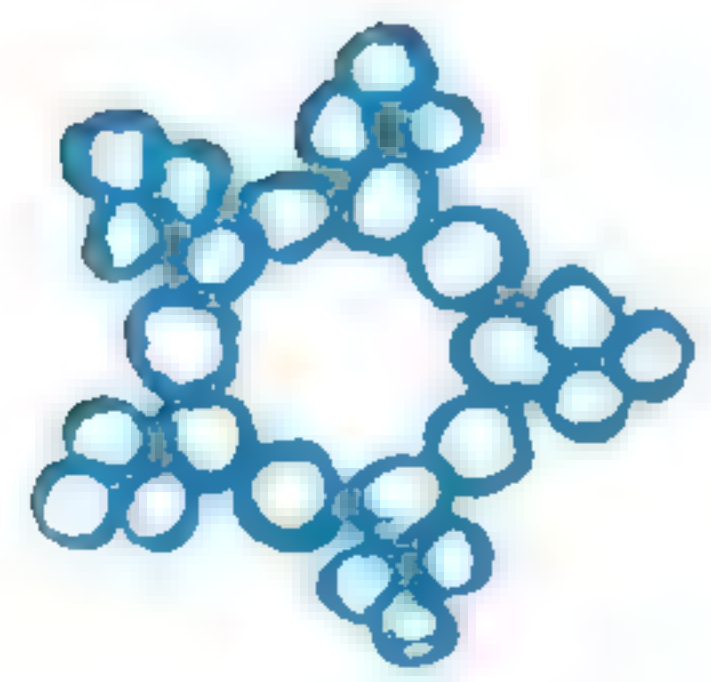
కత్తిరించి ఉంచిన పువ్వులను ఈ 30 చుక్కల మీద జిగురుతో అతకాలి. ఇలా అతికే ముందు ఒకే రంగు పువ్వులు రెండు పక్క పక్కన ఉండకుండా చూచుకుని అతకడం మంచిది.

మొత్తం పువ్వులన్నీ అతికాక, ఏ రంగు పువ్వు అంచులచుట్టూ, ఆ రంగు నూలు దారంతో రన్నింగ్ కుట్టుతో ఎంబ్రాయిడరీ చేస్తే బావుంటుంది. కుట్టుమిషన్ ఉపయోగించి కూడా ఈ కుట్టు కుట్టవచ్చు. వీలున్న వాళ్ళు దర్జీకి ఇచ్చి కూడా వీటిని కాస్త చౌకగా కుట్టించుకోవచ్చు.

మొత్తం మీద ఇలా పువ్వులతో అతికిన ఈ 'అతుకుల చీర' బావుంటుందని—కుట్టి, కట్టుకున్నాక మీరే మెచ్చుకోగలరు. ఎదటివారు మెచ్చుకోగా సంతోషించగలరు.

చీరలపై పూసలతో పువ్వులు

పూసల పువ్వు

'అకుకుల' చీర

'అకుకుల చీర' పువ్వునమూనా

[మనవ్యాధి....7 వ పేజీ నుంచి]

తనకు చాలా దగ్గరగా విచిత్రంగా నవ్వుతూ మామగారు కనబడేసరికి ఆమె తెల్లబోయింది. తలవంచుకొని “ఏమిటిది?” అని అడుర్చగా అడిగింది.

ఒక్కొక్క మాట కూడబలుకుతూ ఆయన తన కోరిక వినిపించాడు.

అభిరామి కాచులా లేచింది.

“నా కొడుకు నీకివ్వగల సుఖం నేనూ ఇవ్వ గలను....” అంటూ కళ్ళు కప్పిన కామంతో ఆమెను బలవంత పెట్టసాగాడు ఆ పెద్దమనిషి.

అభిరామి గిజగిజలాడింది. కామవాంఛ— ఆయనకు లేని బలం కలిగించింది. దాంతో ఆయన పులిలా ఆమె మీద పడ్డాడు. ఆమె మేకపిల్లలా గింజుకుంది. ఇక తను చెయ్య దగ్గ దేమీ లేదన్న స్థితిలో “నన్ను రక్షించండి! అయ్యో.. కాపాడండి నన్ను!” అని కేకలు పెట్టసాగింది.

ఆ సత్రం చాలా పెద్దది. అభిరామి కేకలు ఆ సత్రం గదుల్లో ఉన్న వాళ్ళను ఆమె ఉన్న గదిదగ్గరికి లాక్కొచ్చాయి.

అక్కడి దృశ్యం-వాళ్ళు కళ్ళకు ఎంతో దాద కలిగించింది.

చెదరిపోయిన బట్టలతో కోకదేవతలా పడి ఉంది అభిరామి. ఆమె కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడుస్తున్నది. జరిగినదేదో ఆమె చెప్పేస్తే-తన పరిస్థితి విషమిస్తుందన్న అభిప్రాయంతో ఆమె మామగారు కథను అర్థం తీప్పేకాదు.

“అయ్యో! ఇది ఏచిదండీ! ఇలాగే అరుస్తుంది. ఇది నా కొడుకు పెళ్ళాం....వాడి కాపరం నిలబెట్టాలనే ఉద్దేశంతో దీన్ని ఇక్కడికి తీసు కొచ్చాను. ఈ పళవి ముద్రాహృద్యస్వామి కరుణతో నైనా దీని ఏచి నయం కాదా అనుకుని ఇక్కడికి వచ్చాను....నేను చెయ్యని వైద్యం లేదు.... మొక్కని దేవుడూ లేడు!” అని ఆయన పకడ్బందీగా కథ అల్లి అందరినీ నమ్మించాడు.

“నేను ఏచిదాన్ని కాను! నేను ఏచిదాన్ని కాను! ఆయన మాటలు అబద్ధాలు!” అని అభిరామి అరవసాగింది. అలా అరిచి అరిచి, ఆమె నిజంగానే ఏచిదై పోయింది.

*

అభిరామి తల్లిదండ్రులు ఆమెను డాక్టర్ పద్మా నినికి చూపించారు. “మా అమ్మాయిని మళ్ళీ

★ మొటిమల వల్ల ముఖం మీద వల్లవి మచ్చలు వస్తున్నాయని చాలామంది యువకులు విచారిస్తూ ఉంటారు. అలాంటి వాళ్ళు నిమ్మనందును రెండు ముక్కలుగా కోసి కొన్ని నిమిషాలపాటు ముఖం మీద గట్టిగా రుద్దాలి. ఓ వది నిమిషాలు తర్వాత ముఖాన్ని కడిగేయ్యాలి. అంతే! అప్పు డప్పుడు అలా చేస్తుంటే చాలు-ముఖానికి మళ్ళీ కళా కాంతి వస్తాయి.

★ పేమియా చెడిపోకుండా నిలవ ఉండా లంటే, దాన్ని బాగా ఎర్రగా వేయించి, గాలి తగలకుండా మూసి ఉంచాలి.

★ కుట్టు మిషిన్ల బెల్టు బిగువ వడలిపోయి వప్పుడు దాన్ని మళ్ళీ బిగువగా ఉంచ దానికి ఓ మలభమైన వద్దతి ఉంది. ఆ బెల్టును ఉడదీసి ఇరవై నిమిషాలపాటు చప్పిళ్ళలో నాన బెట్టాలి. ఆ తర్వాత ఎండ తగిలేలా తగిలించి పెట్టాలి. బెల్టులో తడి ఎండిన తర్వాత దీని ఉపయోగిస్తే బిగువగా ఉంటుంది.

మామూలు మనిషిని చెయ్యండి! మీకు వున్నం ఉంటుంది!” అని మొరపెట్టుకున్నారు.

డాక్టర్ పద్మానిని వైద్యం చెయ్యడం ప్రారం భించారు. మెల్లమెల్లగా అభిరామిని తన వారికి తెచ్చుకున్నారు. ఆమె గుండెను గాయపరచిన ఆ సంఘటనను ఆమె చేతే చెప్పించారు. కాల క్రమాన ఆమెను మళ్ళీ మామూలు మనిషిని చేశారు.

డాక్టర్ పద్మానినికి అది మరో విజయం!

అభిరామి తల్లిదండ్రులకు కూడూ మళ్ళీ దక్కిందని పట్టరాని ఆనందం కలిగింది.

కాని అభిరామి సంగతేమిటి?

అత్తవారు ఆమెను తమ యింట అడుగుపెట్ట నివ్వలేదు. “ఏచిదాన్ని కట్టుకొని బతుకంతా ఏడవడానికి నా కొడుకేం ఏచివాడా?” అని అడిగాడు ఆమె మామగారు. అత్తగారు “దాన్ని ఈ యింటి గుమ్మం తొక్కించే ఉద్దేశమే లేదు!” అని చెప్పింది. అభిరామి భర్త ఆ ఇద్దరి మాటలూ విని అంగీకారంగా తల ఊపాడు.

*

తల్లిదండ్రులకు అభిరామి ఓ పెద్ద సమస్య అయింది. ఆమెకు ‘మొగుడొల్లని పిల్ల’ అని బిరుదిచ్చి అనందించేవారు కొందరు; “ఇప్పటికి ఏచి కుదిరినట్టు కనిపించినా మళ్ళీ దీనికి ఏచి పట్టదని చెప్పడం ఎలా!” అని సందేహం వెలి బుచ్చేవారు కొందరు. ఇలా ఏచి కుదిరినా అభిరామికి ప్రకాంతి చిక్కలేదు.

ఆమె ఒకరోజు డాక్టర్ పద్మానినిని కలుసు కుంది. “నేనేం సుఖపడుతున్నాను? అత్త వారింటికి పోలేను. పోయినా పరితం ఉండదు. కన్నవారికేమో బరువయ్యాను. ఈ స్థితిలో నేను ఏచిదానిగానే ఉండిపోయి ఉంటే ఎంత బాగుండేది డాక్టర్! మీరు నన్నెందుకు మామూలు మనిషిని చేశారు? నన్ను మళ్ళీ మామూలు మనిషిని చేసింది ఈ నరక యాతన అనుభవించ దానికేనా? ఇందుకేనా నా ఏచి నయం చేశారు డాక్టర్?” అభిరామి ప్రశ్నల వర్షం కురి పించింది.

ఆ ప్రశ్నలకు డాక్టర్ పద్మానిని జవాబు చెప్ప లేకపోయారు.

ఆ ప్రశ్నలకు ఎవరైనా జవాబు ఏమని చెప్పగలరు?

*

సిల్లల్లి తీర్చిదిద్దడానికి

మీరు చెయ్యవలసినవి

- మీ సిల్లలతో నవ్వుతూ, సరదాగా ఉండండి.
- సిల్లల్ని ఎప్పుడూ ఒకే రకంగా చూసుకోండి.
- తాము తలానా పనులు చెయ్యగలమన్న ఆత్మ విశ్వాసం వాళ్ళకు కలిగించండి.
- వాళ్ళకు ఏ యిబ్బంది వచ్చినా, మీకు చెప్పేలా చేసుకోండి. ఇలా మనసు విప్పి చెప్పుకోకపోతే సిల్లల మానసిక స్థితి దెబ్బ తింటుంది.
- ఇల్లు సిల్లల పాలిటి 'స్వర్గం' అయ్యేలా చక్క దిద్దండి.
- మీరు చేసిన తప్పులు వాళ్ళ ముందు ఒప్పుకోండి. ఇలా చెయ్యడం వల్ల వాళ్ళు తమ తప్పులు కప్పి పుచ్చుకొనే అవకాశం కోసం వెదుక్కోరు. కనుక అబద్ధం కోరులు కారు.
- మీరు చెప్పదలచుకున్న వాటిని చేపించండి. సిల్లలు మంచిని, చెడునూ కూడా తెలియకుండా అనుకరిస్తుంటారు. అంచేత వాళ్ళ మీలోని మంచినే అనుకరించేలా చెయ్యండి.
- మీ సిల్లలకు ఏదైనా ప్రత్యేకమైన ఆసక్తి, అభిరుచి, హాబీ వంటిది ఏదైనా ఉంటే, వాటిని ప్రోత్సహించండి. వీలున్నప్పుడల్లా మీరూ అందులో పాలు పంచుకోండి.
- సిల్లలచేత ఏదీ చేయించాలన్నా మెత్తగా చెప్పి చేయించండి. 'ఇది ఇలా చెయ్యి....అలా చెయ్యి' అని చెప్పడం కన్నా 'ఇది ఇలా చేస్తే బావుంటుంది' అని చెబితే ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉంటుంది. అలాగే 'ఈ రెక్క చెయ్యకపోతే తండాను' అనడం కన్నా, 'ఈ రెక్క చేస్తే నీకో మిలాయి ముక్క ఇస్తాను' అనడం మంచి ఫలితం ఇస్తుంది.
- వారికి మీ అండ ఉందనే దైర్యం కలిగించండి. సిల్లల్ని తల్లి దండ్రులే దూరంగా ఉంచితే వాళ్ళు ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోతారు.
- ఎప్పటికప్పుడు సిల్లలకు చదువు గురించి, బడిలో పరిస్థితుల గురించి ఏవైనా సమస్యలుంటే తెలుసుకొంటూ ఉండండి.
- సిల్లలకు చిన్నతనం నుంచే ఏదీ మంచో, ఏదీ చెడ్డో తెలియ జెప్పండి.
- సిల్లలకు ఏలైనంత స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వండి. ఇలా చెయ్యడం వల్ల తమ బాగోగులేమిదో వాళ్ళే అనుభవం కొద్దీ తెలుసుకుంటారు.
- అదపా దదపా వాళ్ళచేత బాధ్యతతో కూడిన చిన్న చిన్న పనులు చేయించండి. వాళ్ళు ఆ పనులు చేశాక మెచ్చుకోండి. ఇలా చేస్తూ ఉంటే వాళ్ళకూ బాధ్యతలేవో తెలుస్తాయి. ఇలా చేసేటప్పుడు వాళ్ళ ఒకటి రెండు తప్పులు చేసినా పెద్దగా పట్టించుకోకండి.
- మీరూ, మీ భర్తా కూడా ఒకరినొకరు బాగా అర్థం చేసుకొని, సిల్లల ముందు తిట్టుకోకుండా, దెబ్బలాడుకోకుండా ఉండడం మంచిది. తల్లిదండ్రుల ప్రవర్తన సిల్లలను తీర్చిదిద్దుతుందని మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పాలా?

మీరు చెయ్యకూడనివి

- సిల్లల్ని అతిగా ముద్దు చెయ్యడం కానీ, అలాగని అదేపనిగా కఠినంగా శిక్షించడం కానీ చెయ్యకండి. సిల్లలు-ముద్దు ఎక్కువైన కొద్దీ ఎందుకూ పనికిరాని మొద్దులవుతారు; అలాగే దెబ్బలెక్కువైతే మోటుగా తయారవుతారు.
- సిల్లలను ఎక్కువగా మెచ్చుకోకండి; అందుకని అసలు మెచ్చుకోకుండానూ ఉండకండి. "మా బాబు తప్ప ఎవరు చెయ్యగలరిలా!" అని పదిసార్లు మెచ్చుకోవడం వల్లా నష్టమే; "సరేరే! మహా చేదా!" అని తీసి పారెయ్యడం వల్లా నష్టమే!
- సిల్లల్ని "నిన్ను నరికి పారేస్తాను" "చంపేస్తాను"- అని బెదిరించకండి. మీరు ఆ పనులు చెయ్యలేరు. ఆ మాటలు సిల్లల్ని ఎంత బాధ పెడతాయో గ్రహించడం మంచిది.
- సిల్లలకు అబద్ధాలు చెప్పడం, చిన్న దొంగతనాలు చెయ్యడం వంటివి నేర్పకండి. "నాన్న ఇంట్లో లేరని చెప్పు" వంటి అబద్ధాలు సిల్లల చేత చెప్పించడం ద్వారా మీరు వాళ్ళ దృష్టిలో ఎంతో తేలికవుతారు.
- సిల్లల్ని ఎక్కువగా అదుపులో పెట్టకండి. వాళ్ళు ఏదీ చేస్తే మీరేమంటారో అనే భయంతో పనికిరాకుండాపోతారు.
- సిల్లల ముందు మీ భర్తతో ఎప్పుడూ పోట్లాడకండి. మీరూ, మీరూ తేల్చుకోదల్చుకున్నదేదయినా ఉంటే, అది సిల్లలు నిద్రపోయాక గాని, వారు లేనప్పుడుగాని తేల్చేసుకోండి.
- మీ సిల్లల స్నేహితులముందు వాళ్ళను కించపరచి మాట్లాడకండి.
- 'నీ మొహం నీవేం చదువుతావు?'-ఇలా సిల్లల్ని గదమా యించడం మానెయ్యండి. మాటి మాటికీ ఇలా అంటుంటే సిల్లలకు తమ మీద తమకు నమ్మకం పోతుంది.
- సిల్లల్ని గాలికి ధూళికి పెరగనివ్వకండి. ఎప్పటికప్పుడు ఇంటా బయటా కూడా వాళ్ళ ప్రవర్తన గురించి వాళ్ళకు తెలియకుండా కనుక్కుంటూ వుండండి.
- 'మా సిల్లలు చాలా గొప్పవాళ్ళు' అనిగానీ 'మా సిల్లలు ఎందుకూ కొరకానివాళ్ళు' అనికానీ వాళ్ళ చెవిన పడేలా అనకండి.
- మీరు బాధలు పడుతున్నా సరే-వాటిని సిల్లలకు తెలియనివ్వ కండి. తల్లి అంటే సిల్లలకు ఓ కోరికలాంటిది. తల్లే ఏడుస్తూ ఉంటే సిల్లలు ఏదీ పాలుపోక మానసికంగా బాగా దెబ్బతినొచ్చు.
- ఇతరుల మీద గూడచారి పనులు చెయ్యడానికి సిల్లల్ని పురమా యించకండి. 'నాన్న మీ ఆ త్రయ్యతో ఏం మాట్లాడుతున్నాడో విని చెప్పు' అని మీ సిల్లలకు ఎప్పుడూ చెప్పకండి. మీ అనుమానాలతో సిల్లల్ని వక్రమార్గాలు పట్టించకండి.

ప్రతి

అరి రోజు ఆపీసులో అందరికీ ఆశ్చర్యమే !

సునీతి ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసింది !

ఆపీసులో ఎవరైనా కొత్త ముఖాలు చేరినా....
పాత ముఖాలు పోతున్నా....అది సంచలనం
కలగచేసేదేనన్నమాట !

అయితే....సునీతి విషయంలో మరికొంత
విశేషం వుంది !

ఆపీసులో కొత్త ముఖమే :....ఇంకా ఆమెను
గురించిన 'శల్కపరీక్షలు' పూర్తి కా లేదు
మిగతా ఉద్యోగులకి ! మరీ అంత 'రిజర్వర్డ్'గా
(మిగతావారి పరిభాషలో కొరుకుడు పదని అడది!)
వుండటం....వలన సమాచార నేకరణ కొంత
కష్టమే అవుతోందిపాపం !

ఈ మధ్య కనకరాజు 'కాజువల్ రీవ్'లన్నీ-

ఖర్చుకావటానికి కారణం అదే : నారాయణరావు
 'పర్పుల్-నీర్స్' పేరుకోడానికి అదే కారణం:-
 నీనీమా హాళ్ళల్లో—సెంటర్లో....బస్సుస్టాప్లో
 సునీతికోసం కాపువేయవలసిన డ్యూటీ నారాయణ
 రావుది :—ఎందుచేతంటే నారాయణరావు భార్య
 పురిటికి వెళ్ళింది : ఇలా పురుళ్ళకి వెళ్ళే
 సీజన్లో ఎవరుంటారో....సదరు భార్య తాలాకు
 భర్త....ఆఫీసులో మిత్రులసలహా ననుసరించి....

'జేబుఖర్చులు' భరించవలసి వస్తుంది :

ఇంకా పెళ్ళికాని కుర్ర బ్రహ్మచారి మోహన్
 రావు—ఉదయ, సాయంకాలాలు—సునీతి ఇంటి
 ఆద్రసు పట్టుకోడమనే తాపశ్రయంలో వున్నాడు:-
 అదీ వృథాయే అవుతోంది :—

నిజానికి ఈ విషయాలేమీ సునీతికి తెలియవు:-
 అర్థం కాగితం అందుకుని—ఆఫీసులో చేరింది :

కాఫీ గ్లాసు అందిస్తూ "చూడమ్మా! ఆఫీసు
 చాలా దూరం అనుకుంటాను. రోజూ ఇలా కష్ట
 పడాలంటే ఎలా?" అంది.

ప్రశ్నలో అభిమానమూ వుంది....అజేవణ
 కలిసింది !!

సునీతికి కాఫీ గ్లాసులో రెండు నలకలు, ఓ
 చీమ, గ్లాసు అంచు మీద అట్టకట్టిన మామిడి
 పండు రసం తాలాకు చాయలు కనిపించి 'ఇంటా

— వధూల కక్షుంతుల

ఉద్యోగంలో చేరిన మొదటిరోజు....దూరపు
 చుట్టం ఇంట్లోదిగి పెట్టే బేడాపడేసి—ఆదరాబాదరా
 ఆఫీసుకు పరిగెట్టింది :

సాయంత్రం ఆఫీసు నుంచి వస్తూ.... తన
 భావిజీవితం ఎలా గడుస్తుందా? అనీ ఎక్కడైనా
 ఒకగది దొరికితే బాగుండుననే ఆలోచనలతో....
 మెల్లగా చుట్టాలింట్లో అడుగుపెట్టింది....అంత
 క్రితం వాళ్ళు ఏం మాట్లాడుకున్నారో గానీ...చాలా
 ముఖావంగా—పలకరిస్తేఅతక్కుపోతుందేమో
 నన్న భయంతో ప్రవర్తించేరు :—చుట్టాలిళ్ళకి
 వెళ్ళి వాళ్ళని నానా ఇబ్బందులపాలు చేయడం....
 వినిగించడం లాంటివే వింటాంగానీ—రెండో వైపు
 నుంచి ఆలోచించి....వివేకంగా మనలదం మాత్రం
 ఎందరికీ తెలుసును?—ఆ ఇంటి యజమానురాలు
 పక్కవాటా పిన్నిగారి సలహా ననుసరించి....
 సునీతిని అతి తొందర్లో ఇంట్లోనుంచి పంపే
 ఏర్పాటులో...మొదటి మెట్టుగ — ఆ సాయంత్రమే

విడ మనస్తత్వం మాద్వారా తెలుసుకో' అని
 హెచ్చరించేయి :

అందుకే సునీతి బుర్ర చురుకుగా పనిచేసి
 "అమ్మయ్యా! కాఫీ రెండోసారి ఇంత తాగను
 విన్నిగారా! మీరు సగం తీసుకోండి" అని
 గ్లాసు తిరిగి అందించబోయింది. కాని పిన్నిగారు
 చాలా ఇబ్బంది పడింది. ఆ కాఫీ స్పెషల్గా
 సునీతి కోసం తయారుచేసింది : డికాక్సన్ గుడ్డ
 పిడిచి మరీ వంచింది గ్లాసులోకి. తనకి ఆ వాసన
 గిట్టదు. అందుకని ఓ గ్లాసులోకి సగం వంచి—
 అక్కడ ఆడుకుంటున్న ఆఖరబ్బాయిని తాగ
 మంది. కుర్రవెధవ : 'అమ్మ మళ్ళీ కాఫీ
 ఇచ్చిందే' అనుకుని గుటుక్కున తాగేపేడు :
 సునీతి బలవంతాన తాగి "ఆఫీసు దగ్గరలో గది
 చూస్తున్నాను పిన్నిగారూ! ఒకటి రెండు రోజుల్లో
 వెళ్ళిపోవాలి. అనవసరంగా బస్సులకి, రిక్షాలకి
 దండగ పెట్టడం ఎందుకు? నాల్గు గిన్నెలు,
 డబ్బాలు తెచ్చాను. ఓ స్టప్ కొనుక్కుంటే

హాయిగా వండుకుని తినవచ్చు. అవీసుకి దగ్గర వుండవచ్చును. ఏమంటారు పిన్నిగారూ?" అన్నది కాఫీ గ్లాసు కడుగుతూ.

"అనేందుకేముందమ్మా, దివ్యంగా ఉంటుంది. అయ్యో, కాఫీ గ్లాసు అక్కడ పడేయ్. పనిపిల్ల కడుగుతుంది!" అన్నది పిన్నిగారు. అప్పటికే సునీతి కదగటం అయిపోయింది.

ఆ రాత్రి సునీతి నిద్రపోలేదు. తెల్లవారితే ఏం చేయాలా అని తెల్లవార్లు ఆలోచించింది.

అలా ఆ అమ్మాయి ఆలోచిస్తోందనీ, సతమత మవుతోందనీ తెలియని పిన్నిగారు, రెండో ఆట చూసి వచ్చిన మొగుడిగార్కి వడ్డిస్తూ, "అమ్మో మనం ఏమో అనుకున్నాంగానీ ఆ పిల్ల అన్నిటినీ నిర్దం చేసుకునే వచ్చింది. కట్టుకున్న భర్తని వదిలి ఉద్యోగం మోజులోపడ్డ ఆడది ఆ మాత్రం తెగించదూ? నీతి సూత్రం మర్చిపోయినదానికి మంగళసూత్రం ఓ అడ్డా?" అన్నది కొంత చీకార్లం కలిపి.

సునీతి అదిరిపడి ఆ తర్వాత బోర్లా పడుకుని తలగడను తడిపేసుకుని ఆవేదన తీర్చుకుంది.

మర్నాడు అవీసు నుంచి ఇంటికి రాలేదు. ఇల్లు కోసం చుట్టు పక్కల వీధులన్నీ గాలించింది.

ఉద్యోగం కోసం ఇంటిద్వారాలప్పుడైనా అన్ని ప్రశ్నలు వినాల్సి రాలేదు. ఓ చిన్న గది కోసం సునీతి జీవిత వివరాలన్నీ అడిగేరు ఇంటి గల వాళ్ళందరూ.

"ఒక్కదానివే వుంటావా?" అని ఓ అనుమానపు ఇల్లాలి ఆరా.

"మీ ఆయన ఏ ఊళ్ళో వుంటాడూ?" అన్నా దొక ఇంటి యజమాని.

'ఫలానా ఊరంటున్నావ్! ఏ పేట? ఇంటి పేరు?'—ఆ వరుసతో తనిఖీ చేసిందొక చాదస్తూ రాలు. సునీతికి ఒళ్ళు మండిపోయింది! అయినా అవసరం తనది! ఆ పైన తనకి అర్థంబాగా గది దొరికి తీరాలి! అందుకోసం చచ్చిపోతున్న సహనాన్ని బ్రతిమాలకుంటూ, ఒండ్లో నీర్నాన్ని కసిరి గొడుతూ లేని శాంతాన్ని అరుపు తెచ్చుకుని—అఖిరికి జయించింది!

ఏమిటి?— ఓ చిన్న పంచపాళి!

ఇంటి అద్దెలమీదే బ్రతుకున్న ఓ బామ్మగారి, కూలిపోతున్న మండువా లోగిట్లో రెండు సంసార పక్ష కుటుంబాలు. మరొక రెండు—పిల్లల్ని చది

వించుకునేందుకు పట్నం కాపురాలు పెట్టిన కుటుంబాలు. మధ్యగా మిగిలిన వరండాలాంటి ఖాళీ ప్రదేశం వూరికే వుంచేయడం ఇష్టం లేక—బామ్మగారు స్వయంగా వెదురు తడికలు కట్టి, వాటికి రేగడిమట్టి పూసి వెల్లవేసి గదిలా తయారుచేసింది. దాని అద్దె పన్నెండు రూపాయలు మాత్రమే! పైగా కరెంటు, పంపుకి ఇచ్చుకోవాలి. సునీతిని ఆట్టే ప్రశ్నలు వేయలేదు.

ఆ గది అద్దెకివ్వడమే ప్రధానం గనుక బామ్మగార్కి సునీతిలాంటి ఒంటి ఆడది నచ్చింది.

తనకి గది దొరకడమే ప్రస్తుత కార్యం అనుకున్న సునీతికి బామ్మగారు తన వివరాలేవీ అడక్కపోవడం మరీ నచ్చింది.

వెంటనే అద్దాస్సు ఇచ్చేసి, వీధిలోకి వచ్చి చకచకా నడుస్తున్నప్పుడు సునీతికి ఓ అనుమానం, మరొక భయం కలగాపులగంగా చుట్టు ముట్టేయి!

'ఎప్పుడైనా తండ్రి తనని చూద్దానికి వస్తే ఈ గదిలో ఎలా వుండగలడు? తమ సొంత ఊళ్ళో ఆవుల్ని, గేదెల్ని కట్టే దూళ్ళ కొట్టం కూడా బామ్మగారు అద్దెకిచ్చిన నాలుగు కుటుంబాల ఇళ్ళ కంటే విశాలంగా వుంటుంది. అయినా నాన్న వచ్చేలోపులో వేరే ఇల్లు చూసుకుంటే సరి'—అని సరిపెట్టుకుని మర్నాడే వచ్చి చేరింది.

నాల్గరోజులు మామూలుగా 'ప్రపంచం చాలా మంచిదే....మనుష్యులు మరీ మంచివాళ్ళు!—అనిపించేలాగ గడిచిపోయాయి సునీతికి, ఇంటా బయటా!—ఆ తర్వాతే ప్రపంచంలో వుండే మరొక ప్రపంచం మనిషిలో వుండే మరొక మనిషి....కన్పించసాగేరు!

ఆ రోజు ప్రొద్దుటే సునీతి పెరట్లో పంపు దగ్గర కూజాలో నీళ్ళు పట్టుకుందోంది!....పక్క వాటాలో చదువుకునే కుర్రాడు ప్యాంటు, బనియన్ వేసుకుని పైమీద టవల్ కప్పుకుని.... చేతిలో ప్లాస్టుక్ పంపుగట్టుకు ఓ గజం దూరంలో....నుంచున్నాడు. సునీతి ఓసారి అతని వైపు చూసి మళ్ళీ ఇటు తన పని చూసుకో సాగింది! —

"ఏమండీ!" అన్నాడా కుర్రాడు.

"ఏమిటండీ?" అన్నది ఇటు తిరిగి.

"మీరు గ్రాడ్యుయేట్ లా?—అదే వూరికే అడుగుతున్నాను" సంజాయిషీ ఇచ్చుకుంటూ

ప్రశ్న అడిగి, వెర్రి బాతుల్నా ఓ చిన్న నవ్వు నవ్వి, నుంచున్న ఆ కుర్రాడు అచ్చంగా తమ వూళ్ళో చదువుకుంటున్న తమ్ముల్నాగానే అనిపించేడు సునీతి కళ్ళకి!

అందుకే తనూ ఓ చిన్న నవ్వు విసిరి 'మరే! అలానే వుండి సర్టిఫికేట్ లో!" అన్నది.

"అబ్బో! గడుసుగా చెపుతున్నారే! బానూ, ఏ అవీసులో వున్నారు?" అన్నాడు.

చెప్పింది—

"ఏ వెక్సన్?"

అదీ చెప్పింది—

"పని ఎక్కువ వుండదండీ?"

"ఉద్యోగంలో వున్నాక పని ఎక్కువ అనుకుంటే కుదురుతుందా? అయినా ఏదీ, నేనిప్పుడే గదా చేరిందీ! చూడాలి ఎలా వుంటుందో" అంటూ పంపు కట్టేసి కూజా చేత్తో పట్టుకుని ఓ అడుగు వేసింది ముందుకు.

"అవునురెండి, ఇంకా క్రొత్త గదా! ఐనా ఆడవాళ్ళకి హెవీ వర్క్ ఇవ్వరురెండి. మగ వాళ్ళకే ఆ బాధలన్నీ! అవునూ, అసలు మీరు జాబులో చేరాల్సిన అవసరం చాలా వుందా.... అహ! అదే! అసలు సరదా కోసం చేసే వాళ్ళుంటారు గదండీ. అందుకని అడుగు తున్నాను...."

సునీతి ఆ కుర్రాణ్ణి ఓసారి చూసి "పోనీ అలాగే అనుకోండి!" అన్నది. అని మరి మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వకుండా గబగబా తన వాటా వైపు నడిచింది.

పది నిమిషాలు అవలేదు. అంతే. ఆ కుర్రాడి వాటాలో నుంచి ఆ అబ్బాయి మేనత్తో, వినతల్లో, మరే వరుసో...." ఏరా? ఆయ్యాయా యోగ జేమాలా? ఆ పిల్లలో నీకేం కబుర్లు? నీ చదువు సంద్య సంగతి చూసుకోకుండా! పంపు దగ్గర ఆ బాగోతమేమిటి? ఏదో వండి పెట్టున్నందుకు నా మాట దక్కించి, నీ చదువు గట్టెక్కించుకో. ఆ తర్వాత ఉద్యోగం వచ్చాక మవ్వెన్ని వేషాలు వేసినా ఇబ్బంది లేదు" అని మందలించు విని పించింది.

కుర్రాడి జవాబు వినాలనిపించలేదు సునీతికి. సాటి ఆడది! ఎంత కొందరగా మాట విసిరిందా—అని చివుక్కుమన్నది మనస్సు! కొన్ని పదార్థా కొరడా దెబ్బలంత చురుకు వుంటుంది.

అదే నోరు మంచిగలవాళ్ళ మాటల్లో నోట్ల కట్టలు మూట కట్టిచ్చినంత ఊరట దొరుకుతుంది. ఉద్యోగం వచ్చాక ఎన్ని వేషాలైనా వెయ్య వచ్చునా? ఎవరూ? మగవాడా? ఏం ఆడది వెయ్య కూడదా?? నాలో మాట్లాడితే భాగోతమా? అంత చురుకైన చేయాలైన అవసరం ఏమిటి అవిడకి? చెప్తాను తనేమిటో. తన పరువు ఏమిటో. సమయం వచ్చినప్పుడు చెప్పాలి:—అనుకుంటూ గదిగది పనులు ముగించుకుని ఆసీసుకు వెళ్ళి పోయింది.

ఆసీసులో....

ఎవరి నీట్లలో వాళ్ళు అతుక్కుపోయినట్టు కూర్చున్నారు. ఓరగా కోరగా మధ్య మధ్య వెకిలిగా చూపులు విసురుతూ: చకచకా పనులు చేస్తున్నారు. చేస్తున్నట్టు నటిస్తూ వున్నారు. సునీతికి ఆసీసులోగారి పిలుపు వచ్చింది. లేచి వెళ్ళింది. మళ్ళీ తిరిగి వచ్చేటప్పటికి—కనకరాజు మోహన్ రావు కేదో చెప్తూ కన్ను గీచేడు:

నారాయణరావు నవ్వుతున్నాడు.

సునీతిని చూసి....నర్దుకుని కూర్చున్నాడు: మౌనంగా తన నీటు దగ్గరికి వెళ్ళిపోయింది. లంచ్ అవర్ లో మోహన్ రావు అడిగేడు. “సునీతి గారూ: మీరు వచ్చి అప్పుడే వారం రోజులు కావస్తోంది. మరి మాకందరికీ నీకైయినా పోయ లేదు. అన్యాయం కదండీ:—పోనీ ఈ రోజు మా నోర్లు కాస్త తియ్యబరచకూడదూ?” — అన్నాడు చొరవగా.

సునీతికి నిజమే ననిపించింది:—‘అలాగే’ అంది.

కాంటీన్ వైపు నడిచేడు అందరూ!! ఆడ వాళ్ళలో సునీతి, మరియుమ్మ, ప్రిట్రోషియా అనే అంగ్లో ఇండియన్, యామినీ అనే ఓ పాతి కేళ్ళ పడుచు వున్నారు. మరియుమ్మ నలభై ఏళ్ళుండి అందర్నీ ‘బిడ్డా’ అనే పిలిచేది. ప్రిట్రోషియా ఎప్పుడూ పెట్రోమాక్స్ లైట్ల చిరు నవ్వులు చించిస్తూ, మగ, ఆడ భేదం లేకుండా అందర్నీ సమానంగానే పంకరించేది: యామినీని చూస్తే....పాపం మగవాళ్ళే కాస్తగా జంకినట్టు వెనక్కి తగ్గేవారు. జట్టూ, శరీరం ఒకే రంగులో నిగనిగలాడేవి!!—ఒక్క సునీతే కాస్త కంటి కింపుగ....అందరాని సందులా కన్పించింది: అందుకే ఆరాటం:

కాంటీన్ లో కావాలని మోహన్ రావు సునీతికి ఎదురుగా నుంచుని నీటు లేనట్టు టిఫిన్ తింటు

న్నాడు. “ఇవాళ సునీతిగారి పర్వ భోజి చేయిస్తా వేంట్రా: చాల్లే నీ ఆర్డర్లు!” అన్నాడు నారాయణరావు—గులాబ్ జామ్ ప్లేటు అళగ అందుకుంటూ.

“వెరవ జోకులు వెయ్యకండి నారాయణ రావుగారూ: సునీతిగారి పర్వ భోజి అవుతుందనా లేక, నా తిండి మీదా మీ విసురు?” అన్నాడు. అనీ “కావలిస్తే మీరూ తెప్పించుకు తినండి: సునీతిగారు ఇవ్వలేకపోతే నేనిస్తా బిల్లు”—అని కూడా అన్నాడు.

“మంచివారే: మీరు ఇవ్వటమేమిటి.... ఈ రోజు ఎంత బిల్లు అయినా నేనివ్వాలిందే.” అన్నది సునీతి, మంచి మనసుతో—

“అదీ ఆలా అనండి: మా నారాయణరావు గారు ఎప్పుడు కాంటీన్ కొచ్చినా నా తిండి మీద ఏదీ బిల్లు దగ్గర వేచీలే పెట్టారు. ఇంత ఈ డెబ్బతో ఆయన అట కట్టా!” అన్నాడు మోహన్ రావు సగం నారాయణరావుని చూస్తూ, సగం సునీతిని చూస్తూ.

సునీతి నవ్వి పూరుకుంది.

మిగతా వాళ్ళ అంతగా పట్టించుకోలేదు.

బిల్లు పాతికరూపాయలు సునీతి ఇచ్చేసింది.

కనకరాజు, నారాయణరావు ఓసారి భుజాలెగర వేసుకుని ముఖాలు చూసుకుని వంకరగా నవ్వు కుని ఆ వైన ‘పాపం!’ అనుకున్నారు.

పాతికరూపాయలు ఖర్చు పెట్టేస్తే ఇల్లు గడ వడం ఎంత కష్టమో...గొప్పకి పెట్టేసింది—అను కున్నారు. అయినా అవసరం అనుకున్నప్పుడు మనం అలాగే పెట్టాం గదా...ఆడదైనా వెనకాడ కుండా పెట్టింది: ‘ఫర్వాలేదు దారిలోకొస్తోంది!’ అనుకున్నారు. ఆ రోజు సాయంకాలం ఆసీసు బయటికి వస్తున్నప్పుడు ఘరోక వెక్సన్ లో వుండే సత్యనారాయణ, మోహన్ రావు భుజం చరిచి “అదృష్టం నీది: జాగ్రత్తగా వుంటే డబ్బుకి యిబ్బంది పడక్కర్లేదు. ఇండాక మన ‘ఎర్ర తేలు’ నాకు ఊడేసింది: పాతికరూపాయలు బిల్లు ఇవ్వగల్గింది అంటే మరింకేమీ అనుమాన పడక్కర్లేదు!” అంటూ చిన్నగా చెప్తున్న మాటలు సునీతి చెవుల్లో పడ్డాయి. ఉలిక్కి పడింది.

ఎర్రతేలంటే ప్రిట్రోషియా అన్న మాట—
అనుకుంది.

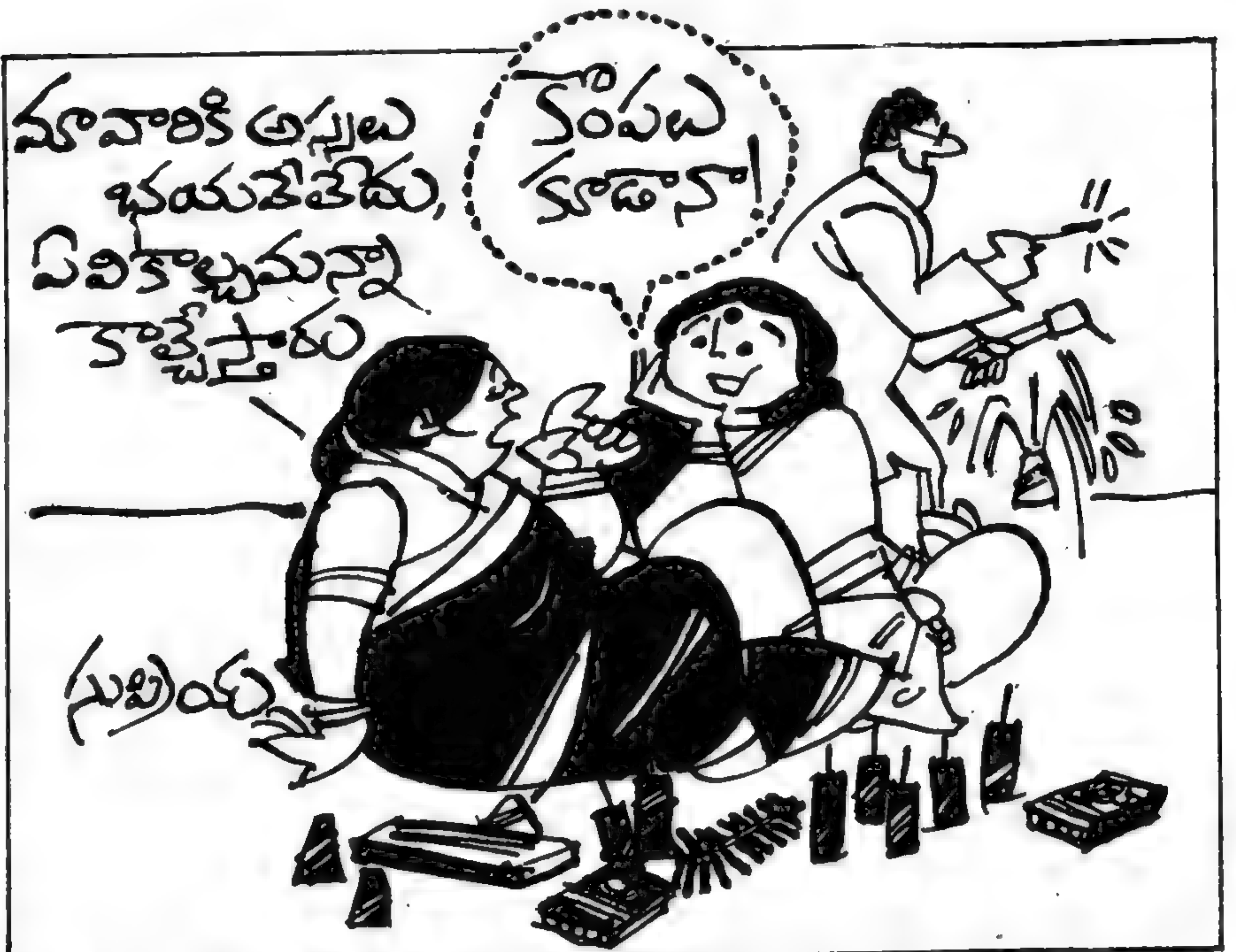
తను మామూలుగా, సరదాగా చేసిన పనికి
వీళ్ళంతా గోతులు తవ్వతారనీ తన్ను—‘నియెత్తు
నీతి నుంచి బయటపడి స్వేచ్ఛా విహారం చేస్తున్న
చవకబారు ఆడదానిగా’—అంచనా వేస్తారనీ
అనుకోలేదు. ప్రొద్దుట ఇంటి దగ్గర సాటి ఆడదీ
అలాగే వాగింది: ఇప్పుడు వీళ్ళు అలాగే కూస్తు
న్నారు: ‘చీ వెధవ మనుష్యులు’ అనుకుంది:

అలాంటి వెధవమనుష్యులు ప్రపంచం అంతటా
వుంటారు: ఆఫీసుల్లోనే గాదు. స్కూళ్ళల్లోనూ,
కంపెనీల్లోనూ, గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థుల్లో,
ప్రైవేటు జాబుల్లో, ఏ పని లేని అమ్మలక్కల్లో
అన్ని పనులూ వున్నట్టుండే సొనైటీ లేడీస్ లో
ఇంట్లో, వీధిలో అన్నిటా మంచి మనసున్న వాళ్ళ
ప్రక్క ‘ఈ వెధవ మనుష్యులూ’ వుంటారు:
నిజంగా వాళ్ళుండబట్టే ఇన్నేని కథలు, జీవితాలు
బయటపడుతున్నాయి!—లేకపోతే ‘రామరాజ్యం’లా
వుంటే ప్రజలకి కాలక్షేపం ఏదీ: రామాయ
ణంలో రామచంద్రమూర్తి పట్టాభిషేకం తర్వాత
‘చాకలి కూతకి’ మళ్ళీ కథ ముందుకు సాగ
లేదూ? ఇకపోతే అడవుల్లో ‘వనవాసం
అజ్ఞాతవాసం’ పూర్తి చేసుకుని వస్తే కథ అంత
రక్తి కట్టేదా:—లక్ష్మణస్వామి మూడు గీతలు
గీసి ‘దాటి రాకు వదినమ్మా’—అంటే నీతాదేవి
దాటే వచ్చింది: నిజానికి ఆవిడ ధర్మం చేయాలనే
సత్సంకల్పంతోటే వచ్చింది. అయినా అస
‘ర్థమే ఎందుకు జరగాలి?—బహుశా ముందు
తరాలవారికి బోధచేసేలా వుండాలనా? అయితే
రావణాసురుడి మాటో? ధర్మం చేయబోతున్న
నీతమ్మవి ఎత్తుకు వెళ్ళి సర్వనాశనం అయ్యాడు
గదా?—మరి ఆది ‘విలన్’ లాంటి వాళ్ళకి
కనువిప్పు కల్పించడం? నీతి సూత్రం ఆడదాని
కేనా? మగవాడికి వర్తించదా?

కాలం మారింది: యుగం మారింది:

కట్టుబాట్లు, ఆచార వ్యవహారాలూ మారేయి:
ఒకనాడు ‘శ్రీ ధనం’ వాడితే అధర్మం అన్న
వాళ్ళు, ఈనాడు శ్రీ ధనమే ఆధారం అనుకుంటు
న్నారు. అయినా సినిమాల్లో, కథల్లో మాత్రమే
చూడగల్గే ‘ధర్మమే జయిస్తుంది’ అన్న ముగింపు
నిత్యజీవితాల్లో మాత్రం హాస్యాస్పదంగా నిలిచి
పోతోంది:

ఆడదానికెప్పుడూ రక్షణ లేదు. అవిడకి
స్వేచ్ఛ లేదు: ఆమెను నిర్బోబెట్టి, చుట్టూ నిలు

వెత్తున నీతి సూత్రాలు పాటి, దాటి బయటికి వస్తే
‘చెడిన ఆడ’దని అచ్చు గుడ్డుతారు.

అందుకే సునీతి, ‘తన పేరులోనే ‘నీతి’ని
నిల్పి అమ్మా, నాన్నా చిన్నప్పట్నుంచీ తనని
బంధించేరా?’ అనుకుని వెర్రిగా నవ్వుకుంది.
ఆది ఎప్పుడూ అంటే—కథా గమనంలో....
ఆఫీసులో కొలీగ్స్ వ్యంగ్య దోరణి విన్నాక
సునీతి చాలా రిజర్వ్డ్ గా జాగ్రత్తగా వుండటం
మొదలుపెట్టింది.

మోహన్ రావు వాళ్ళు శతవిధాల ఆమెను సన్ని
హితం చేసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూనే వున్నారు.
అప్పుడప్పుడు అసభ్య దోరణి కూడా చూప
బోయేరు. భరిస్తూనేవుంది. ఆది అలా వుండగా—

ఇంటి దగ్గర ఓ అదివారంనాడు ఇంటి యజ
మానురాలు, పక్క వాటా ఇల్లాలు, చదువుకునే
కుర్రాడి మేనల్తా కలిసి మ్యాట్టికి వెళ్ళారు.
అవతల పక్క వాటాలోని గృహిణి—అర్జంట్ రావ
కార్యం మీద పక్క ఊరు చుట్టాలింటికి వెళ్ళింది.
ఇంటి మొత్తం మీద సునీతి తప్ప అడవురుగు
లేదు. మగవాళ్ళు, కాలేజీ కుర్రాళ్ళు ఓ వాటాలో
చేరి పేకాట మొదలుపెట్టేరు. ఆడుకోవడం
తప్పు కాదు. ఆడుకుంటూ, కబుర్లు చెప్పుకుంటూ
ఎంజాయ్ చేయడం అంతకన్నా తప్పుకాదు. ఆ
కబుర్లు పరాయివాళ్ళపైన చెప్పుకున్నా బాధలేదు.
కానీ ఆ కబుర్లు పక్క వాటాలో ఒంటరిగా వున్న
ఆడకూతుర్ని గురించి....అదీ ఆమెకు వినిపిస్తుం

దని తెలిసీ—చెప్పుకోవడం ఎలా భరించడం?
తడితల గదిలో తుంగచాప మీద పడుకుని నవల
చదువుకుంటున్న సునీతిని రకరకాలుగా వర్ణించు
కుంటూ, విమర్శించుకుంటూ జోరుగా పేకాట
ఆడుకుంటున్నారు మగమహారాజులు:

పది నిమిషాలు, పావు గంట సేపు విన్నది.
సహించింది. ఇంకా అసహ్యంగా అసభ్యంగా,
“రేచెంతో కనుక్కుందామా?” అనేసరికి,
తోక తొక్కిన తాచులా పుస్తకం విసిరికొట్టి
లేచి నుంచుంది. విసురుగ తలుపు తీసుకుని
బయటికి వచ్చి, వాళ్ళ గుమ్మం దగ్గర నిలబడి
“చూడండి—” అని అరిచింది.

అరదజను మంచి మగవాళ్ళు ఒక్కసారి
ఉరిక్కిపడి ఆట ఆపేసి చూసేరు: అపరకాలిలా
గుమ్మంలో విల్చున్న సునీతిని చూచి అదిరి
పోయారు:

“మీరిందాకట్నుంచి ఏదో వాగుతున్నారు.
అందుకే వచ్చాను. నా రేచెంతో....మీ ఆడవాళ్ళు
నడగండి చెప్తారు. ఎందుకంటే వాళ్ళకు అనుభవా
యంటాయి గదా? అందుకని చెప్పి నిర్ణయిస్తారు!”
అనేసరికి—

“నోర్మ్యు!” అన్నాయి నాలుగు మగ
కంఠాలు కోపంగా.

గట్టిగా నవ్వి, “అదేం? మీవాళ్ళు చెప్పారా?”
అన్నది.

“నీకూ వాళ్ళకి పోలికా? సంసారం చేసుకునే ఆడవాళ్ళకి. నీలా ఒంటరి ఆడదానికి తేడా లేదా?” అన్నాడొక పొరుషవంతుడు.

“ఉంది! ఉంది! చాలా వుంది! మగవాడు చాలు వుంటే ఆడదానికి కావల్సినంత నీతి అందగా వుంటుంది. లేకపోతే ఇలాగే అడ్డమైన వెదవలకి అలుసు అవుతుంది. పోనీ మీలో ఎవరైనా నాకు అందగా నిలుస్తారా? నా జీతం మూడు వందలు, కాక నాపేర రెండేకరాల పొలం వున్నది. మా వూళ్ళో నా వాటా రాబా ఇల్లు వుంది. అమ్మితే పదివేలు వస్తుంది. బాంకులో నా నగలు ఆరు వేల ఖరీదువి దాచేను. మా నాన్న మామిడి తోటలో సగం రాసిస్తానన్నాడు. అన్నీ కలిపితే యాభై వేల ఆస్తికి వారసురాలిని! గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థురాలిని! ఎవరైనా సరే—ముందుకు వచ్చి న్యాయసమ్మతంగా నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటే సంతోషిస్తాను. చెప్పండి మీలో ఎవరికైనా ఆ దైర్యం, మానవత్వం వుందా? నాకు ఇంతకు మునుపు అయిన పెళ్ళి రద్దు చేసుకొని ముందుకు వస్తాను!”

ఆరుగురు ఇంకా తేటుకుని జవాబు చెప్పేలోపల మ్యాట్నీకి వెళ్ళిన బామ్మగారు, మిగిలిన ఇద్దరు ఆడాళ్ళు టికెట్ దొరకలేదని వచ్చేసేరు:

తడితే చాలు నుంచి సునీతి, ఇలా మగాళ్ళు పేకాట ఆడుకుంటున్న గది ముందు నిల్చుని సవార్ చేస్తున్న దృశ్యం కంటబడేసరికి—ఇంకే ముందీ? కొంప లంటుకుని పొగలు, నెగలు, హాహాకారాలు అంతెత్తున లేచిపడ్డాయి.

‘మగవాళ్ళు ఎన్నో అనుకుంటారు. ఆడది ఎదురుపడి నిలేస్తుందా?’—‘అంత ఆస్తి వుంటే, ఈ ఉద్యోగమెందుకు?’—‘మొదటి పెళ్ళి కాదనడానికి రెండో పెళ్ళి అడ్డా?’—‘నీతి లేని ఆడదానికి ఇక్కడ సంసారాలు చేసే చోట చోటు లేదు’ పొమ్మన్నారు. ‘నీలాంటి ఆడదానికి ఇలాంటి తడితెల గది సరిపడదు. సిమెంట్ కాంక్రీటు చేసిన గదిలో తాళం కప్ప వేసి వుంచాలనీ....ఆఫీసులో ఈ సవాళ్ళన్నీ వేయక పోయావా అనీ....నోటికి వచ్చినన్ని దులిపేరు. ఆడవాళ్ళు.

మగవాళ్ళు పేకాట కట్టిపెట్టి, ఎవరి వాటాలోకి వాళ్ళు జారుకుని ‘పాపం! పోనీలేండి. ఆ పిల్ల తెలియక ఏదో వాగింది. ఊరుకోండి యిక!’ అన్నట్లు చూడసాగేరు.

సునీతి చెప్పే నిజాన్ని ఎవరూ వినలేదు:

ఆ రాత్రి సునీతి చాప మీద బోర్లా పడుకొని—కరువుతీరా ఏడ్చింది.

‘తను యాభై వేల రూపాయలకి హక్కుదారు, నిజమే! కానీ ఎప్పుడూ? తనూ భర్తా కోర్టు ద్వారా విడాకులు పుచ్చుకుంటే, తనకి మనోవర్తి క్రింద అవన్నీ ఇస్తారు. కానీ తనకి కోర్టుతెక్కడం ఇష్టం లేక, తనకున్న బి.య్యే. సర్టిఫికేట్ తో తన బ్రతుకు తను బ్రతుకుదామని వచ్చింది. ప్రపంచంలో మంచి, మానవత్వం ఇంకా వున్నాయనుకుని వచ్చింది! న్యాయం, ధర్మం పచ్చగా బాగున్నాయనుకుని వచ్చింది! పురాణకాలం కాదు కనుక నీతి సూత్రం మగవాళ్ళకి. ఆడవాళ్ళకి సమానమే అనుకుని వచ్చింది.

‘కానీ సమాన హక్కులు అన్నింటా కాదనీ, ఆడదెప్పుడూ ప్రగతి సాధించలేదనీ తెలుసుకుని—ఒంటరిగా ఆడది ఉద్యోగం చేసుకుంటూ ప్రశాంతంగా జీవించడం ఈ యుగంలో కాదు కాబోయి—అనుకుని—ఉద్యోగం వదిలేసి వెనక్కి వెళ్ళి పోవడానికి నిశ్చయించుకున్నది!

ఒకవేళ విడాకులు తీసుకుని ఆస్తి దక్కించుకుని బ్రతుకుదామన్నా—అప్పుడు మాత్రం ఒంటరి ఆడది కాదా?—

అందుకని ఉద్యోగం, ఆస్తి రెండూ వద్దని—భర్తతో కాపురం చేయడానికే నిర్ణయించుకుంది—ఇంతకీ ఆ భర్త సంసారానికి అనర్హుడు!

ఆ విషయం డాక్టర్లే ఋజువు చేశారు!!

కోర్టు విడాకులు తీసుకోవడానికి అనుమతిచ్చింది. కానీ సునీతి ఆ భర్తతో కాపురం చేయడానికి, చేస్తున్నట్టు నటించడానికి, తన్ను వంచించుకుంటూ బ్రతకడానికి దృఢపరుచుకుని—ఆ రాత్రి నిద్రరపోయింది.

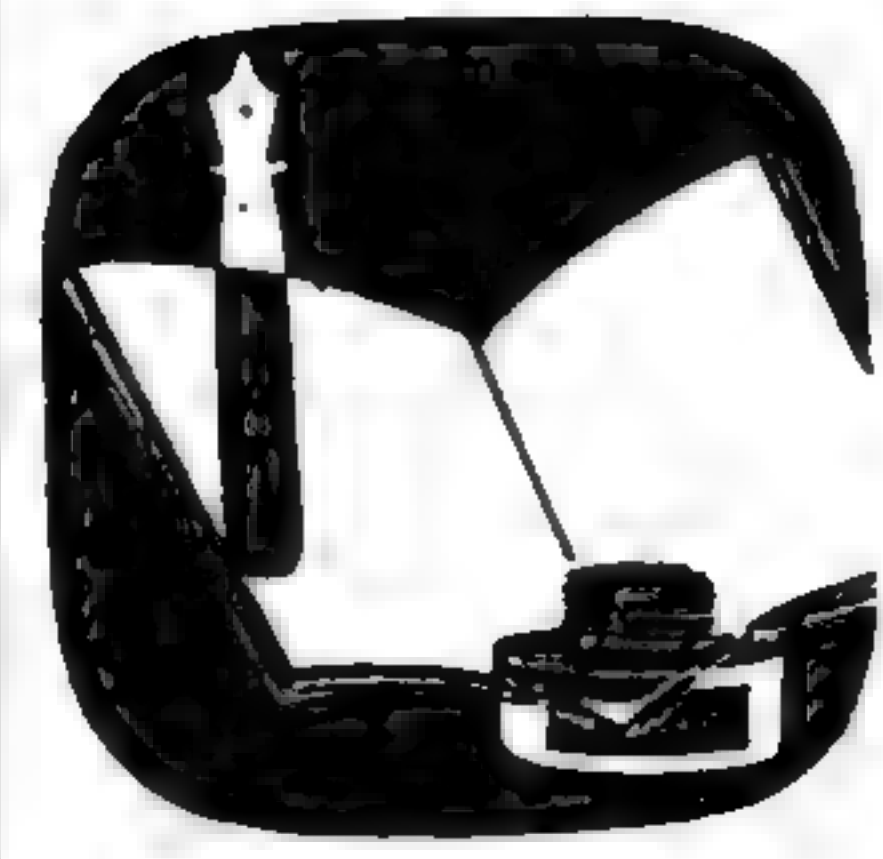
మర్నాడు—

ఆఫీసులో అందరికీ ఆశ్చర్యమే!

సునీతి రాజీనామా చేసింది!

కనకరాజు, నారాయణరావు, మోహన్ రావు—ఇంకా ‘శల్య పరీక్షలు’ పూర్తి చేసుకోక ముందే సునీతి రైల్వో కూర్చుంది.

రైల్వో, కిటికీ దగ్గర పమిట నిండుగా కప్పుకొని కూర్చున్న సునీతి—దూరంగా మైదానంలో జరుగుతున్న సభలు....బోర్డులు చూసి విరక్తిగా నవ్వుకుంటూ—‘ఈ ప్రయత్నాలన్నీ మళ్ళీ యుగానికి వునాదులు’ అనుకుంటూ ముఖం తిప్పుకుని, కన్నీరు తుడుచుకుంది. □

పుస్తకాలు

మిథ్యాబింబాలు

(కథల సంపుటి)

[రచన: డాక్టర్ కె. వి. కృష్ణకుమారి; క్రామ 1/8 పైజాలో 240 పుటలు. వెల: రూ. 10-00; ప్రచురణ: 1975 జూన్ లో. ప్రతులకు: నాహితీ కేంద్రము, విజయవాడ-2]

‘మిథ్యాబింబాలు’ పది కథలతో కూర్చిన సంపుటి. ఈ పది కథలూ తాను స్కూల్ విద్యార్థినిగా ఉన్నప్పుడే వ్రాసినవని రచయిత్రి చెప్పుకున్నాడు. అందుచేత దాదాపు తొమ్మిదేళ్ళ ముందే వ్రాసిన ఈ కథలను రచయిత్రి అప్పటి ప్రాయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని చదవడం ఆమె రచనకు న్యాయం చెయ్యడం అవుతుంది.

ఈ కథల్లో ‘మిథ్యాబింబాలు’ కథలో డాక్టర్ వేణు పాత్ర చిత్రణ చక్కగా ఉంది. ఈ కథలో—కలలలో బతకడం సాధ్యం కాదని రచయిత్రి కొత్త విధంగా వివరించారు. ‘రచయిత్రి’ కథ నేటి ప్రేమ పరిస్థితుల గురించిన చక్కని పరిశీలన. ‘తనదాకా వస్తే’ అన్న చివరి కథలో సంఘటనలు వర్ణించిన తీరు బాగుంది.

‘దూరపు కొండలు’, ‘కర్మయోగి’, ‘కాంతి ప్రేయ’, ‘ఆత్మార్పణ’, ‘కాళరాత్రి నవ్వింది’, ‘నువ్వు పాసయ్యావు రవి!’, ‘ప్రీ’ మొదలైన తక్కిన కథలు కూడా ఈ సంపుటిలో ఉన్నాయి. ఈ కథలన్నీ రచయిత్రి కల్పనాశక్తికి మంచి ఉదాహరణలు. కథల్లో భాష మాత్రం అంత బాగాలేదు.

ఈ సంపుటంలో అచ్చు తప్పులు బాగానే ఉన్నాయి. వెల మాత్రం అంత బాగా ఉన్నట్లు కనిపించదు.

[‘పుస్తకాలు’ శీర్షికలో సమీక్ష కోసం పుస్తకాలు పంపేవారు ఒక్క ప్రతిని పంపితే చాలు. ఆ పుస్తకాల ప్రచురణ మాత్రం, ఈ సంవత్సరంలోనే జరిగి ఉండాలి; అవీ ప్రేమ రచనలే అయి వుండాలి.]

నాలుగవ పాఠం

బట్ట తీత - పద్ధతులు

ప్రీ - ప్రింక్ అయితే తప్ప, గుడ్డలన్నీ తడిపితే తప్పకుండా తీస్తాయి. బట్ట తడవకుండా కుట్టేట్టయితే తీతకి సరిపడా వదిలి కుట్టాలి. బట్ట తీతకు పద్ధతులు తెలుసుకుందాం :—

ప్రింకింగ్ పద్ధతి

పత్తి, రివెన్ గుడ్డలకు....

1. గుడ్డ తెల్లటిదైతే, కనీసం 4 గంటలపేపు వేడినీళ్ళలో నానబెట్టాలి. బట్ట పూర్తిగా సరి సమానంగా తియ్యటానికి మాటిమాటికీ తిరగమరగ వేస్తూ రావాలి.

2. రంగు బట్టలకూ ఇదే పద్ధతి. అయితే - గోరు వెచ్చటి నీళ్ళలో నానబెట్టాలి.

3. వేరే వేరే రంగు బట్టలను ఒకే నీళ్ళలో నానబెట్టకూడదు. ఒకదాని రంగు మరొక దానికి అంటుకోకుండా దేనికదే విడివిడిగా నానబెట్టాలి.

4. గుడ్డ తీసిన తరువాత నీడని ఆరెయ్యాలి. అంతేగాని, నీళ్ళు ఓడటానికి బట్ట విడవకూడదు.

5. బిరుసుగా ఉండే కాన్వాసు, లాంగ్ - క్లాత్ వంటివి కూడా ఉపయోగించే ముందుగా ప్రింకు కావడం ముఖ్యం.

నిల్కూ, రేయాన్ గుడ్డలకు....

నిల్కూ, రేయాన్ ఇవి చాలా కొద్దిగా, నెమ్మదిగా తీస్తాయి. కనుక కత్తిరించే ముందు వీటిని తడవనక్కర్లేదు. తీతకు కొద్దిగా మార్షిన్ ఇచ్చి కుడితే సరిపోతుంది.

ఊలు గుడ్డలకు....

ఊలు బట్టలను రెండు విధాలుగా ప్రింకు చెయ్యవచ్చు. గుడ్డకు ఆవిరిపట్టడం ఒక పద్ధతి. ఈ పద్ధతి ప్రకారం నీడా వేపులన్నీ లోపలికి ఉండేలా మడిచి ప్రింకు చేయవలసిన గుడ్డను టేబిల్ మీద పరచాలి. రెండు పొరల మధ్యనీ ఒక తడిపిన టర్కిష్ టవెల్ ఉంచండి. బట్ట పైభాగాన ఒక మామూలు తడి గుడ్డ ఉంచి, మధ్య రకం వేడిగా ఉండే ఇత్తీ పెట్టెతో తేలికగా ప్రిెన్ చెయ్యండి. తువాయి లోని చెమ్మని వీచుకుని అవసరమైనంత ఆవిరి నిస్తుంది. బట్ట అంతటా ఇదే విధంగా చేయాలి.

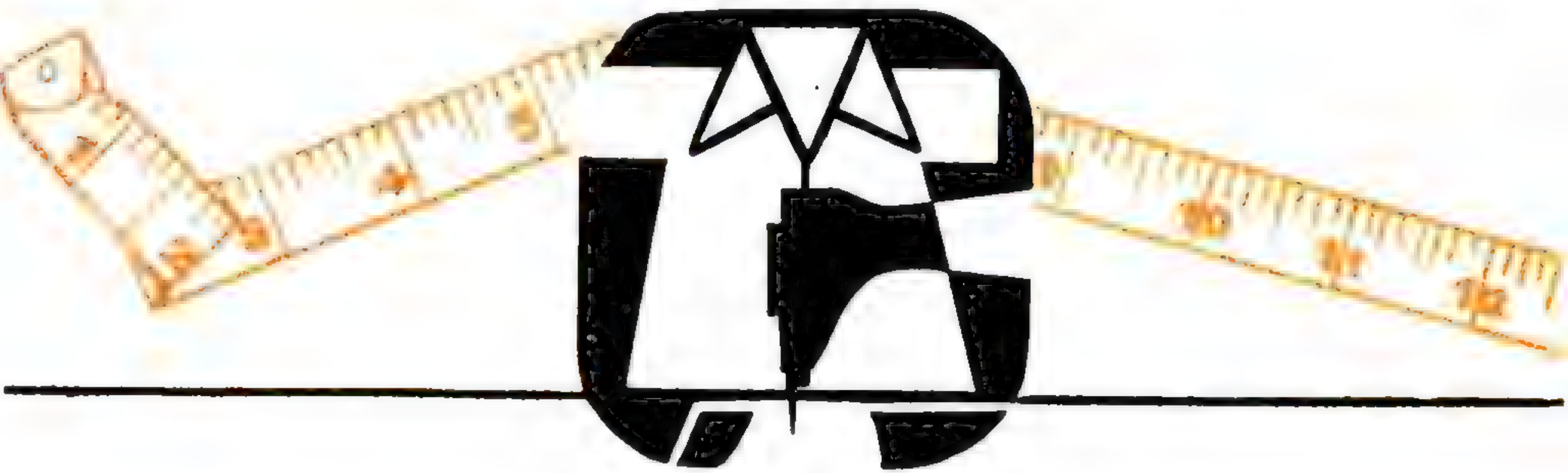
రెండవ పద్ధతి:- తడిపిన మస్లినుగాని లాంగ్ - క్లాత్ గాని ఊలు బట్టమీద వేసి, రెండింటినీ కలిపి

చుట్టబెట్టాలి. తరువాత పైన పరచిన లాంగ్ - క్లాత్ తీసివెయ్యాలి. ఊలుబట్టను ఉల్టావేపు బయటికి ఉండేలా టేబిల్ మీద పరచాలి. ఇప్పుడు బట్టను ప్రిెన్ చేసి, దానంతట దాన్ని ఆరనీయాలి.

వత్తిమాల బట్టలకు....

4. వత్తి మాలు బట్టను (డ్రీల్లులాగా దగ్గర నేతవి, పిండి పెట్టినది) సౌమ్యమయిన సబ్బు కలిపిన నీళ్ళలో 4 గంటల పేపయినా నాన బెట్టండి. తీత సరిసమానంగా ఉండటానికిని మధ్య మధ్యని గుడ్డను కదపాలి. తరువాత బట్టను ఇవ తలికి తీసి, చన్నీళ్ళలో 3, 4 సార్లు జాడించి, విడవకుండా ఆరబెట్టాలి. ఇనుప తీగెమీద మట్టుకు ఆరవేయకండి; తుప్పు పట్టి బట్ట మరకలు కాగలదు. బట్ట పూర్తిగా ఆరక ముందే దాన్ని ప్రిెన్ చేయండి.

జాగ్రత్త :—1. గుడ్డలను ఎప్పుడూ ముందుగా మడత విప్పి మరిచే ప్రింకు చెయ్యాలి.

2. నీళ్ళు పోసే బకెటు లేదా గిన్నె తుప్పు పట్టకుండా వుండాలి.

ఐదవ పాఠం

రంగులు - రంగురంగులు

మన జీవితంలో రంగుల ప్రభావం అంతా ఇంతా కాదు. కనుక, రంగుల్ని గురించి మనం తెలుసుకోవటం ఎంతయినా అవసరం. రంగుల్లో రకాలు, రంగుకీ రంగుకీగల సంబంధం, సూర్య కిరణాల నుంచి అవి గ్రహించి ప్రతిఫలించే శీతోష్ణాలూ, మన శరీర ఉష్ణం మీద వాటి ప్రభావం, వాటివల్ల మనకి కలిగే అందచందాలు-ఈ విషయాలన్నీ వివరంగా తెలుసుకోవటం ముఖ్యం.

రంగులకూ మన ఆభరణాలకూ ఎంతయినా సంబంధం ఉంది. రంగుల ఎన్నికలో నేర్పుగల వారి మనోభావాల్ని అందరూ మెచ్చుకుంటారు;

వారిలో హృందాతనం ఉంటుంది; వారు మంచి ఆరోగ్యవంతులుగా ఉంటారు.

రంగులు మూడు విధాలు : 1. ప్రధానమైన రంగులు 2. ఉపప్రధానమైన రంగులు 3. సహాయకమైన రంగులు.

1. ప్రధానమైన రంగులు : ఎరుపు, పసుపు, నీలం.

2. ఉప ప్రధానమైన రంగులు: ఆరెంజి, పర్పిల్, ఆకుపచ్చ.

3. సహాయకమైన రంగులు: ఎర్ర ఆరెంజి, పసుపు ఆరెంజి, పసుపు ఆకుపచ్చ, నీలిపచ్చ, నీలి వైరెట్.

రంగులన్నీ కూడా పై జాతులలోని ఒకటో రెండో రంగుల మిశ్రమంతో ఏర్పడినవే. రెండు ప్రధానమైన రంగులు సమ భాగాలలో కలిస్తే, ఒక ఉప ప్రధానమైన రంగు వస్తుంది. ఎరుపు, పసుపు

కలిపితే ఏర్పడిన రంగు ఆరెంజి. సమపాళ్ళలో రెండు ఉప ప్రధానమైన రంగులను కలిపినప్పుడు ఒక సహాయకమైన రంగు వస్తుంది. పర్పిల్, ఆరెంజి అనే ఉప ప్రధానమైన రంగులను సమ భాగాలలో కలిపితే, పర్పిల్ - ఆరెంజి అనే సహాయకమైన రంగు ఏర్పడుతున్నది.

ప్రధానమైన రంగులన్నింటినీ సమ భాగాలలో కలిపితే, గ్రే (బూడిద) రంగు వస్తుంది. దీన్నే 'స్వభావ నిర్ధారమైన' రంగు అని కూడా అంటారు.

వన్నెలు, చాయలు :—ఒక రంగును పలచన చేస్తున్నప్పుడు క్రమంగా ఏర్పడే వివిధ దశలను వన్నెలంటారు. ఒక రంగు లేతనుండి క్రమంగా ముదురుగా మారేటప్పుడు ఏర్పడే దశలను చాయలు (షేడ్స్) అంటారు. లేత, ముదురునుబట్టి ప్రధానమైన రంగుల నుంచి రకరకాల వన్నెలు, చాయలు ఏర్పడుతాయి.

రంగు సామరస్యం :- రంగులను ఇంపుగా, అకర్షణీయంగా ఉండేట్టు ఏర్పాటు చేయడాన్ని 'రంగు సామరస్యం' అంటారు. సామరస్యం కోసం ఎప్పుడైనా సరే, 5 రంగులను మించి వాడకూడదు. పరస్పర విరుద్ధ వర్ణాలవల్ల సృష్టమైన వ్యత్యాసం ఏర్పడుతుంది.

రంగు సామరస్యాలలో ముఖ్యమైనవి :-

1. సాదృశ్య సామరస్యం - ఒకదానిలో ఒకటి లీనమయ్యే రంగులు : పసుపు, పసుపు ఆకుపచ్చ, ఆకుపచ్చ వంటివి.

2. ఏకవర్ణ సామరస్యం - ఒకేరంగు, దాని వివిధ చాయలలో లేత షేడ్ నుండి ముదురు షేడ్ కు; లేతనీలం, నీలం, ముదురునీలం వంటివి.

3. విజాతి సామరస్యం - విరుద్ధ వర్ణాల కలయికను విజాతి సామరస్యం అంటారు. మచ్చుకి చూడండి: ఎరుపు-పర్పిల్ తో పసుపు-ఆకుపచ్చ, పసుపు-ఎరుపుతో పర్పిల్ నీలం.

కుట్టుపని: అభ్యాసం

వనిత - డి.ఎ. కుట్టుపని బడి

[కుట్టుమెషిన్లు తయారు చేసే ప్రసిద్ధ సంస్థ 'ఉషా' వారి సౌజన్యంతో]

మెరిసే రంగులు జోడించినప్పుడు చూడటానికి ఇంపుగా ఉంటాయి. సామరస్యాన్ని మరింత ఎక్కువ చేస్తాయి. ఉదాహరణకు-బ్రౌన్ రంగు కోటుకిగాని, ఇతర దుస్తులకుగాని గోల్డ్ కేవ్ పెన్ తగిలించినా, ఆరెంజి రంగు పుష్పం ధరించినా చూడ ముచ్చటగా ఉంటుంది.

4. ప్రబల సామరస్యం - దుస్తుకు ప్రబలమైన ప్రభావం కలగటానికి రకరకాల వన్నెలు, చాయలు ఉపయోగిస్తాయి. వీటిని క్రమపద్ధతిలో చేయకపోతే, చూడటానికి రోతగా కనిపిస్తాయి. ఒక రంగును ప్రత్యేకంగా కనబరచటానికిగాను దానితో పాటు విరుద్ధమైన రంగులను కూడా కలిపి వాడాలి. లేత నీలి రంగు ప్రాకకి పసుపురంగు పైపింగ్ పెట్టడం ఇలాంటిదే.

సూచన :- సామరస్యం చెడకుండా సహజమైన రంగులను కూడా వాడవచ్చు.

రంగుల గుణగణాలు :- కొన్ని రంగుల బట్టలు ధరిస్తే వెచ్చదనంగా ఉన్నట్టు అనిపిస్తుంది.

మరికొన్ని రంగులు చల్లదనాన్ని కలిగిస్తాయి. ఈ గుణాలనుబట్టి రంగులను రెండు రకాలుగా చెప్పుకోవచ్చు.

1. వెచ్చటి రంగులు :- ఎరుపు, పసుపుపచ్చ, వయోలెట్, ఊదా మొదలైనవి.

2. చల్లటి రంగులు :- నీలం, ఆకుపచ్చ, బూడిదరంగు, నేవీ-బ్లూ, నలుపు.

శాస్త్రీయంగా చూస్తే, తెలుపు నలుపు అసలు రంగులేకావు. తెలుపు స్వచ్ఛతకు, నిరాదంబరతకు, అమాయకత్వానికి ఒక చిహ్నం. ఇటువంటి ప్రసాద గుణాలవల్లనే దీన్ని సామాన్యంగా పిల్లలకు వాడతారు.

రంగులన్నీ కలిసి నలుపు ఏర్పడుతుంది. ఏ రంగు లేనిది తెలుపు. అందుచేతనే, నలుపుతో పాటు మరే రంగైనా కలిపి వాడితే, ఆ రంగు బలం తగ్గిపోతుంది. అదే-తెలుపు కలిపితే,

పర్పిల్ శక్తిని, హుందానూ తెలిపే నిండైన వెచ్చటి రంగు.

వైలెట్ వెచ్చటి, చల్లటి రంగుల మిశ్రమం. ఇది ఒక మధ్యస్థ రకపు రంగు.

ఆకుపచ్చ కంటికి హాయినిచ్చే ఇంపైన రంగు. చల్లదనాన్ని ఇస్తుంది. ఆలోచనను రేపుతుంది.

ఆరెంజి ఉల్లాసాన్ని కలిస్తుంది; నిత్య సంతోషమైంది. బ్రహ్మాండమైన వేగాన్ని తెలుపుతుంది కనుక అంత తరుచుగా వాడరు.

ఏ రంగు ఎన్నుకోవాలి?

మనిషి చాయను బట్టి రంగులను ఎంచుకోవాలి. శిరోజాలు, కన్నులు, శరీరచ్ఛాయలను బట్టి సామాన్యంగా ఏ మనిషికి ఏ రంగు నచ్చుతుందో నిర్ణయించడానికి వీలవుతుంది.

బ్రూనెటిన్ (నల్లటి చాయ గల శ్రీ) లకు శిరోజాలు నలుపు, కాటుక కన్నులు, చామనచాయ వుంటుంది. వీరికి పసుపు పచ్చ, పర్పిల్, స్వచ్ఛ మయిన తెలుపు రంగులు పనికిరావు.

బ్లాండిన్ (సొగసైన తెల్లటి ముఖలేజున్న గలవాళ్ళు) పసుపుపచ్చ శిరోజాలు, నీలి కన్నులు, పలచటి చర్మము కలిగి వుంటారు. వీరు పసుపు పచ్చ, కాంతివంతమయిన ఎరుపు, ఎరుపు-పర్పిల్, బ్రౌన్, బాగా మెరిసే రంగులను విడిచిపెట్టాలి.

ఆబర్న్ (కొంచెం ఎరుపు, గోధుమ వర్ణం కలవారు) ఎర్రటి జాతు, నీలి కళ్ళు, నున్నటి ఒళ్ళు కల వీరికి పనికిరాని రంగులు: ఎరుపు, ఆరెంజి, పసుపుపచ్చ, ఎరుపు-పర్పిల్, బ్రౌన్, గులాబి రంగు, పింక్, తెలుపు.

హజల్ గ్రే రంగు వెంట్రుకలు, బ్రౌన్ రంగు లేదా నీలిరంగు కన్నులు, చక్కని చర్మం కలవారికి గ్రే, వైలెట్, మందకొడి విరుద్ధమైన రంగులు. మనిషిని మార్చే రంగులు-డిజైన్లు:

1. స్లైయిన్ రంగులు మనిషిని సన్నగా చూపిస్తాయి.

2. నిలుపు చారలున్న దుస్తులు మనిషిని పొడుగ్గా చూపిస్తాయి.

3. రెండు-టోన్ ల డిజైన్లు, అడ్డుగీతలవల్ల మనిషి పొట్టిగా కనిపిస్తాడు.

4. పెద్ద పెద్ద పువ్వుల డిజైన్లు వ్యక్తిని స్థూలంగా చూపిస్తాయి.

5. నాజూకయిన డిజైన్లవల్ల మనిషి సుకుమారంగా తయారవుతాడు.

రంగు బలం హెచ్చుతుంది. నల్లరంగు గంభీరమైనది. తక్కిన రంగుల్ని దుర్బలం చేసి, చిత్ర విచిత్రాలు కనబరుస్తుంది. తక్కిన రంగులతో చప్పున ఆతుక్కుంటుంది.

ఏ వ్యక్తి అయినా తనకి అవసరమయిన రంగులను ఎంచుకునేటప్పుడు, ఈ విషయాలను గమనించాలి :-

1. శిరోజాల రంగు, కన్నుల రంగు, శరీర చ్ఛాయ, 2. వయస్సు, 3. వ్యక్తిత్వం, 4. పొడవు. రంగులు-లక్షణాలు:

ఎరుపు కొట్టవచ్చినట్టు ఉంటుంది; ఉద్రేక పరుస్తుంది; చురుకైనది; సంతోషాన్నిచ్చే వెచ్చటి రంగు. కనుకనే దీన్ని పిల్లల దుస్తులకూ ఆట వస్తువులకూ వాడతారు.

పసుపుపచ్చ హాయిని, అనందాన్ని, సూర్య రశ్మిని ఇచ్చే వెచ్చని రంగు.

నల్లగొండ జిల్లాలోని పోచంపల్లికి కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. అలాగే అక్కడ తయారయ్యే పోచంపల్లి పట్టుచీరలకు కూడా కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. అందువల్లే పోచంపల్లి పట్టుచీరలు అంతర్జాతీయ వ్యాపారసంపాదించాయి. అవి తెలుగు నేత పనివారి 'చేతివాని'కి వాని కలిగించాయి.

పోచంపల్లి గాజులకు ఒకప్పుడు గొప్ప పేరు ఉండేది. రకరకాల మట్టిగాజులు ఈ గ్రామంలో తయారయి చుట్టు పక్కల ఊళ్ళకు వెళ్ళేవి. యంత్ర నాగరికత ముదిరి, రబ్బరు గాజులు, ప్లాస్టిక్ గాజులు తయారుకావడంతో పోచంపల్లి గాజులకు గిరాకీ తగ్గింది. గ్రామస్థులు కొత్త వృత్తులు చేపట్టవలసిన అవసరం వచ్చింది. అప్పట్లోనే గుంటూరు జిల్లాలోని చీరాల నుంచి కొందరు నేత పనివారు పోచంపల్లికి వచ్చి చేరారు. వాళ్ళురాక పోచంపల్లి గ్రామ స్థితినే మార్చి వేసింది. ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ళకే పోచంపల్లి చీరల ప్రాముఖ్యం పెరిగింది. దాదాపు 20 ఏళ్ళ క్రితం 'టై ఆండ్ డై' అనే కొత్త పద్ధతి ద్వారా ఇక్కడ పట్టుచీరల నేత ప్రారంభమైంది. క్రమేణా ఆ చీరలు ప్రపంచ ప్రసిద్ధి గడించాయి.

పోచంపల్లికి మరో ప్రత్యేకత కూడా ఉంది. భారత దేశం మొత్తంమీద భూదానోద్యమం ప్రారంభమైనది ఈ పోచంపల్లిలోనే. అలా కూడా ఈ గ్రామం చరిత్ర కెక్కింది.

ఆరువేల మంది జనాభా ఉన్న పోచంపల్లిలో దాదాపు 4,500 మంది చేనేత పనివారే ఉన్నారు.

ఈ చేనేత పనివారందరికీ ఒక సహకార సంఘం ఉంది. దాదాపు రెండు దశాబ్దాలుగా ఈ సంఘం పనిచేస్తున్నది. సంఘం-నేత పనివారికి కావలసిన ఆర్థిక సహాయం చేసి, వారు నేసిన చీరలను తీసుకుంటుంది. ఇటీవలి కాలంలో ఇక్కడ పది పదికొండు మంది పెద్ద నేతపనివారు ఏర్పడ్డారు. వారు కూడా నేతపనివారికి కావలసిన సరంజామా అంతా ఇచ్చి చీరలు నేయించి, వాటి విలువ ముట్ట జెబుతున్నారు; వీరిలో కొందరు పనివారికి

ముందుగా దబ్బు వడ్డీకి ఇచ్చి కూడా చీరలు నేయిస్తుంటారు.

మగ్గమూ, చిట్టికాసులూ అమర్చుకోవడానికి ఇక్కడి నేత పనివారికి మూడువందల రూపాయల దాకా ఖర్చవుతుంది. ఆ తర్వాత నూలు, పట్టు, జరీ, రంగులు వంటివి కొనుక్కుని నెయ్యడం ఆరంభిస్తారు. నేతకు బెంగళూరు పట్టు, సూరత్ జరీ, కోయంబత్తూరు నూలు వాడతారు.

పోచంపల్లిలో ఏడు చీరలను వరసగా నేస్తారు. ఈ ఏడు చీరలకూ 3 కిలోల పట్టు, 200 గ్రాముల జరీ, 200 గ్రాముల రంగు పడతాయి. ఈ ఏడు చీరలు నెయ్యటానికి దాదాపు 1,200 రూపాయల విలువ చేసే సామగ్రి అవసరమన్న మాట.

పోచంపల్లి చీరలు ఎలా నేస్తారో తెలుసు కుందాము. పట్టునుకాని, నూలునుకాని ముందుగా నీటిలోనూ, తర్వాత పోడా నీటిలోను ఉడకబెట్టి శుభ్రపరుస్తారు. ఆ పట్టు, నూలు ఎండిన తర్వాత చిట్టికాసుకు చుడతారు. అల్లికను బట్టి చిట్టికాసుకు

లను సరిగ్గా అంటి పెట్టుకునేట్టు చుట్టి ముడి వేస్తారు.

చీరలలో తెల్లగా కనిపించవలసిన పట్టు, నూలు భాగం మీద మాత్రం రబ్బరు చుట్టరు. చిట్టికాసుపై అలా రబ్బరుతో పట్టు, నూలును చుట్టి చిట్టికాసు నుంచి పోగులను తీసివేస్తారు. ఉడకబెట్టిన నీటిలో రంగును కలిపి, ఆ పోగుల కట్టలను అందులో ముంచుతారు. రబ్బరు కట్టని భాగం (తెల్లగా కనిపించవలసిన భాగం తప్ప) అంతా నిర్ణయించుకున్న రంగులో పూర్తిగా తడిపేటట్టు ముంచుతారు. ఒక రబ్బరు భాగానికి రెండవ రబ్బరు భాగానికి మధ్యనున్న భాగం చాలా తక్కువ ఉండి రంగు అక్కడిదాకా చేరదని తెలిసినప్పుడు ఆ భాగానికి ఇంకెక్స్లన్ నిరంజీల ద్వారా రంగును చిమ్మి, అద్దకం సాగిస్తారు.

ఇలా అద్ది తీసిన పోగులకట్టను ఎండనిచ్చి, మళ్ళీ చిట్టికాసుకు అల్లి రబ్బరు ముక్కలను,

తక్కిన చేనేత చీరల నేతలలో మొత్తం పోగుకు కావలసిన రంగును పోగు అంతటికీ ఒకేసారి అద్ది, నేతలో దీజైన్ గ్రాఫుల ప్రకారం దీజైనులు తెస్తే, ఈ టై అండ్ డై పద్ధతిలో- ప్రతి నూలు పోగుకు ఎక్కడెక్కడ ఎటువంటి రంగు కావాలో మొదటే గ్రాఫు ప్రకారం దిద్ది ఆ తర్వాత నేత ప్రారంభిస్తారు. ఇలా చెయ్యడం వల్ల నేతలో- దీజైన్లు రంగుల అద్దకం ప్రకారం వాటంతట అవే ఏర్పడతాయి. ఇదే పోచంపల్లి చీరల ప్రత్యేకత.

ఈ విధంగా 'టై అండ్ డై' చెయ్యబడ్డ రంగుల పోగుల్ని పన్నెకు అతికించి మగ్గానికి అమరుస్తారు. అచ్చు ద్వారా, అద్దంగా అటునుంచి ఇటు, ఇటు నుంచి అటు నడిచే లాదెలో పోగుతో-మగ్గం పై అల్లిక సాగిస్తారు. మగ్గంలో గోతిలో కాళ్ళతో తొక్కే భాగాన్ని అదగగ్ర లంటారు. వాటివల్ల అచ్చు, పన్నె ఒకదాని తర్వాత ఒకటి ముందుకు సాగి నేత నేస్తాయి. ఈ అదగగ్రల సాయంతో నేత సాగిస్తారు. ఆ తర్వాత 'పంజీర' ద్వారా అంచులు నేస్తారు. చిట్టికాసుకు పోగులనల్లడం, వాటికి దారం, రబ్బరు చుట్టడం; రంగుల్లో ముంచటం వంటి పనులు వేర్వేరు వ్యక్తులు చేసినా, మగ్గం మీద నేత మాత్రం ఒక్కరే చేస్తారు.

పోచంపల్లి నూలు చీరల రంగులకు మాత్రం ఇక్కడి నేత పనివారు పూచీ ఇవ్వలేరు. ఆ రంగులు త్వరలో వెలిసే అవకాశం ఉందని పనివారే అంటుంటారు. అయితే ఇక్కడి పట్టు చీరల రంగులు మాత్రం పదిపదిహేను సంవత్సరాలయినా నిలిచి ఉండగలవని వాళ్ళు నమ్మకంగా చెబుతారు.

పోచంపల్లిలో దాదాపు రెండువేల మంది స్త్రీలు ఈ చీరల ఉత్పత్తిలో పాల్గొంటున్నారు. ఇక్కడ చీరనేసిన నేతగాడికి చీర తరహాను బట్టి పట్టు చీరకు 30 నుంచి 35 రూపాయలు, నూలు చీరకు 15 నుంచి 20 రూపాయలు లభిస్తాయి. నెలకు ఐదు చీరల దాకా నెయ్యగలరు. అంచేత నేతపని వారికి నెలకు 150 రూపాయల ఆదాయం రావడం విశేషం! నేతచీర, పట్టుచీర నెయ్యడానికి అన్ని కూలీలతోను కలిపి 170 నుంచి 325 రూపాయల దాకా ఖర్చవుతుంది. అయిన ఖర్చుమీద 10 శాతం

వాటిని చుడతారు. చిట్టికాసుకు చుట్టిన పట్టుకు, నూలుకు ఎటువంటి దీజైన్ కావాలో గ్రాఫుద్వారా నిరా వంటి రంగులో నిర్ణయిస్తారు. ముందుగానే దీజైన్ ప్రకారం చుక్కలు పెట్టడం ద్వారా, వాటిని బట్టి ఎంతమేరకు ఏ రంగు అద్దాలో నిర్ణయించుకుంటారు. ఆ చుక్కల మధ్య నిర్ణయించుకున్న గ్రాఫు ప్రకారం ట్రైస్ దారంతో గట్టిగా చుడతారు. ఆ దారంపైన వైకిలు ట్యూబ్ వంటి సన్నని రబ్బరు ముక్క

దారాన్ని తీసివేసి రంగు అద్దిన భాగాలకు వైన చెప్పిన పద్ధతిద్వారా మళ్ళీ చుడతారు. తిరిగి ఆ పోగుల కట్టను చిట్టికాసునుంచి తీసి కావలసిన రంగులో ముంచుతారు. ఇలా ఎక్కడెక్కడ పోగుల కట్టకు ఎలాంటి రంగు కావాలో చూచు కుని, గ్రాఫు ప్రకారం అద్దకం పూర్తిచేస్తారు. ఇలా ఎప్పటికప్పుడు కట్టడం (టైయింగ్), రంగు అద్దడం (డైయింగ్) చెయ్యడం వల్లే ఈ పద్ధతికి 'టై అండ్ డై' పద్ధతి అనే పేరు వచ్చింది.

ఈ వర్ష చిత్రాలలోని వనితలు 'పోచంపల్లి
చీరలు' ధరించి కనిపిస్తున్నారు.
పోచంపల్లి 'పవోలా' పై అండ్ డై చీరలు
అంతర్జాతీయ ప్రసిద్ధి గడించాయి.
ఈ చీరల మీద కనిపించే డిజైన్లు అన్ని
భారతదేశ సంప్రదాయాలను అనుసరించే
ఉంటాయి. అందుకే మామూలుగా
ఈ చీరల మీద పువ్వులూ, ఏనుగులూ,
నెమళ్ళూ వంటివే 'డిజైన్లు'గా కనిపిస్తాయి.
పోచంపల్లి పట్టు చీరల ధరలు
220 రూపాయల నుంచి 400 రూపాయల
దాకా; నూలు చీరల ధరలు 50 నుంచి
120 రూపాయల దాకా ఉంటాయి.

చీరలు: 'హండ్ లామ్ హౌస్' షాజన్యం
వర్ణచిత్రాలు: వత్సకుమార్

ఎక్కువ ఇచ్చి సహకార సంఘం కొంటుంది.
సంఘం మరో 5 శాతం ఎక్కువ వేసి అమ్మ
తుంది. అమ్మకందాదులు మరో 10 శాతం లాభంతో
ప్రజలకు అమ్ముతారు.

పోచంపల్లి చేనేత సహకార సంఘం 13 ఏళ్ళ
క్రితం తన సభ్యుల కోసం వంద ఇళ్ళను కట్టి-
చేనేత పనివారికి ఆశ్రయం కల్పించింది. ఇక్కడి
ఉన్నత పాఠశాలకు ఈ సంఘం ప్రతి యేటా నిధి
అందిస్తున్నది. అయితే మరింత ఆర్థికసహాయం
లభిస్తే, సభ్యులకు మరింతగా సాయపడే ఏలుబడి
దని సంఘం నిర్వాహకుల అభిప్రాయం.

పోచంపల్లి చీరలు-అమెరికా, కెనడా వంటి
పాశ్చాత్య దేశాలకేగాక, అరబ్ దేశాలకు, పాకిస్తా
నుకూ కూడా ఎగుమతి అవుతున్నాయి. ఇతర
అంతర్జాతీయ కేంద్రాలలో కూడా ఈ చీరలకు
గిరాకీ పెరుగుతున్నది. ఇంకా ప్రోత్సాహం
లభిస్తే పోచంపల్లి చీరలు-అంద్ర రాష్ట్రానికి,
భారతదేశానికి కూడా అటు విదేశమారక
ద్రవ్యాన్ని, ఇటు పేరుప్రతిష్ఠలనూ మరింతగా
తీసుకురాగలవనడంలో సందేహం ఉండదు. □

ఆంధ్రయబోధిని

ఈ పుస్తకము పిన్నలకు, పెద్దలకు అంగ్లములో అక్షరాభ్యాసము రానివారు కూడా మా ఆంధ్రయబోధిని సహాయంతో అందరు 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును. వెల రు. 10.

తమిళ-తెలుగు స్వబోధిని

ఈ పుస్తకము తమిళ భాషరానివారు 35 దినములలో తమిళ భాషను సులభముగా నేర్చుకొనవచ్చును. ఇందులో గ్రామరు, Essays, Letter Writing వున్నవి. వెల రు. 3.

హిందీ-తెలుగు స్వబోధిని

హిందీ భాషను అతి సులభముగా 30 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును. వెల రు. 4.

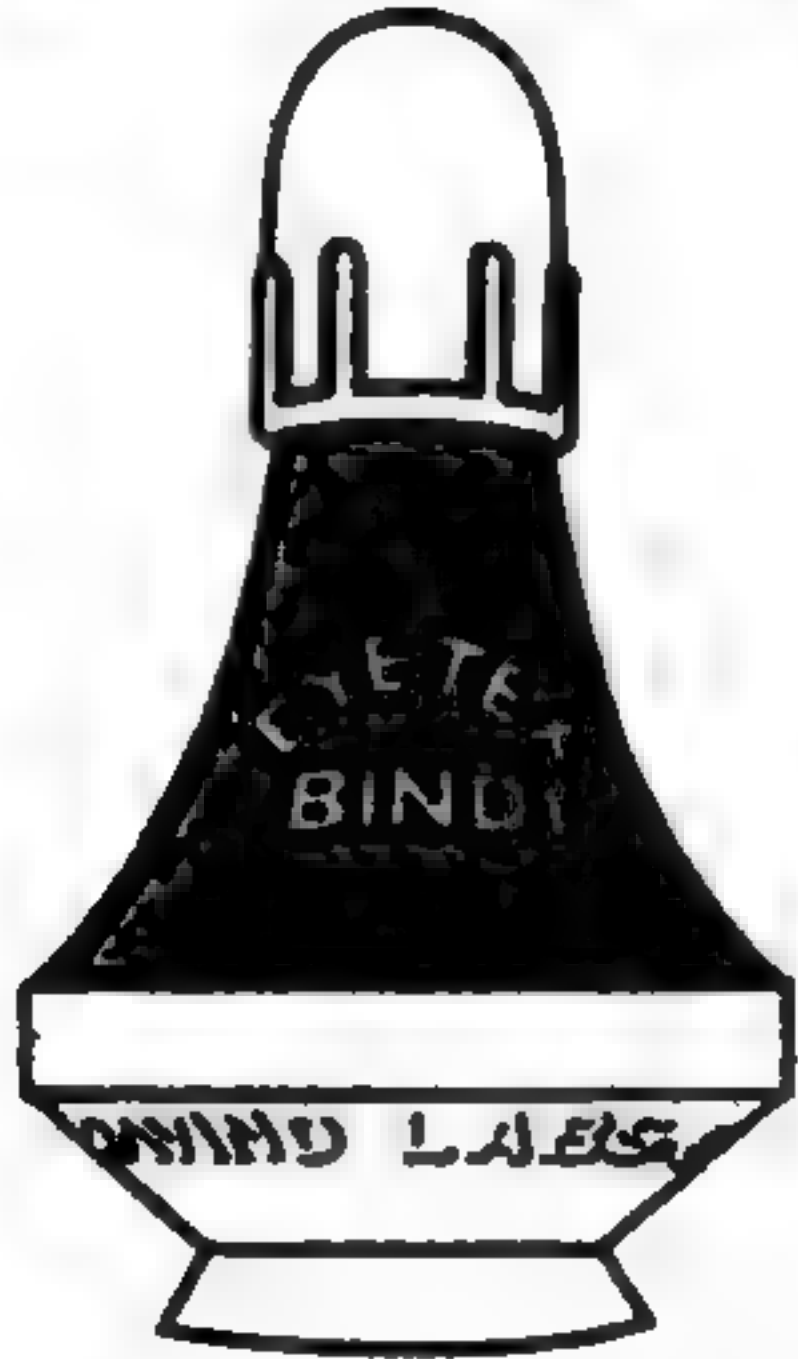
పై వాటికి పోస్టేజి అదనము

బాలసరస్వతి బుక్ డిపో

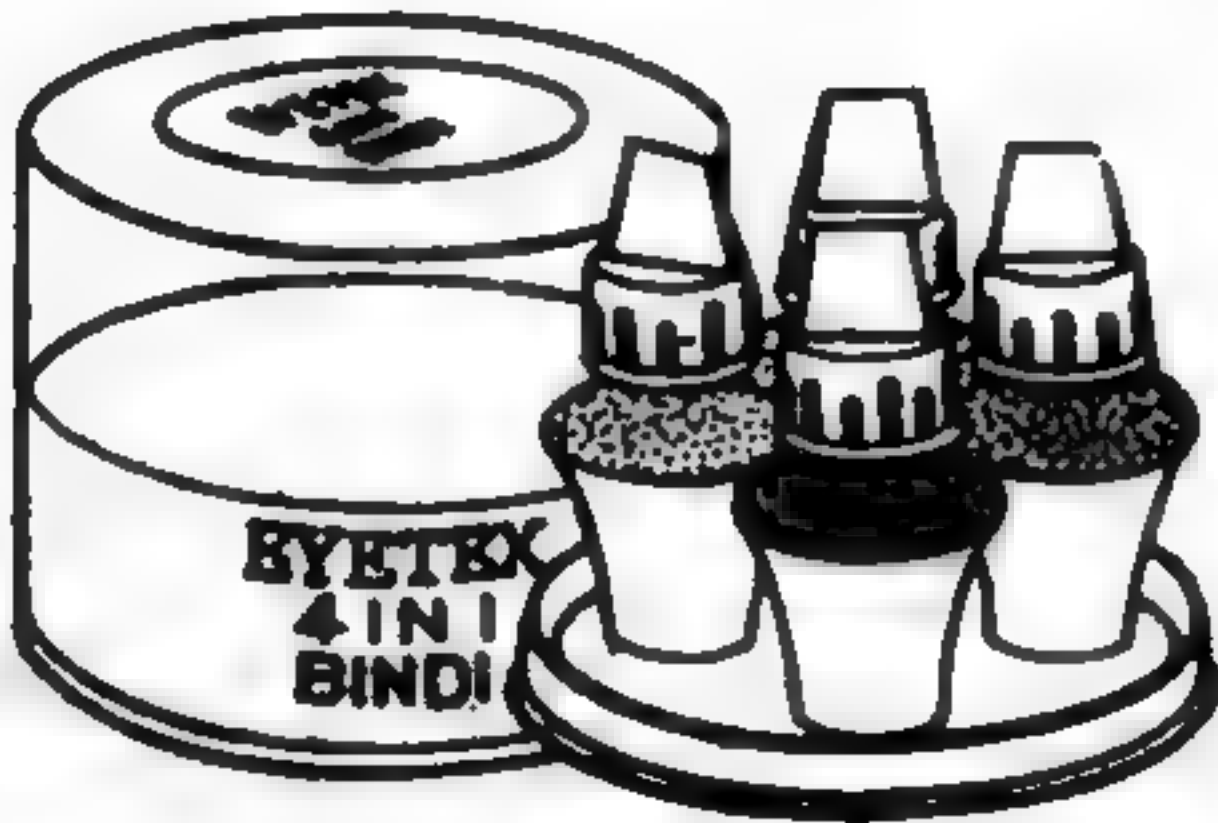
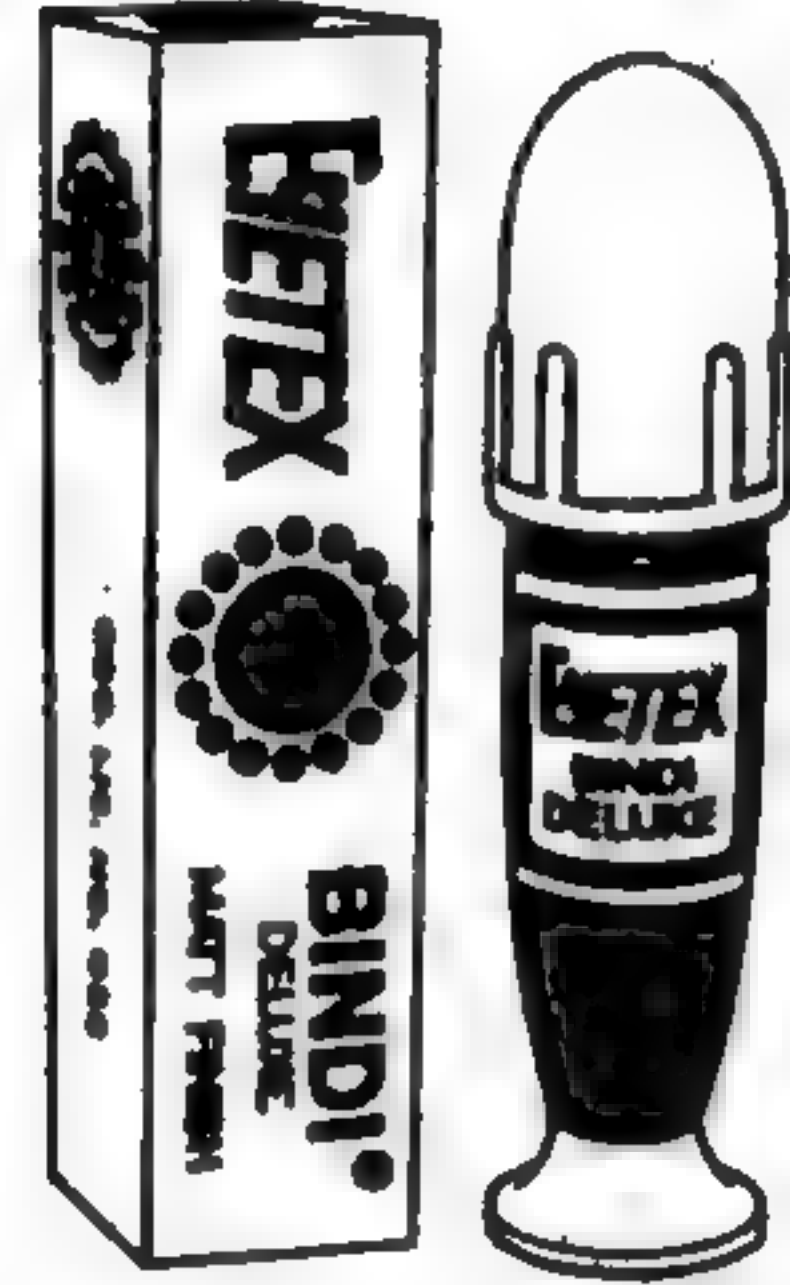
విద్యావిషయక ప్రచారకులు

6, నుంకురామ చెట్టి విడి, మద్రాసు - 600 001 ఫోన్, 29868

V

ఐ టెక్స్
సౌందర్య సాధనములు

ARAVIND LABORATORIES MADRAS-600 033

జానకీ

ఈ మధ్య ఒక అమ్మాయి నన్ను ఒక ప్రశ్న వేసింది. “బామ్మగారూ: తీరిక వేళల్లో మీరేం చేస్తారూ?” అని.

ఇలాంటి ప్రశ్నలు సినిమాల్లో వేషాలు వేసే స్టారుల్ని అడుగుతారుట—అలాగే అవిడ నన్ను అడిగేసిందని నా రెండో మనవరాలు చెప్పింది. అవిడ పాపం—మామూలుగానే అడిగి వుంటుంది అనుకోండి—ఆమె ప్రశ్నకి నేను నవ్వుకున్నాను. ఎంచేతంటే—ఈ వయసులో నాకు అంతా తీరికే. ప్రత్యేకంగా తీరిక వేళంటూ ఏముంది? అయితే వూరికే కూర్చుని పొద్దుపుచ్చును—ఏదో ఒక పని నాకు చేతనైంది చేస్తూనే వుంటాను. మరి చెయ్య లేను అనిపిస్తే, అలా కాస్తేపు నడుం వాలుస్తాను; పిల్లలందరినీ కూచోబెట్టుకుని కథలూ కాకరకాయలూ చెబుతాను. అవిడకూ ఇదే చెప్పాననుకోండి. అయితే—ఇప్పుడంటే తీరిక ఎక్కువయింది; పని తక్కువయిందిగాని—ముపై, ముపై ఐదేళ్ళ కిందట ఈ ప్రశ్న వేసి వుంటే సమాధానం చెప్పేదాన్ని. అప్పుట్లో మాకు తీరిక ఎక్కడిది? ఇంటిపని, వాకిలి పని అన్నీ చూసుకోవాలి; వంటా వార్షా చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు మీకు వున్నట్టుగా అప్పుడు మాకు ఇన్ని సదుపాయాలు ఏవీ? ఈ గాను పొయ్యిలూ, పిండి మరలూ ఏవీ? వంటంతా కత్తెలతో పొయ్యిమీదనే చేసేవాళ్ళం; రుబ్బవలసిన వన్నీ రుబ్బుకోళ్ళలోనే రుబ్బే వాళ్ళం. పండగా,

పబ్బం వస్తే, ఉదయం మొదలుపెడితే, సాయం కాలం వరకూ పిండి రుబ్బదాలూ, వంటలు చెయ్య దాలూ—వాటితోనే సరిపోయేది. అదొకరకమైన వ్యాయామం. ఆ వ్యాయామం వల్లనే, మేము నీరసం అనేది లేకుండా, అలా అన్నిపన్నా చెయ్యగలిగేవాళ్ళమేమో! ఇప్పుడు మీకు అలాంటి వ్యాయామం ఏదీ? అన్నీ వంటయింట్లోనే వున్నాయాయే! పెరట్లోంచి కట్టెలు తేవాలన్న బాధ లేదు; పొయ్యి వెలిగించడం, విసనకర్రతో విసరడం, దంపడం, రుబ్బడం, విసరడం ఈబాధలు లేవు. అయితే అలా బాధలు పడాలని నేను చెప్పడం కాద్రో—మళ్ళీ నా మీద విరుచుకు పడేదు గనక! మాట వరసకి చెబుతున్నాను—‘తీరిక’ అని వచ్చింది కాబట్టి: ఆ పన్లతో మాకు తీరిక వుండేది కాదు. తీరిక వున్నా, ఆ వేళల్లో కూడా ఏవో పన్లు—చిరిగిపోయిన గుడ్డలు పట్టు కోవడమో, ఊరగాయలు పెట్టడమో, పిండి విసర డమో—ఏవో వుండేవి. సాయంకాలం పూట కాస్త తీరికలాంటిది దొరికేది అనుకోండి. ఆ వేళలో ఏదో పురాణమో, పుస్తకమో చదువుకుంటూ కూచునేదాన్ని. పోచికోలు కబుర్లు చెప్పడం మాత్రం ఎన్నడూ లేదు!

ఈ సందర్భంలో మీతో చెప్పదలచుకున్నది ఏమిటంటే—తీరిక దొరికితే పుస్తకాలు చదువు కోండి—పనికొచ్చే పని ఏదైనా చేసుకోండి. పనికి రాని వస్తువులతో బొమ్మలు చెయ్యడమో, లేదా

అల్లికలు అల్లడమో, కుట్టుపనో, ఏదో ఒకటి—సవరిక పన్లు వున్నాయి వుపయోగపడేవి. మరి, అంతగా చిరాకేస్తే, కాస్తేపు కబుర్లు చెప్పుకోండి. అంతే గాని, నాళ్ళ తెలిసిన కామేశ్వరమ్మగార్లా వీలు దొరికినప్పుడల్లా పక్కింటి వాళ్ళతోనూ, వీధిలో వెళ్ళేవాళ్ళతోనూ అదేపనిగా పనికిరాని కబుర్లు చెబుతూ కూచోకండి. అసలు అదేపనిగా మాట్లాడడం అంత మంచిది కాదు. అలా మాట్లాడుతూనే వుంటే—శక్తిని అలా తగ్గించేసుకుంటున్నట్టే. అందుకనే మనవాళ్ళు వారానికి ఒకరోజు ‘మౌనం’ వహించమన్నారు. ఆ రోజు ఎవరితోనూ మాట్లాడ కుండా ఒక మూల ఏ వుస్తకం చదువుకుంటూనో కూచోడం అన్నమాట. అలా ‘మౌనం’ వహిస్తే అది మనిషిలో వున్న శక్తిని అదిమి పెడుతుంది. అయితే, ఇవాళ మనం ‘మౌనం’ వహిస్తూ కూచుంటే ఇంట్లో పన్నెలా సాగుతాయి? అంచేత, వీరై నంతవరకూ ‘వాగుడు’ తగ్గించాలి. ఉదయమే గంటసేపు భగవద్భాసం చెయ్యమన్నది కూడా అందుకే. ఆ గంటా నిశ్చలంగా, అలా కూచోడం వల్ల శరీరానికి శక్తి వస్తుంది. అలసట లేకుండా రోజుల్లా పనిచెయ్యడానికి ఆ శక్తి ఉపయోగ పడుతుంది. అందువల్ల తీరికే దొరికితే, అదే పనిగా వాగకుండా, ఏదో ఒక పని చేసుకుంటూ కూచోడమో, పుస్తకం చదువుకోడమో చెయ్యడం చాలా ఉత్తమమైన పని. ఊరికే అలా అటూ ఇటూ చూస్తూ కూచోడం ఏమాత్రం మంచిది కాదు. మొదడు మొద్దుబారిపోతుంది. విక్రాంతి వేళలో తప్ప మొదడుకు ఏదో ఒక పని కల్పిస్తూ వుండడం—ఆరోగ్య లక్షణం ఊరికే గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూచోడం వల్ల ఏమీ ప్రయోజనం వుండదు; ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు. అంచేత, తీరిక దొరికితే ఏం చెయ్యాలో—మీ ఉత్సాహానికి తగ్గట్టుగా మీరే ఆలోచించుకుని, ఆ విధంగా చేస్తూ వుండండి. కాకమ్మ కబుర్లు, కొంగమ్మ కథలు, ‘నీతారత్నం పక్కింటివాడివేపు చూస్తోంది’ ‘వెంకమ్మగారు రోజూ షికార్లు కొడుతుంది’ ‘జానకమ్మ మొగుడు క్లబ్బులో తాగుతాట్ట’—లాంటి కబుర్లూ; వీటివల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. కొంతమందికి అలా మాట్లాడుకోడం సరదా అయితే, వాళ్ళ చేత మాన్పించడానికి ప్రయత్నించండి. ‘తీరిక వేళ’ కాబట్టి—‘కాలక్షేపం చేస్తాం’ అని ఎవరూ అనుకో కూడదు. కాలక్షేపంలో కూడా పనికొచ్చే కాలక్షే పాలూ వున్నాయి; అవి పాటించడం మంచిది కాదంటారా? □

ఆరెకప్రాణి
(కాడారి)
కౌశల్యదేవి

మొదటికి కత్తిరించిన జాట్లు, దండపట్టి నైజలో చెవులకు రింగులు, కుడిచేతికి వాచి: ఎడమచేతి కేమీలేదు. పురాణకాలపు మునికన్యల లాగా ఎదకు మాత్రమే బెత్తెడు బెత్తెడు గుడ్డ ఆచ్ఛాదన; క్రింద బెల్ బాటం పాంట్, దుస్తుల రంగులోనే వున్న పొడుగాటి పూసలదండ మెళ్ళో: ముఖానికి ఎన్నో క్రిములూ, రంగులూ, కళ్ళను విపరీతంగా కన్పింపజేసే కాటుక లాంటి పదార్థ మేదో! నిర్లక్ష్యంగా చేతులనూ అటూ యిటూ విసిరిపారేస్తూ మాట్లాడుతున్నపుడెల్లా ఆమె బాహు మూలాలు అసహ్యంగా కన్పిస్తున్నాయి. ప్రతి అవయవ పరిమాణమూ స్పష్టంగా కానవస్తూన్నది ఆ దుస్తులలో. 'శరీరానికి దుస్తుల అవసరం కూడా తెలియని ఈ హీనురాలికి నేను పల్లెటూరి దాన్నా?' అభిమానం వంటిదేదో తలెత్తింది మీర మనసులో.

ఆ బాదతో కూడిన అభిమానం, బేలగా వున్న ఆమె మనస్సుకు కొంత దృఢత్వాన్ని కలిగించింది. ఈ దారుడ్యంలో మీర రైర్యంగా తలెత్తింది.

'ఎవరైతేనేం? నన్ను చూడటానికి వచ్చింది కదా? అతిథి మర్యాద చేయడం నా విధి' అను కున్నది. ప్రిజ్ తెరచి చల్లని పానీయాలు అందించింది.

రజనీ కస్తూరి యిరువురూ కూడా అవి అందుకో లేదు. ఒక్కసారి ముఖముఖాలు చూచుకున్నారు.

ఈ తిరస్కారం మీర అభిమానాన్ని గాయ పరచింది.

మౌనంగా గ్లాసులు బల్లపైవుంచేసి తానూ కూర్చున్నది.

"మీకూ, నరహరికి.....ఎలా పరిచయ మైంది?" హఠాత్తుగా అడిగింది కస్తూరి.

మీర కస్తూరి భావించినట్లుగా బెదరిపోలేదు; మెల్లని స్పష్టమైన స్వరాన అడిగింది: "ఇంతకూ మీరు మావారి కేమోతారు?"

రజనీ కస్తూరి ఇరువురూ ఈ ప్రశ్నతో కలవర పడ్డట్లుగా వారి కనుబొమల కదలికలే స్పష్ట కరించాయి.

అంతలోనే సర్దుకుని కస్తూరి బింకంగా చూస్తూ అన్నది.

"నరహరి నాకు స్నేహితుడు. నావంటి స్నేహితురొక్క చాలమంది వున్నారతడికి!"

నరహరితో కాపురానికి వచ్చిన మారాకు కష్టాలు ప్రారంభం అయ్యాయి. ఇంట్లో వాళ్ళ నూటి పోటి మాటలు విన్న ఆమెకు తన 'చిన్నవాటి నరకం' జ్ఞాపకం రాసాగింది. భర్త అమరాగావ్నే నమ్ముకున్న మారా - ఆ ఇంట్లో తనను అదర పూర్వకంగా వేలకరించిన వంట మిషి నుబ్బులు ద్వారా అందరి గురించి తెలుసుకుంది. ఆమెకు - నరహరి చెల్లెలు రజనీ - కస్తూరి అనే యువతిని పరిచయం చేసింది.

గుండె గుబుగుబ కొట్టుకుంటూండగా తల వాల్చుకున్నది మీర. 'తన భర్తకు ఈమె స్నేహితురాలా?'

కస్తూరి గర్వంగా చూచింది రజనీ దెస 'నా ప్రతాపం చూచావా?' అన్నట్లు.

రజనీ కనులతోనే తన ప్రశంసలను తెలిపింది.

"ఏం, మాట్లాడటానికి అంత సందేహిస్తున్నారు?" కస్తూరి రెట్టించింది మీర నుద్దేశించి: "మాతో మాట్లాడటం ఇష్టం లేదా?"

అంవోకగా నవ్వింది మీర. "ఇటువంటి కుతూహల విషయాలు మీ స్నేహితుడి నుండే చాలా చనువుగా అడిగి తెచ్చుకుంటే బాగుంటుంది. ఆయన స్టూడియోలో దొరుకుతారనుకుంటా నీ సమయంలో!" మాటలు మరి పొడిగించటం ఇష్టం లేనట్లుగా, టవల్ భుజం మీద వేసుకుంటూ స్నానానికి నిష్క్రమించింది మీర.

మూసుకున్న ఆ బాత్ రూం తలుపుల వైపుగానే చూస్తూండేపోయిన కస్తూరి రెండు నిమిషాల అనంతరం తనను తాను నంబాళించుకుంటూ రజనీతో అన్నది: "ఇంకా మాటలు రాని ఏ పల్లెటూరి మొద్దో అనుకున్నాను. గట్టి నింద మేనే!"

ఔ నన్నట్లు రజనీ తల పంకించింది.

"మై ఫుట్ : చూస్తానదేమిదో! మరి యింత గర్వమా?" కాళ్ళు నేలకేసి బాదుతూ, బుసలు కక్కుతూ నిష్క్రమించింది కస్తూరి.

"మారా! రోజునం చేయలేదా?" వస్తూనే అత్రంగా అడిగాడు నరహరి, బల్లమీదికి చూస్తూ.

అపరాధినివలె అదిరిపడి చూచింది మీర. మధ్యాహ్నం నుబ్బులు తెచ్చి వుంచిన రోజునమూ, పాత్రలూ ఎలా వుంచినవి అలాగే చెక్కు చెదర కుండా వున్నాయి.

నరహరి చూడనే చూచాడు. ఇక యిప్పుడు దాచే అవకాశంలేదు.

"ఆకలి లేకపోయింది" అన్నది నెమ్మదిగా మరో దెస చూస్తూ.

"ఆకలి లేదా, అరిక వచ్చిందా?" చురుకం పట్టి తనవైపు త్రిప్పుకుంటూ అడిగాడు.

"....."

"చూడు మీరా! నేను ఎన్నో పనులలో వుంటాను. మాటి మాటికి యింటికి రాలేను. నువ్వెలా పరివ్రత లక్షణాలు పాటించితే ఆరోగ్యం దెబ్బ తింటుంది."

చెలిఫోన్ మ్రోగడంతో, చేతులలో వున్న మీరను వదలి అటు వడిచాడు.

"హల్లో హరీ!" శ్రీ కంఠం.

"హల్లో!" సాధారణ సమాధానంగా వున్నది నరహరి తీరు.

"నరహరీ! నన్ను గుర్తుపట్టలేదా? కస్తూరిని మాట్లాడున్నాను."

"అహహహ! వేరే చెప్పారా?"

"ఏమోలే! మర్చిపోయావేమోనవి...."

"ఎంత మాట! ఈ మధ్య పూళ్ళో లేను. మొన్ననే వచ్చాను. కులాసానా?"

ఈ ఇచ్చకాలు వింటున్న మీర వదనం మరిన మైంది. గమనించిన నరహరి గంభీర హాసంతో ఆమెను దగ్గరకు రమ్మన్నట్లు నైగ జేశాడు.

ఇష్టం లేకున్నా, అతడు మరొకసారి తల ఊపడంతో తప్పనిసరిగా అతడి చెంతకు వడి చింది మీర.

ఫోన్ ఆమె చెవికి దగ్గరగా వుంచుతూ, కొండెగా నవ్వాడు నరహరి, కనులతోనే.

ఆ చిరుహాసంలోని శక్తి, ఆ కనులలోని దర్పమూ మీర హృదయ భారాన్ని తుడిచి వైచి, ఊరట కలిగించాయి.

“హరీ!” వీరై నంత నాజాకుగా కంఠాన్ని ధ్వనింపజేస్తూ, మాటలను బోగ్గా పాగదీస్తూ మాట్లాడుతున్నది కస్తూరి, అవతలివైపు నుండి: “చాలా తెలివైన వాడవులే!”

“థాంక్స్! కానీ.....ఈ అభినందన ఎందుకో!”

“వారెవ్వ! ఏమి ఆమాయకత నటిస్తున్నావ్?”

“.....”

“మీ శ్రీమతి చెప్పలేదా? సాయంకాలం ఆమె దర్శనం చేసుకుని తరించాను!” హేళన ధ్వనిస్తున్నది కంఠంలో.

కలవరపడ్డట్లే తిరిగి సర్దుకున్నాడు నరహరి.

అవతలి కంఠం అతి నాజాకుగా నవ్వుతున్నది: “రంధా తిలోత్తమలను తలదన్నే ఇంతమంది తారలను కాలదన్ని ఎక్కడో అడవిలోని శకుంతలను తెచ్చుకున్నావు. ఇంతకూ ఈ భక్త మీరా ఏ తపస్సుచేసి నిన్ను పొందిందో తెలుకోవచ్చా?”

“కస్తూరి: స్టూడియోనుండి ఇప్పుడే వచ్చాను. మరోసారి మాట్లాడుకుందామా?”

“ఏం సంగతి, మాట మారుస్తున్నావ్? శ్రీమతి ఎదురుగా యిడిపించుతూ నిలబడి వున్నదా ఏం ఖర్మ? ఎంత కవ్వించినా చలనంలేని నల్ల రాయిలా వుండే నిన్ను ప్రవరాఖ్యదవులెమ్మని పరిపెట్టుకున్నాను. కానీ మా అందరి నుండి పారి పోయి ఏ ప్రత్యేకతలూ లేని ఆ పల్లెటూరి దాన్ని ఎందుకు కట్టుకున్నట్టో?”

“ప్లీజ్ స్టాపిట్ కస్తూరి, వ్యక్తిగత విషయాలను ఎందుకంత తరచి తరచి అడుగుతావ్?”

“ఓ! సారీ నరహరీ! నాకు వీవర్ధ ఆ మాత్రం చనవున్నదనుకుని అడిగాను.” ఫోన్ క్లిక్ మన్న శబ్దం.

“కస్తూరి ఇక్కడి కొచ్చిందా? ఏం మాట్లాడింది నీతో?” ఫోన్ పెట్టేస్తూ అడిగాడు నరహరి.

తల వంచుకొని వున్న మీర నుండి సమాధానం లేదు. బొటనవ్రేలితో నేలను రాస్తూ నిలబడింది.

గ్రహించిన నరహరి, “మీరా!” అంటూ అనునయంగా ఆమెను చెంతకు తీసుకున్నాడు. హుందాగా నవ్వుతూ, “నా వృత్తినిబట్టి నాకు ఎందరో వ్యక్తులతో పరిచయముంటుంది. ఇదంతా నీకు క్రొత్త ప్రపంచం, అర్థం చేసుకోవాలి. మరనపడకూడదు” అన్నాడు.

అప్పటికీ మీర తలెత్తలేదు.

“మీరా! కోపమా?”

లేదన్నట్లు తల ఊపింది మీర.

“మరి? మాట్లాడవే?” వర్షించ బోయే మేఘాల వలె నున్న ఆ నేత్రాలను చూస్తూ,

మీ ఇంట్లో ఎవరైనా సిగరెట్లు కాలేవారు వుంటే వారిచేత సిగరెట్లు మాన్పించాలని మీరు పలువిధాల ప్రయత్నాలు చేస్తూ వుంటే—ఈ రెక్క చెప్పి - ఇలా కూడా ప్రయత్నించి చూడండి:

సగటున ఆ వ్యక్తి రోజుకు రెండు పాకెట్లు సిగరెట్లు కాలుస్తారనుకుందాం. పాకెట్టు ఖరీదు ఒక రూపాయి అనుకోండి. అంటే రోజుకు 2 రూపాయలయింది. నెలకు 60 రూపాయలయింది; సంవత్సరానికి 720 రూపాయలయింది. ఆయన తన ఇరవయ్యోఏట సిగరెట్లు తాగడం ఆరంభించి, అరవయ్యోఏడు వచ్చేవరకూ - దాదాపు 40 సంవత్సరాల పాటు సిగరెట్లు కాలినట్టుగా రెక్క వేదాం. అంటే - 28 వేల 8 వందల రూపాయలు - ఆ వ్యక్తి తన జీవిత కాలంలో కేవలం సిగరెట్ల మీద ఖర్చు చేస్తున్నారన్నమాట. ఇంకా ఖరీదైన సిగరెట్లు కాలేవాళ్ళయితే, ఆ ప్రకారంగా రెక్క వేసి చూడండి. ఇంకా ఎక్కువ వస్తుంది. అంటే ఒక జీవిత కాలంలో ఒక వ్యక్తి సిగరెట్ల మీద సగటున దాదాపు 30 వేల రూపాయలు తగలేస్తున్నాడన్నమాట. అలా అంత డబ్బు వృధా చెయ్యకుండా ఆదా చేస్తే - చిన్న స్థలం కొనుక్కుని ఇల్లు కట్టుకునే ప్రయత్న మే చెయ్యొచ్చునే! —రాధ

మరింత అనునయస్వరంతో అన్నాడు: “కొద్ది రోజులు పోతే ఈ ప్రపంచమేమిటో నువ్వే తెలుసుకుంటావ్, అర్థం చేసుకుంటావ్. కానీ ఈ లోగా మాత్రం మనస్సు పాడుచేసుకోవటం ఆరోగ్యకరం కాదు.....నాకు తెలుసు కస్తూరి

స్వభావం, చాలా విరసంగా మాట్లాడుంది. అందుకు నువ్వు బాధపడున్నావ్, ఔనా?”

“ఊ..”

“పద, ఈ రోజు ఏదైనా సినిమా చూద్దాం. మనస్సు బాగుపడుంది.....ఎప్పుడైనా సినిమాలు చూస్తూండే దానవా?”

“రెండు మూడు మాత్రం. రామాంజనేయ యుద్ధం వంటివి..అమ్మ అటువంటివే చూస్తుంది. బాలయ్యగారు సినిమాలు అసలు చూడరు.”

మరేమీ అడగకుండా తనలో తాను నవ్వుకుంటూన్న నరహరిని మీర పరీక్షగా చూస్తూ అడిగింది: “ఏం, నవ్వుతున్నారా?”

“నిన్ను గురించి కాదు.”

“మరి?”

“నేనేమో చిత్ర నిర్మాతను. నా శ్రీమతికి చిత్రాలతో పరిచయమే లేదు! ఈ వైవిధ్యాన్ని గమనించి నవ్వు వచ్చింది.”

మరి సంభాషణ సాగలేదు.

లేత నీలి రంగు పట్టుచీరలో హుందాగా తయారై వచ్చిన మీరను రెప్పవల్చుకుండా చూచాడు నరహరి. తొడుక్కొనబోతున్న కోటును తిరిగి యథాస్థానంలో వుంచేస్తూ, “ఎక్కడికీ వద్దులే. ఇంట్లో వుండి పోదామా?” అన్నాడు.

మీర కనులు ఆశ్చర్యంతో కదులాడాయి. “ఏం, మీకేమైనా వేరే పని వున్నదా?”

“ఆఁ ఉంది—చాలా వుంది. నీ సమ్మోహన రూపం చూస్తే ఎక్కడికీ కదల బుద్ధికావడం లేదు.”

కొంచెగా నఖిల పర్యంతం చూస్తూన్న చూపులకు ముడుచుకు పోతూ మందలించుగా అన్నది మీర: “చాలైంది, మీ కథలు చదివాను; మీ చిత్రాలను చూచే భాగ్యం కూడా కలగ నీయింది.”

“ఊ! హూ! నోరు విప్పవ్ కానీ, మహా చమత్కారంగా మాట్లాడగలవే!”

దారిలో ఒక హోటల్ దగ్గర కాలాగింది.

“కొంచం టిఫిన్ తిని పోదాం, పద.” అన్నాడు పామిరీహంలోనికి దారి తీస్తూ. ఔనూ, కాదూ అనకుండా మీర చూపులు ప్రకటించుతూన్న విస్మయం గమనించి, గంభీరంగా చెప్పసాగాడు.

“ఇట్లు వదలి హోటల్లో తినడమేమిటని నీ ప్రశ్న: నీవు ఆటోజనంగా వుండటం చూచిన నాకు ఆ యింట ఏమీ తినాలనిపించలేదు; ఏమైనా కావాలని అడిగితే తప్ప ఏమీ కావాలో తమంత తాము స్వయంగా కనుక్కోనే వారెవరూ లేరు ఆ యింట. మరి అటువంటి తావున నీవు సత్యాగ్రహం చేసి మధ్యన నా మనసు పాడు చేసిన నానవోతావు.”

తల వాల్చుకు వింటూన్న మీర చలించినట్లుగా ఒక్కసారిగా కన్నులెత్తి చూచింది.

“ఓను మీరా, నేను బయట పనులు నిశ్చింతగా ఎలా చేసుకోగలను? ధ్యాస అంతా నీ మీద వుంటుంది - భోజనం చేశావో లేదో - ఎలాగున్నావోనని.”

“వద్దు వద్దు. మీ రటువంటి శంకలు పెట్టుకోవద్దు. నేను బాగానే వుంటాను.”

“అర్గదీ, అలాగుండాలి, అది నీ యిల్లు. నిన్నెవరో ఏదో అన్నారని గానీ, ఏదీ అడగలేదని గానీ సందేహాలూ, భయాలూ పెట్టుకోవద్దు. ఎవరేమన్నా సరకు జేయకు. నిశ్చింతగా నిర్భయంగా వుండు. అంతే!” అన్నాడు సరహరి.

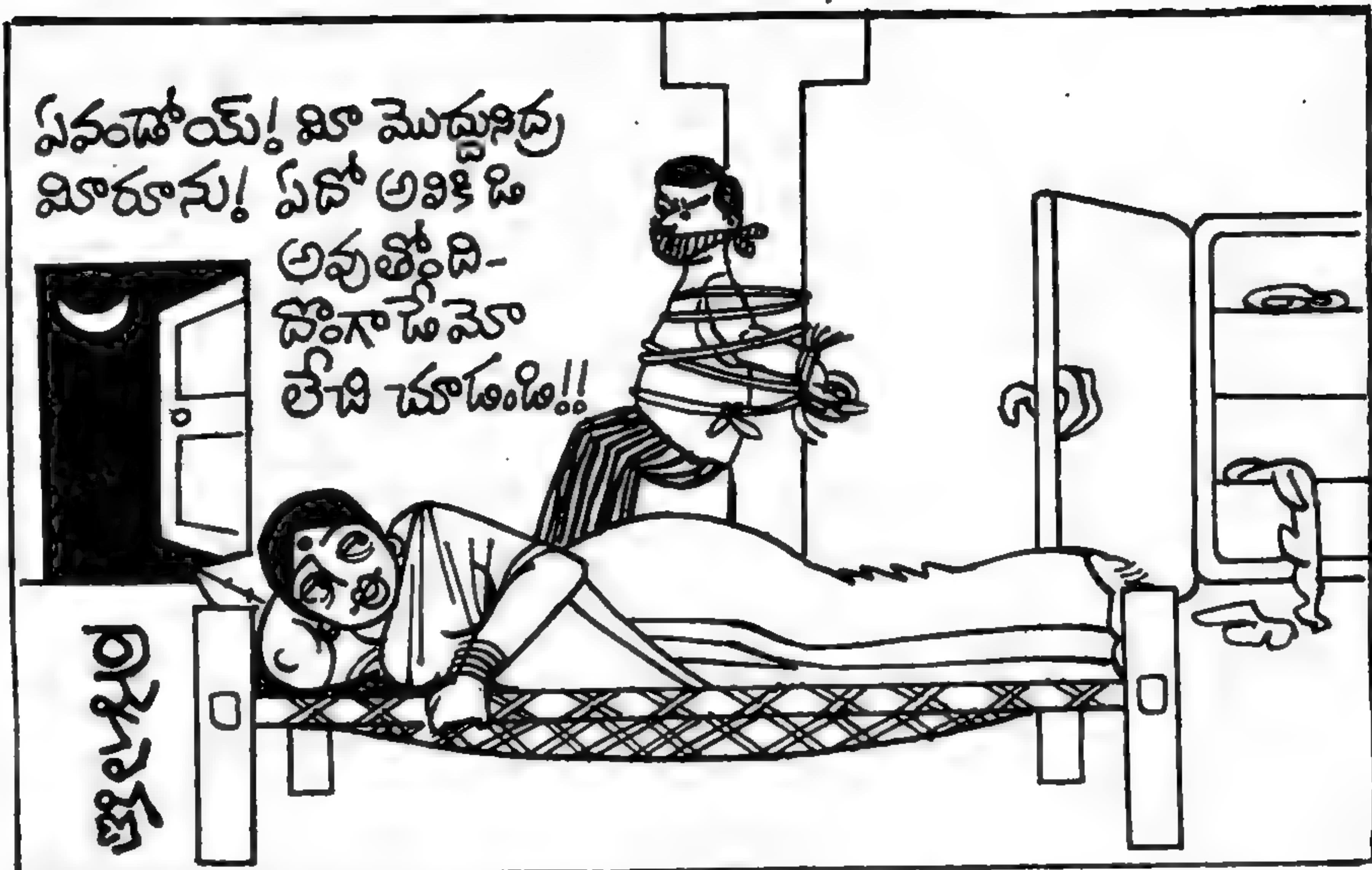
“ప్రయత్నిస్తాను.”

“ప్రయత్నం కాదు; తప్పని సరిగా చేయాలి. మీరా! అక్కడ నువ్వెంత సుఖంగా ప్రశాంతంగా పెరిగావో నేను కళ్ళారా చూచాను. ఆ వాతావరణం, అంత చక్కని పరిసరాలలో సుశీతలవై పెరిగిన నీవు నన్నెంతో ఆకర్షించారు. నీ మనసు లోని ఆ ప్రశాంతతనూ, మధురిమనూ నాకూ ప్రసాదించు మీరా! అంతేగానీ చేదు రుచి చూపకు!” ప్రార్థిస్తున్నట్లుగా అన్నాడు సరహరి.

ఆ మాటలు విని వివర్ణమైంది మీరా వదనం. ‘నా మనసు ప్రశాంతంగా ఏనాడున్నదనరా? మనసు నిండా నిత్యం భయమూ, శోకమూ, కుశంకలూ మినహా అప్లోదతా మధురిమలు ఏ నాడు అక్కడ స్థానం పొందాయి? ఏమి అతడి ఉన్నత హృదయం! ఎంత అద్భుతానికి ఎంతటి ఆధిక్యతను ఆపాదించుచున్నాడు!’

“మాట్లాడవేం మీరా? ఏమిటా యోచన?”

“ఏం లేదు. గడ్డి పూవును పూజా పుష్పంగా గౌరవించే మీరు నా పెన్నిధిగా లభించటం నా ఆదృష్టమని భావిస్తున్నాను.”

“చ: అటువంటి మాట మళ్ళీ నాకు వినిపించ నీయవద్దు. నువ్వు పూజా కుసుమానివో, పూజ లందుకొనే దేవివో నాకు గదా తెచ్చు!” యుగ యుగాల ఆరాధన ఆ గళంలో కురిసింది.

‘ఎంతటి ప్రేమాస్పదుడైన భర్త! ఏమి నా ఆదృష్టం!’ ఊర్వ రోకాలలో విహరించ పొగింది మీర హృదయం.

“హల్లో సర్వరీ!!!”

చేయీ చేయీ పట్టుకొని కారు దెసగా నడుస్తూన్న సరహరీ మీరలు, ప్రత్యేకంగా వంకరలు పోతూ వినిపించిన ఈ సంబోధన విని ఆగారు.

ఖరీదైన కారులో నుండి రాబు దర్పా లొలికించుతూ దిగాయి రెండు వన్నెల వినన కర్రలు — కొట్టవస్తూన్నట్లు కన్పించుతూన్న ముఖం రంగులూ, పెదవుల రంగులూ, చేతులు లేచి బ్లాజులు, పునంగా కన్పిస్తున్న వానిటి బాగ్స్, ఖరీదైన చీరలు.

“ఎక్కడా కన్పించటం లేదు; నల్లపూనై పోయావేమిదోయ్!” ఇద్దరిలో పెద్దగా కన్పిస్తున్న ప్రీ ప్రశ్నించింది.

“ఊళ్ళో లేను. నాట్రోజారి క్రిందటే వచ్చాను.” సమాధానంగా ఏదో మాట్లాడుతున్న సరహరిని తినివేసేట్టు చూడసాగింది రెండవ ఆమె.

ఆ ఇరువురి ప్రీలనూ తదేకంగా చూడసాగిన మీర మత్తిష్కంలో ఎన్నో ప్రశ్నలు రేగసాగాయి.

బొడ్డు క్రిందికి కట్టిన చీరలు, బుజం దిగ కుండా, స్థానభ్రష్టతనంది చేతిపై అల్లాడుతూన్న పమిటలు! అంత వెలగల చీరలూ వెలవెల బోతున్నాయి.

“నీ ప్రక్కన ఒక అమ్మాయి వుండటం ఆసంభవమని మా జలజ అంటున్నది. అయినా నేను నువ్వేనన్నాను. నీ కోసమే కారు ఆపాను ఇప్పుడు. చాలా బిజీగా వున్నానులే....” అంగం గమూ కదిలేట్లు నవ్వింది.

ఆ నవ్వులో విషం కుదుస్తున్నట్లు కన్నట్టింది మీరకు. పరాయి పురుషుని ఎదుట అలా ఒళ్ళంతా కుదుపుతూ నవ్వాల్సిన అగత్యమేమిదో అను కొంది ఆమె.

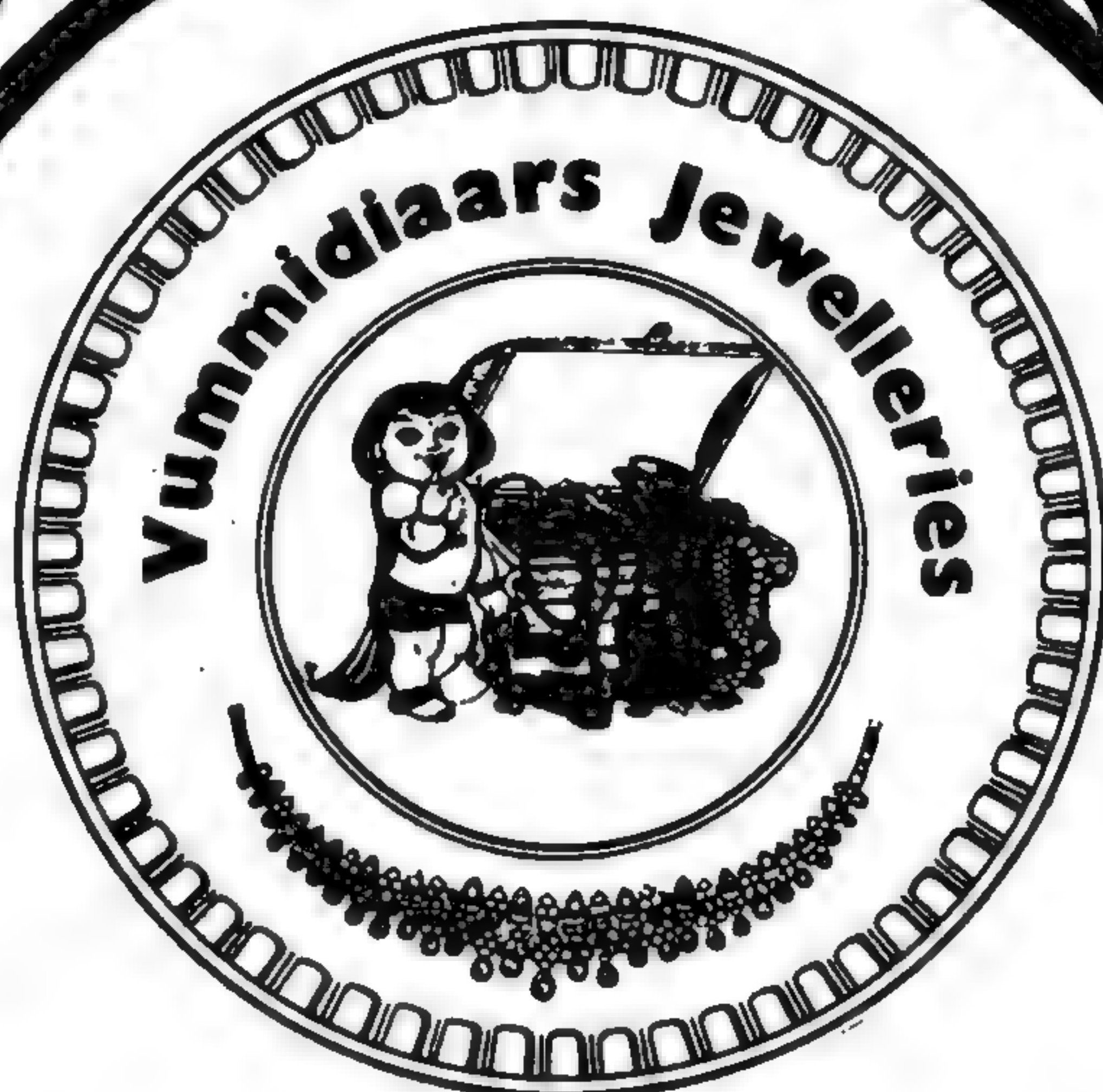
పమిట సర్దుకుంటూన్నట్లే సర్దుకుని మరింత బాగా జార విడిచింది ప్రక్కనున్న యువతి. దారిన అటు ఇటు పోయేవారి దృష్టిని కూడా ఆ రోకల్ బ్లాజ్ బాగా ఆకర్షించినట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. అయినా ఆ యిరువురి ప్రీలకూ లేక మాత్రమైనా చలనం కలిగినట్లే కన్నట్టట్టం లేదు. వెకిలి నవ్వులూ, వాక్రవాహమూ అలా సాగుతూనే వున్నాయి.

పురుషులను ఆకర్షించటమే వారి ర్యేయమని స్పష్టంగా గ్రహించగలిగిన మీర మనసంతా జాగుప్ప అవరించగా, పోయి కారువద్ద నిలబడింది. అయినా వారి సంభాషణ వినవస్తూనే వున్న దామెకు.

వమ్మడియార్ జ్యువెల్లర్స్

వమ్మిడి రామయ్యచెట్టి గురుస్వామిచెట్టి అండు కో.,
23-25, నేతాజిబోస్ రోడ్డు,
మదరాసు-600 001.
ఫోను: 31902, 31758.

వమ్మడి సారధి జ్యువెల్లర్స్

40, పాండిబజారు, మాంబలం, మదరాసు-600 017. ఫోను: 442500.

ఈ సుదినంలో
స్వర్ణమయమైన
భవిష్యత్తు మీకు
ప్రాప్తించుగాక!

సాటిలేని వజ్రము, వైడూర్యము, రత్నము,
బంగారునగలు, వెండిపాత్రలు,
మా వద్దకొని ప్రకాశించండి.

వమ్మడియార్ వారు మొదలెట్టిన
ప్రథమ వ్యాపార స్థలము

ADWAVE/VRG 344 TEL

“ఎవరి పిల్ల? కొత్త ఏకర్లో కొత్త హీరోయిన్?” ప్రాథ ప్రశ్నిస్తోంది నరహరిని.

“పదహారణల పల్లెటనం కురిసిపోతున్నది. నీతా సావిత్రి దమయంతీ వగైరా పతివ్రతల చిత్రాలేమైనా తీస్తున్నావేమిటి ఖర్మ? బోర్: నేను చూడను సుమా అటువంటి ఏకర్లైతే!” గారంగా, పోగ్గా మెలికలు తిరిగిపోతూ, తెలుగు భాషను ఇప్పుడిప్పుడే నేర్చుకొంటున్నట్లుగా చిత్ర విచిత్రమైన విరుపులతో మాట్లాడుతున్నది జలజ.

చిరుహాసం దర్పంగా నర్తించింది నరహరి పెదవులపై. ఒక్కసారి మీర దెస చూపులు జరిపి, మరలా జలజతో అన్నాడు: “మీ ఆమోష మైన పోలికకు కృతజ్ఞుడిని. కానీ....ఆమె నా భార్య!”

“ఏమిటి?” రోకంలో ఏదో మోర విపత్తు సంభవించిన వార్త విన్నట్లే ఏకృతంగా మారి పోయింది పెద్దామె వదనం.

“భార్య! వ్హట్? ఏమిటి వింటున్నాను నేను?” నిలుపునా నీరైపోతూ నిశ్చేజంగా ప్రశ్నించింది జలజ.

“ఓను. ఎవ్వరినీ పిలిచే అవకాశం లేక పోయింది. చాలా తొందరగా జరిగిపోయింది. వ్యవధి లేకుండా....” అన్నాడు నరహరి.

అంతలోనే జలజ ముఖం రౌద్రంగా మారి పోయింది. “వ్యవధి లేదా. మాకు ఆహ్వానం అనవసరమనుకున్నావా? ఇంత అవమానించు తావనుకోలేదు.”

“ప్లీజ్. అపార్థాలు వద్దు జలజా!”

“ఒకసారి నేనడిగితే అసలు నీకు వివాహం మీదనే ఇచ్చి లేదన్నావ్ కదూ?” అతడిపై తన కేదో అరికారమున్నట్లే ప్రశ్నించింది పెద్దామె.

నరహరి మాట్లాడే లోగానే, జలజ “అక్కా: కమాన్. టైమైపోతోంది!” అంటూ విసవిసా నడచిపోయి కారులో కూర్చున్నది.

నరహరి నమస్కారాన్ని కూడా అందుకో కుండా తిరస్కారంగా చూస్తూ రెండవ ప్రి కూడా నిష్క్రమించింది.

తనలో తాను నవ్వుకుంటూ కారు వద్దకు నడచిన నరహరి, అదోవదనమై వున్న మీరను పరిశీలనగా చూచాడు. ఆ వదనం మేఘచ్ఛాయితమై వున్నట్లు కన్నట్టింది. [నశేషం]

ముంతాజ్ బేగం ముద్దుటంగరం

తా జే మ హ ల్ !

ఈ పేరు గుర్తొచ్చినప్పుడల్లా తాజ్ మహల్ నిర్మించిన షాజహాన్ గుర్తొస్తాడు: అలాగే ఎవరి జ్ఞాపకార్థం ఆ మహల్ నిర్మించాడో ఆమె కూడా— అతని భార్య ముంతాజ్ బేగమ్—గుర్తొస్తుంది....

ఆ షాజహాన్ ముంతాజ్ కు ఒకప్పుడు ఒక ముద్దుటంగరాన్ని అతి ప్రేమతో బహూకరించాడు. ఆ ఉంగరం అలా అలా చేతులు దాటి దాటి, దేశదేశాలూ తిరిగి—ప్రస్తుతం స్వదేశమైన భారతదేశానికే తిరిగి వస్తున్నది....

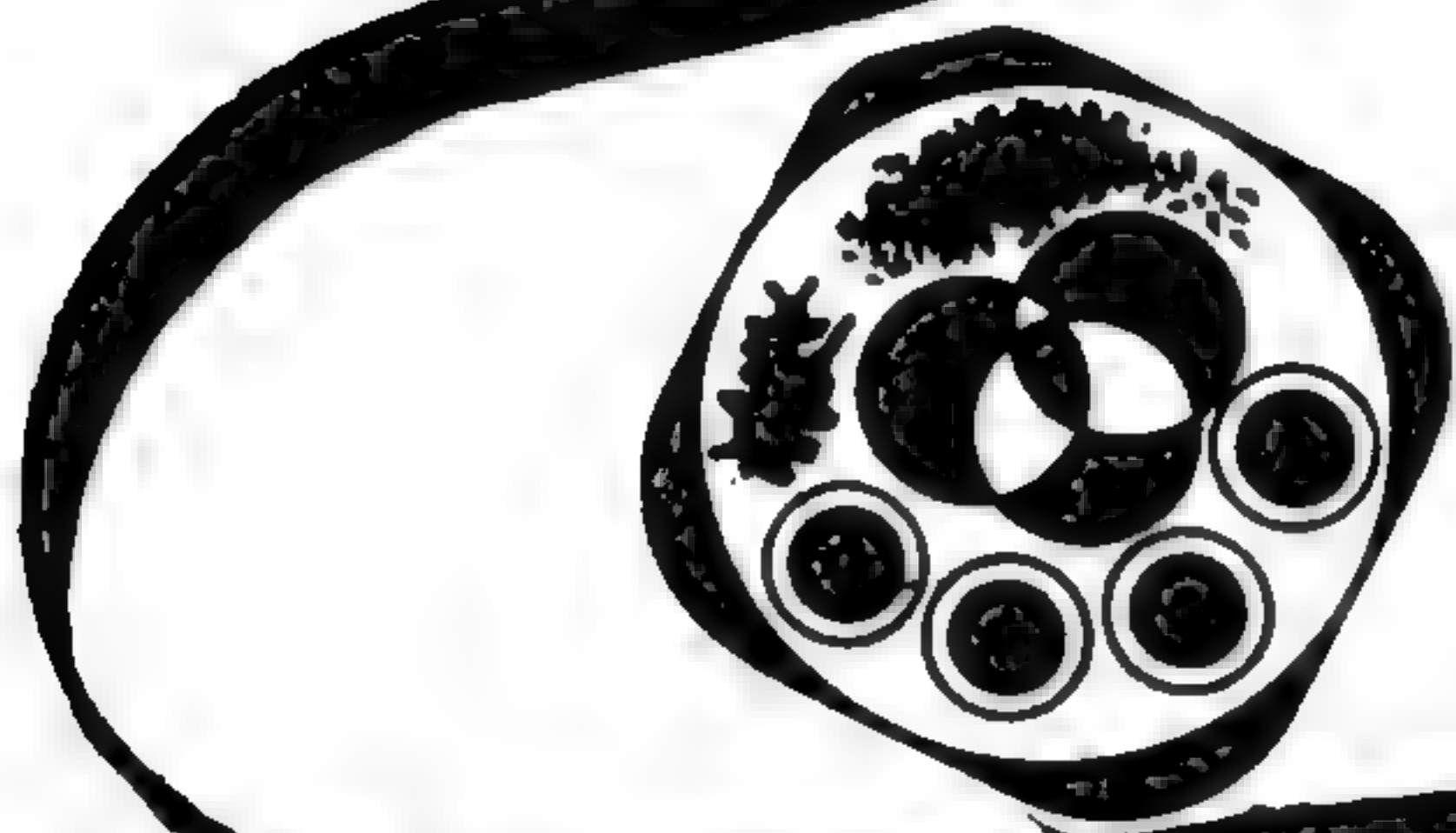
ఆ కథ ఏమిటంటే —

లండన్ కు చెందిన శ్రీమతి ఎలిజబెత్ హాకెన్ అనే ఆమె ఇటీవల తన భర్త మరణించిన తర్వాత తమ యింట్లో ఒక ఉంగరం ఉండడం గమనించింది. ఆ ఉంగరానికి ఒక చిన్న కాగితం ముక్క కూడా జోడించి ఉంది. అందులో “నూర్ మహల్ పెళ్ళి ఉంగరం....ఈమె జ్ఞాపకార్థం తాజ్ మహల్ కట్టారు” అనీ, ఆ ఉంగరాన్ని వెస్ట్ మినిస్టర్ ప్రాంతాలలో ఉంటున్న స్టవర్డ్ కండెల్ అనే ఆయనకు అంద జెయ్యాలనీ రాసి వున్నది. ఈ రాత విక్టోరియా మహారాణి పరిపాలనా కాలం నాటిదని విజ్ఞులు అభిప్రాయపడ్డారు.

ఇదంతా చూశాక, ఆ ఉంగరాన్ని తాను ఉంచుకోవడం కంటే భారత దేశానికే పంపడం మంచిదని శ్రీమతి హాకెన్ అనుకున్నది. అనుకుని—ఆ ఉంగరాన్ని బ్రిటన్ లోని భారత రాయబారి భార్య శ్రీమతి శోభా నెహ్రూకు అందజేసింది. ఆమె దాన్ని ఒక విజ్ఞుని చేత పరీక్ష చేయించగా—ఆయన ఆ ఉంగరం, ముంతాజ్ బేగానికి చెందినదేనని కచ్చితంగా తేల్చి చెప్పడానికి వీలు లేకపోయినా ఉంగరంతో బాటు ఉన్న కాగితం మీది రాతను బట్టి—కాదనడానికి వీలులేదని అభిప్రాయ పడ్డారు.

అయితే ఉంగరం బాగా దెబ్బతిన్న స్థితిలో ఉంది. ఈ ఉంగరం తన భర్త దగ్గరికి ఎలా వచ్చిందో శ్రీమతి హాకిన్స్ కు అంతు చిక్కలేదు. “నేను భారత దేశంలో పుట్టి పెరిగాను. నాకు ఆ దేశమంటే అభిమానం ఎక్కువ. అంచేతే భారత దేశానికి చెందిన చారిత్రాత్మకమైన ఈ ఉంగరాన్ని తిరిగి ఆక్కడికే పంప దలచుకున్నాను” అన్నారు ఆమె.

అందుకని ఈ ఉంగరం లండన్ నుంచి కొత్త ఢిల్లీకి బయల్దేరింది. భారతదేశం చేరాక నేషనల్ మ్యూజియమ్ లో చోటు చేసుకుంటుంది.

కాశ్మీర మాంసాహార వంటకాలు

ఈసారి కాశ్మీర్ దేశపు మాంసాహారపు వంటల గురించి తెలుసుకుందాం. ఇప్పుడు ఇస్తున్న ఈ రెండు వంటకాల పేర్లు—రోగన్ జోష్, ముర్గ్ మసాలమ్. అవి ఎలా చెయ్యాలి?—

రోగన్ జోష్ :

దీనికి రెండు పాస్తా మాంసం, ఒక టీ స్పూను సోపు (కొందరు 'సోంపు' అంటారు) అర టీస్పూను అల్లప్పొడి, ఒక టీ స్పూను 'షా జీర' (నల్ల జీలకర్ర అంటారు. 'స్వీట్స్' లో ఎక్కువగా వాడతారు. కొన్ని వూళ్ళలో దొరక్కపోవచ్చు. అందువల్ల ఇబ్బందేం లేదు) రెండు టీస్పూన్లు కారప్పొడి, కొద్దిగా ఇంగువ, ఐదారు ఏలక్కాయలు, చాల్చిన చెక్క, ఆరు లవంగాలు, ఒక రెమ్మ కరివేపాకు, ఒక టీ స్పూను కుంకుమ పువ్వు, ఒక పెద్ద కప్పు చిక్కటి పెరుగు, ఎనిమిది టీ స్పూన్లు నెయ్యిగాని, నూనెగాని; కొద్దిగా ఉప్పు—ముందుగా నిద్దం చేసుకోవాలి.

ముందుగా నెయ్యిని పెద్ద గిన్నెలో వేసి, వేడి చెయ్యాలి. వేడెక్కిన తర్వాత, అందులో ఇంగువ ముక్క పడేయండి. పడేసిన తర్వాత, పెద్దగా ముక్కలు తరిగి వుంచిన మాంసపు ముక్కల్ని వెయ్యండి. 'తెడ్డు' లాంటి స్పూన్ తో నెయ్యి బాగా వట్టేవరకూ బాగా కలియబెట్టండి. ఇంకా కలియబెడుతూ వుంటే, కాస్తేపటికి మాంసం, బొమికెలా విడివిడిగా అయిపోవడం, మాంసం కాస్త ఎర్ర రంగుకు రావడం జరుగుతాయి. అప్పుడు ఆ చిక్కటి పెరుగును పోనెయ్యండి. పోసిన తర్వాత, పెరుగు పూర్తిగా అరిపోయేంతవరకూ కలుపుతూ వుండండి. పెరుగు బాగా కలిసి పోయి, ఇగిరిపోయిన తర్వాత మూడు కప్పుల మరుగునీళ్ళను అందులో పోయండి. దాంతోపాటే, సుగంధ ద్రవ్యాలన్నింటినీ కలిపేయండి. ఆ తర్వాత తక్కువ మంటతో రెండు గంటలపాటు ఉడికించండి. రెండు గంటల తర్వాత, వేడిని హెచ్చించండి. హెచ్చిస్తే, నీరు ఏమైనా మిగిలి

వుంటే, అది ఆవిరి అయిపోయి, నెయ్యి పైకి తేలుతుంది. తర్వాత దించేసి, తందూరి రాద్దెతోనో, చపాతీతోనో వడ్డించండి.

ముర్గ్ మసాలమ్ :

ఈ వంటకానికి ఏం కావాలంటే—ఒక పెద్ద నైజా కోడి; ఒక ఉల్లిపాయ, ఒక పెద్ద స్పూను నిండా ధనియాలు, టీ స్పూను సోపు (సోంపు); టీ స్పూను జీలకర్ర, నాలుగు టెన్సులు వేయించిన వెనగపప్పు, నాలుగు ఎర్రమిరప కాయలు, నాలుగు తెల్ల ఏలక్కాయలు, 2 నల్ల ఏలక్కాయలు (ఇవి దొరక్కపోయినా పర్వాలేదు) నాలుగు లవంగాలు, అర టీస్పూను మిరియాలు, కాస్త కొబ్బరికాయ ముక్క, ఒక అవున్స్ బాదంపప్పు, రెండు కప్పుల పెరుగు, చిటికెడు కుంకుమపువ్వు, ఆరు పెద్ద స్పూన్లు నిండా నెయ్యి, కావలసినంత ఉప్పు.

ముందుగా ఉల్లిపాయను ముక్కలుగా కొయ్యండి. ఒక పెద్ద చెమ్మాడు వేడి నీళ్ళలో కుంకుమ పువ్వును నాననెయ్యండి. తక్కిన సువాసన ద్రవ్యాలను వేయించి, మెత్తగా నూరి వుంచండి. కొబ్బరి ముక్కను కూడా నూరండి. నెయ్యిలో సగం నెయ్యి తీసుకోండి. పెద్ది వెడల్పాటి పాత్రలో ఆ సగం నెయ్యి పోసి, కోడిని మగ్గనివ్వండి. గోధుమరంగు వచ్చేవరకూ మగ్గనిచ్చి, తీవేసి, మిగిలిన సగం నెయ్యి పోనేయ్యండి. అందులో ఉల్లిపాయ ముక్కల్ని ముందుగా వేసి, అవి వేగిన తర్వాత, సువాసనద్రవ్యాల పొడిని, కొబ్బరినీ వేసి ఐదు నిమిషాలపాటు వేయించండి. తర్వాత, కోడిని మళ్ళీ పాత్రలో వెయ్యండి. పెరుగులో ఐదారు కప్పుల నీళ్ళు కలిపి, ఆ మొత్తాన్నీ అలాగే పాత్రలో పోనెయ్యండి. అప్పుడే కాస్త ఉప్పుకూడా వేసి, మూత పెట్టండి. నీరు ఇగిరిపోయి, కోడి మెత్త బడే వరకూ వుడకనిచ్చి, దించేయండి. తినే ముందు కుంకుమ పువ్వు నీటిని, బాదంపప్పు ముక్కల్ని కలపండి.

మర్గ మసాలా:

రొగన్ జోష:

బట్టల నల్లులు

(డిటర్జెంట్లు)

—శ్రీమతి కె.

డిటర్జెంట్లు అంటే కుత్రం చెయ్యడానికి పనికి వచ్చే పదార్థాలు అని మామూలు అర్థం. ఆ లెక్కన నీరు మొదలుకుని హైడ్రోక్లోరిక్ ఆసిడ్ దాకా ఏదైనా డిటర్జెంట్ అనిపించుకోగలదు. అయితే ఈ సమీక్షలో గుర్తులు ఉత్తరదానికి ఉపయోగించే వాటినే డిటర్జెంట్లుగా పేర్కొంటున్నామని గ్రహించాలి.

డిటర్జెంట్లు గురించిన ఈ సత్యాలను అందరూ తెలుసుకోవాలి. ఒక డిటర్జెంట్ కుత్రపరచే గుణం దానిలో ఉన్న 'చురుకైన కారక పదార్థం' (దీన్నే ఇంగ్లీషులో సర్ఫాక్టంట్ అనీ, అక్టివ్ ఏజెంట్ అనీ అంటుంటారు) కారణం మీద ఆధార పడి వుంటుంది. మన భారతీయ ప్రమాణాల సంస్థ (ఇండియన్ స్టాండర్డ్స్ ఇన్ స్టిట్యూషన్) ఆధిప్రాయం ప్రకారం డిటర్జెంట్లలో ఇది కనీసం 18 శాతమన్నా ఉండాలి. అయితే వ్యాపారాత్మకంగా తయారయ్యే డిటర్జెంట్లలో తక్కిన పదార్థాలు కూడా కొన్ని ఉంటాయి. వాటిలో నీటి కఠిన తను పోగొట్టే పదార్థాన్ని కలుపుతారు. అది వాటి కఠిన్యాన్ని తగ్గించి, డిటర్జెంట్లు దాగా పని చేసేలా చేస్తుంది. సాధారణంగా ఇలా ఉపయోగపడే పదార్థం—సోడియం ట్రైఫాస్ఫేట్. డిటర్జెంట్ మరింత దాగా పనిచెయ్యడానికి కొన్ని సందర్భాల్లో సోడియం సిలికేట్, సోడా అష్ వంటివి కూడా కలుపుతుంటారు. డిటర్జెంట్లకు — సోడియం సల్ఫేట్ను కలపడంవల్ల 'ఉబ్బు' వస్తుంది; కార్బాక్సీ మెత్తెల్ సెల్లూలోస్ వాడకంవల్ల తొలగి పోయిన మురికి మళ్ళీ గుడ్డలకు అతుక్కోదు; ఇవికాక డిటర్జెంట్లకు, వాటిలో గుడ్డలు ఉత్తికాక అవి తెల్లగా మెరుస్తూ కనబడడానికి కొన్ని పదార్థాలు (వాటిని అప్టికల్ బైటనర్స్ అంటారు) కలుపుతారు.

అయితే మనదేశంలో అమలులో ఉన్న చట్టాల ప్రకారం ఏ డిటర్జెంట్లో ఏయే పదార్థం ఎంతెంత ఉందో తెలియదు. ఆ వివరాలు సరిగా తెలియనంతదాకా అవి ఎంత దాగా పనిచెయ్య గలవో తేల్చి చెప్పటం కష్టం.

ఇకపోతే బజారులో దొరికే డిటర్జెంట్ల రకాలు [100 గ్రాముల ధరలుగా] పట్టికలో ఇచ్చాను. అయితే ఆ వెలలను కాస్త జాగ్రత్తగా పరిశీలించడం మంచిది. ఎందుకంటే పెద్ద పాకెట్లు కాస్త చౌకగానే దొరుకుతాయి. వాటిమీద వేసే స్థానికమైన పన్నులలో కాస్త తేడాలు ఉండవచ్చు. అంచేత మొత్తం మీద ధర కి శాతం అదో ఇదో ఉంటే పెద్దగా వట్టింపుకోవక్కరలేదు. అయితే తమకు రామే నీటిని మొదటిసారిగా పరిశీలించి చూడదలుచుకున్న వాళ్ళు దొరికే వాటిలో చాలా చిన్న పాకెట్లను కొని ఉపయోగించడం మంచిది.

ఇవాళ డిటర్జెంట్లు తయారుచేసే సంస్థలు చాలా ఉన్నాయి. కనుక ఈ రంగంలో పోటీ దాగా ఎక్కువ. ప్రతి రకంలోని గుణాన్నిబట్టే వాటి ధరలు కూడా ఉంటాయి. ఇంత పోటీ ఉన్నా వాటి ధరలు కొద్దిగా ఎక్కువ అనే చెప్పాలి. అమ్మకం దాగా జరగాలనే ఉద్దేశంతో ఇచ్చే 'ఉచిత బహుమతులు', తగ్గింపు ధరల వేరాలు (ఒక్కసారిగా రెండు పెద్ద పాకెట్లు కొంటే పన్నెండు రూపాయల విలువగల బక్కెట్లు ఆరు రూపాయలకే దొరుకుతుంది), ప్రచారం కోసం ఖర్చు పెట్టే పెద్ద మొత్తాలు—అన్నీ కలిపి—ధర మీద తమ ప్రభావం చూపడమే ఇందుకు కారణం.

ఇది అలా ఉంచి, ఇక డిటర్జెంట్లు దాగోగులు ఎలా నిర్ణయించాలో చూద్దాం. మొదటిసారిగా పరిశీలించి చూచేటప్పుడు, ఆయా డిటర్జెంట్లలో

దాటు ఇచ్చిన వివరాలను అలాగే పాటించండి. అనుభవాన్నిబట్టి తర్వాత ఎంత నీళ్ళకు ఎంత డిటర్జెంట్లు కలపాలో తెలుస్తుంది. ఒక్కో రకం డిటర్జెంట్లు ఉపయోగానికి—వేర్వేరు విధాల ఉపయోగ విధానాలు, నియమాలు చెప్పినా, ఈ కింది సాధారణ విధానాలు అందరూ పాటించవచ్చు.

సబ్బు నీటిని చెప్పిన నియమాలకు తగ్గట్లు నిర్ధారణ చేసుకోవాలి. సూలు బట్టలు ఉత్తరకడం చాలా సులభం. వేడి నీళ్ళు వాడితే కొన్ని గుడ్డల చాయలు వెలిసిపోతుంటాయి. చన్నీళ్ళు వాడి నప్పుడు కూడా ఇలా గుడ్డరంగులు వెలిస్తే, ఆ సబ్బు నీటికి కాస్త ఉప్పు కలపండి. అదీకాక రంగుల గుడ్డలు అన్నీ ఒక్కసారే కాక, ఒక్కొక్కటి విడివిడిగా తడిసి ఉత్తరాలి. ఇలాచేస్తే ఒకదాని చాయ ఇంకో దానికి అంటుకొనే ప్రమాదం వుండదు. తెల్లగుడ్డలే అయితే అన్నీ ఒక్కసారే తడిసి, ఉత్తరవచ్చు. పర్లులు ఉత్తికేటప్పుడు మాత్రం కాలర్లు, చేతి మణికట్ల మదల వంటి వాటిని మరి కాస్త డిటర్జెంట్లతో (సున్నితమైన బ్రష్ను ఉపయోగించి) రుద్ది కుత్రం చెయ్యాలి. గుడ్డలు మీది మరకలు పోవాలంటే ఎన్డెట్లాంటిని వాడితే కాస్త పరితం కనిపించవచ్చు.

బెరీస్, బెరికాట్, నైలాన్ వంటివి కృత్రిమ మైన వస్త్రాలు. వాటిని చన్నీళ్ళలో ఉత్తరకడమే మంచిది. వాటి రంగులు వెలిసే ప్రమాదం ఉండదు కనుక. అన్ని గుడ్డలనూ ఒక్కసారే ఉత్తరక్కవచ్చు. వాటిని కుత్రంగా నీళ్ళలోనే జాదించడం మంచిది. అంతే కాని వాటిని కూడా మామూలు గుడ్డలలా నిండడం ఏ బండకో వేసికొట్టి ఉత్తరకడం వంటివి చెయ్యకూడదు. అదీ కాక వాటిని నీళ్ళు కాలుతున్నా అలాగే తీసి ఆరవెయ్యాలి (ఎండలో వెయ్యకూడదు).

ఉరెన్సు, పట్టువంటి గుడ్డలకు కాస్త 'మెత్తని' డిటర్జెంట్లు (లక్స్, జెంటిల్ వంటివి) వాడడం మంచిది. ఈ గుడ్డలు చాలా ఖరీదైనవి. కనుక వాటిమీద ఎలాంటి సబ్బు సురగ ఉన్నా పోయేలా నీళ్ళలో జాడించాలి. చివరిసారిగా గుడ్డలు జాడించే నీరు కుత్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే ఈ గుడ్డలు దెబ్బతింటాయి. ఉరెన్ గుడ్డలను ఇలా ఉతికి తియ్యగానే వాటిని తువ్వళ్ళలో ఉంచి చుట్టి, తడిని పీల్చేయాలి. వాటిని సింధకూడదు. పట్టుగుడ్డలను మాత్రం నీళ్ళు ఓడుతుండగా తీసి అరవేస్తే చాలు.

అసలు ఏ రకం గుడ్డలైనా సూర్యరశ్మి సూటిగా తగిలేచోట ఆరవెయ్యడం అంత మంచిది కాదు. అలా వేస్తే రంగులు నెమ్మదిగా వెలిసిపోయే ప్రమాదం ఉంది. వీటిని ఎంక్రిక్ ఇన్స్ పెట్టె ఉపయోగించి ఇన్స్ చేసేవారు దానిమీద సూచించిన ఉష్ణోగ్రతను పాటించడం మంచిది.

'వనిత' పత్రికల కోసం ఎనిమిది డిటర్జెంట్లు పొడర్లు. ఒక ద్రవం (జెంటిల్) ఆరు బట్టల సబ్బులు పరిశీలించి చూడడం జరిగింది. ముందే చెప్పిన సత్యాల దృష్ట్యా—ఏది దేనికంటే గొప్పదో చెప్పడం వీలుకాదు. కొన్ని రకాల డిటర్జెంట్లు కొందరి చర్మానికి పడదు. అలా చర్మానికి

ఏ డిటర్జెంట్లయినా పడకపోతే మరోరకం డిటర్జెంట్లు వాడి చూడండి. అప్పుడూ అలాంటి సమస్యే ఎదురైతే దాక్టరునుగానీ, చర్మవైద్యుణ్ణి కానీ సంప్రదించడం మంచిది. వీలున్నవాళ్ళు మోచేతుల దాకా వచ్చే రబ్బరు చేతి తొడుగులు (గ్లవ్స్) తొడుక్కుని బట్టలు ఉతికవచ్చు. ఈ గ్లవ్స్ వైద్య పరికరాలు అమ్మే షాపులలో దొరుకుతాయి.

ద్రవ రూపంలోనూ, పౌడర్ రూపంలోనూ వచ్చే డిటర్జెంట్లను 'వాషింగ్ మెషిన్స్' (బట్టలుతికే యంత్రాలు)లో కూడా వాడవచ్చు.

కొందరు బట్టల సబ్బులను ఉపయోగించడానికే ఎక్కువ ఇష్టం చూపుతారు. ఈ సబ్బులలో గరు కుగా ఉండే పదార్థం ఏదో ఉండడం వల్ల కొందరు ఇవి మురికిని బాగా కుత్రం చేస్తాయనుకుంటుంటారు. సరైన డిటర్జెంట్లను వాడితే గుడ్డలను బండకు వేసి బాడడం కానీ, ఏ కర్రతోనో కొట్టడం కానీ అనవసరం.

షిషాన్లు, టూల్, క్రేవ్, సాటిన్, వెర్వెట్—గుడ్డలు చాలా సున్నితమైనవి. కనుక వాటిని డ్రైవాష్ కు వెయ్యడం మంచిది. ఎత్తు ద్రోకేడ్లు ఉన్న గుడ్డలూ వీటి కిందికే వస్తాయి.

డిటర్జెంట్లుల ఎన్నికకూ, మన్నికకూ వాటి ధరలు పోల్చి చూస్తే మాత్రం చాలు ననుకోకండి. ఉత్పత్తిదారులు సూచించిన నియమాల ప్రకారం ఉతికినా, వీటి కుత్రపరచే గుణంలో తేడాలు కనిపిస్తాయి. బహుశా 'బక్కెట్' అంటే పది అంగుళాల చుట్టు కొలత, పది అంగుళాల లోతూ కల మూమూలు బొక్కెనే కావచ్చు. డిటర్జెంట్లను నీళ్ళలో కలిపి తయారు చేసే ద్రవం ఎంత ఉండాలో, ఎలా ఉండాలో మీ అనుభవమే మీకు నేర్పుతుంది. అయితే డిటర్జెంట్లను ఎంత ఎక్కువ మోతాదులో వాడితే చేతులకు అంత బాధాకరంగానూ ఉండవచ్చు. అంచేత ఈ సబ్బు నీళ్ళు చేతుల మీద ఎంత నివ్వకండి. చేతులను కుత్రంగా మంచి వీటితో కడుక్కుని, తుడిచి నూనె పట్టించండి. చేతుల మీద బొబ్బలు, గాయాలు, కోతలు వంటివి ఉంటే, వాటికి ఎలాంటి డిటర్జెంట్లు తగలకుండా చూసుకోవడం మంచిది. లేకుంటే అవి 'బ్రహ్మరాక్షసులు' అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. కొందరి చర్మం మీద అరుదుగా డిటర్జెంట్లు దుప్పరితాలు చూపుతాయి. అలాంటి వారు దాక్టర్లను సంప్రదించడం మంచిది.

డిటర్జెంట్ పేరు	బరువు గ్రాములలో	ధర రూ. పై	100 గ్రాముల ధర రూ. పై	½ బక్కెట్ నీళ్ళలో కలపడానికి కావలసినది (ఉత్పత్తిదారుల అభిప్రాయం ప్రకారం)	ఉత్పత్తిదారుల సూచనలు
వైట్ డెట్ (పొడరు)	200	2-95	1-48	2 టేబుల్ స్పూనులు	మరీ మురికి గుడ్డలకు వేడి నీళ్ళు, తక్కినవాటికి చున్నిళ్ళు
రిస్సే	200	2-70	1-35	1 కప్పు	నూలు బట్టలకు వేడి నీళ్ళు, తక్కినవాటికి చున్నిళ్ళు
రమ్యా	300	4-15	1-38	2 టేబుల్ స్పూనులు	అన్నిటికీ చున్నిళ్ళే
మాజిక్	250	3-50	1-40	3 టేబుల్ స్పూనులు	" "
స్వే	200	2-75	1-38	2 టేబుల్ స్పూనులు	" "
నూపర్ నర్స్	200	3-20	1-60	1 కప్పు	నూలు బట్టలకు వేడినీళ్ళు, తక్కినవాటికి చున్నిళ్ళు
ఎన్ డెట్	500	7-85	1-57	2 నుండి 3 టేబుల్ స్పూనులు	వేడినీళ్ళు—లేదా చున్నిళ్ళు
లక్స్	150	2-88	1-92	1 కప్పు	అన్నిటికీ చున్నిళ్ళే
జెంటిల్ (ద్రవం)	250	4-80	1-92	3 నుండి 4 కప్పులు	" "
డెట్ (సబ్బు)	135	1-50	1-11		
రిన్	135	1-67	1-25		
నన్ లైట్	150	1-13	0-76		
సోలార్	135	1-45	1-07		
లార్క్	125	1-45	1-16		
బూన్	135	1-40	1-04		

Join our
VBC Monthly
Jewellery Saving
Scheme and
get your
SPECIAL GIFT

VUMMIDI
BANGARU CHETTY SONS

Phone: 39797

JEWELLERS & DIAMOND MERCHANTS

28, N.S.C. BOSE ROAD, MADRAS-600 001

75 years of acknowledged excellence

టంగ్, టంగ్—

విక్టం ఖంగారుపడ్డాడు గంటలు విని.

ఎదురుగుండా ప్రశ్న పత్రం, తను వ్రాయ
వలసిన అన్నరు పుస్తకం వున్నాయి.

‘అబ్బా! అప్పుడే రెండుగంటలయిందీ!’
అనుకున్నాడు.

విక్టం కళ్ళు ఎర్రగా వున్నాయి.

తెల్లవార్లు నిద్రలేకుండా చదివాడు. కాని,
యితవరకు ఒక్క అక్షరం కూడా వ్రాయలేదు.

ఇచ్చిన ప్రశ్నలకి యిందాకటి నుండి సమా
ధానం ఆలోచిస్తున్నాడు. కాని, తండ్రి సుబ్ర
హ్మణ్యం మరణశయ్యమీద చినిగిన గుడ్డలా,
పారిపోయిన ముఖం, మాసిన గడ్డమూ కండ్లకు
గోచరిస్తున్నాయి.

*

సుబ్రహ్మణ్యం మిడిల్ స్కూలు మేష్టరు.

స్కూల్లో ఇంక్రిమెంట్లు సరిగా యివ్వని అధికారి
ఒక పుణ్య జనుడు. ఏతార్థితం ఏమీ లేదు.
అతనికి ఒక్కగానొక్క కొడుకు విక్టం. సుబ్ర
హ్మణ్యం పెద్ద చదువు చదవలేకపోయాడు.
అందుచేత తన కొడుకును ఎం. ఎ. ప్యాసు
చేయించారి. ఎంత కష్టపడ్డైనా సరే అనుకున్నాడు.
పిల్లవాడికి అయిదో సంవత్సరం రాగానే అక్షరా
భ్యాసం చేసి అయిదు క్లాసుల వరకు తనే యింటి
వద్ద చెప్పి, ఆపై క్లాసులో వేయించాడు స్కూల్లో.

ఇదివరకు సుబ్రహ్మణ్యం జీతంతో అతను,
భార్య, కొడుకు ఎలాగో కాలక్షేపం చేయగలిగే
వారు. విక్టం హైస్కూలు చదువైపోయింది.
కాలేజీలో ఇంబర్ మీడియట్ చదువుకున్నాడు.
సొమ్ము లేక అఖరిపెర్లు జీతం కట్టకపోవడం

వల్ల పేరు కొట్టివేసే వర్యంతం అయింది.
సుబ్రహ్మణ్యం అదగరానివాళ్ళనడిగి, వట్టరాని
వాళ్ళ కాళ్ళు పట్టుకుని బదులు తెచ్చి కట్టడం
జరిగి నిండా నెల కాలేదు....ఆ బాకీ యింకా
తీర్చలేదు....ఇంతలో పులిమీద పుట్రలాగా వరిశ్శ
దరఖాస్తు ఒకటి వచ్చి వడింది. ఏమీ తోచలేదు
చివరికి. తన భార్య మెడలో వున్న ఒక్క
పువ్వులనానూ ఆమెను వసుపు బొండు కట్టుకో
మని చెప్పి, తాకట్టుపెట్టాడు. ఆ సొమ్ము తెచ్చి
దరఖాస్తు కట్టి మిగిలినది అప్పు తీర్చాడు
సుబ్రహ్మణ్యం.

విక్టం ప్యానయ్యాడు:

బి. ఏ. లో ప్రవేశించాడు:

ఇది వరకు సుబ్రహ్మణ్యం ఉదయం,
సాయంత్రం వర్మిషన్తో రెండూ; దాటుగా
నాలుగూ పై వేట్లు చెప్పుకునేవాడు. తనూ,
భార్య ఒక్క పూట తిని కొడుక్కి కడుపునిండా
పెట్టి కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. కాని, ఆ విధంగా
కూడా గడవడం కష్టంగా వుంది. ఒక పావుకారు
దగ్గరికి వెళ్ళి రోజూ సాయంత్రం ఆరుగంటలకు
పావురోని యే రోజు వడ్డులు ఆ రోజు వ్రాసి
పెట్టడానికి ఒప్పుకున్నాడు. ఆ వడ్డులు వ్రాసి
వచ్చేటప్పటికి రోజూ రాత్రి వదిగంటలయేది.
ఇదివరకు యెప్పుడైనా నడవలేకపోతే రిక్తా
కట్టించుకునేవాడు...ఇప్పుడు యెంత బాదగా
వున్నా, దూరమైనా నడకే కరణ్యం. వగలల్లా
పాతాలు చెప్పి చెప్పి వచ్చిన సుబ్రహ్మణ్యానికి
కడుపునిండా తిండిలేదు. కాని, ఈ కష్టమేదీ
సుబ్రహ్మణ్యానికి కనబడడం లేదు. అతని
దృష్టి అంతా విక్టం చదువు మీద కేంద్రీకరింప
బడి వుంది. ఒక్క రెండున్నర సంవత్సరాలు
కష్టపడితే కొడుకు యం. ఎ. పాసవుతాడు.
తన కష్టాలు గట్టెక్కిపోతాయి. ఇలాగ అను
కుంటూ తృప్తిపడేవాడు.

సుబ్రహ్మణ్యం మనస్సెంతో తేలికపడ్డట్లుని
పించేది అలాంటప్పుడు.

తిండి పుష్టిలేక సుబ్రహ్మణ్యం వెనకటి
ఆరోగ్యం కోల్పోతున్నాడు.... నీరసించాడు....
గుండెలాడుచుకుని పోతున్నాయి.

కొద్దిగా దగ్గు:.

దగ్గే కదా అదే పోతుందనుకున్నాడు.

ఆ దగ్గు యెక్కువై జ్వరం కూడా వస్తోంది.

‘నాన్నగారూ...నేను చదువు మానేసి ఏదైనా ఉద్యోగం సంపాదిస్తాను. మీరు కష్టపడలేరింక. మన యిబ్బంది తీరుతుంది. ప్రైవేటుగా ఒక్కొక్కటే కట్టి పరీక్ష ప్యాసవుతాను’ అన్నాడు విశ్వం.

అనేక విధాల బ్రతిమాలాడారు.

ఉః హః. సవేమిరా—ఒప్పుకోలేదు తండ్రి.

ఇక కష్టపడ్డన్నాళ్ళు కష్టపడక్కర్లేదు అన్నాడు.

బి. ఏ. పరీక్షలు ఇక మూడు నెలలున్నాయి.

సుబ్రహ్మణ్యానికి దగ్గు, జ్వరం ఎక్కువై పోయింది.

అసుపత్రికి తీసుకువెళ్ళి డాక్టరుకి చూపించాడు తండ్రిని విశ్వం. డాక్టరు పరీక్షచేసి టి. బి. అని తేల్చాడు. వెంటనే క్షయాసుపత్రికి తీసుకువెళ్ళితే బ్రతుకుతాడని చెప్పాడు.

చేతిలో దమ్మిడిలేదు. రేపు ఎలా గడుస్తుందా అనుకోని రోజులేని సంసార పరిస్థితిలో వైద్యం ఎలా చేయించడం :

సుబ్రహ్మణ్యం వైద్యం వద్దన్నాడు.

గోరంత ఆయుర్దాయం వుంటే ఏం పరవా లేదన్నాడు.

భగవంతుడే వున్నాడనుకున్నాడు.

కొద్దిరోజులలోనే మంచం వట్టాడు సుబ్రహ్మణ్యం.

ఆ నాటి రాత్రి పరిస్థితి చాలా విషమించింది.

విశ్వం, తల్లి కొయ్యబొమ్మల్లాగ నిలబడి వున్నారు.

‘మా నాన్నగారికి ప్రాణభయం లేదు కదా?’ అన్నాడు విశ్వం.

‘ఎబోబ్ హాఫెనవర్ మోర్’ అన్నాడు నిరాశగా పెదవి విరుస్తూ డాక్టరు.

*

‘హాఫ్ ఎన్ అవర్ మోర్’ అన్నాడు హాల్ సూపరింటెండెంటు.

విశ్వం ఆయన మీద రోపల విసుక్కున్నాడు.

ఇంతవరకు విశ్వం ఒక్క అక్షరమైనా వ్రాయలేదు. ఈ ఆరగంటలోనైనా వ్రాస్తే కొన్ని మార్కులు పడవచ్చు అనుకుని తన చుట్టూ

★ ఇంట్లో ఒక గదిలో వల్లం బాధ ఎక్కువగా ఉండమకోంది. అలాంటి గదులలో వేపాకులు కావి, గంధకం కావి కాలిస్తే, క్రమేణా వల్లంలు నశిస్తాయి.

★ గాజు గ్లాసులో వేడివేడి దీకానీ; కానీకానీ పోపే ముందు, అందులో ఒక స్పూను వేస్తే మంచిది. ఇలా చెయ్యడంవల్ల స్పూను వేడిని పీల్చుకుని, గ్లాసు బద్దలు కాకుండా కాపాడుతుంది.

★ కత్తెరల వాడి తగ్గిపోయిందని విచారపడ నక్కరలేదు. ఒక చిన్న పీసా తీసుకుని, దాని మెడను ఆ కత్తెరకో వేగంగా వది వదిపేసుపార్లు కత్తిరించేలా కదిపితే—కత్తెర ‘వాడి’ మళ్ళీ పెరుగుతుంది.

ప్రక్కల యిటూ అటూ చూశాడు. ప్రక్క విద్యార్థులు వంచిన తల యెత్తకుండా వ్రాస్తూం డడం గమనించాడు....తనూ వ్రాయ నిశ్చయించు కున్నాడు.

ప్రశ్న పత్రంకేసి తీక్షణంగా చూశాడు.

ఇటూ అటూ వ్రాస్తున్న విద్యార్థుల్ని చూశాడు. ప్రక్కవాడి పుస్తకంలోకి చూశాడు.

‘అర్థ కాస్తానికి, నైతిక ప్రవర్తనకు గల సంబంధమును చర్చింపుము’ అనే ప్రశ్నకు ‘అర్థిక సౌష్ఠ్యం లేకపోవడంవల్ల నైతిక ప్రవ

ర్తన కుంటు వరుతుంది’ అనే వాక్యం జవాబుగా వ్రాస్తున్నాడు ఆ విద్యార్థి.

ఆ రెండు ముక్కలూ కానీ చేద్దామను కున్నాడు విశ్వం.

కలం ముందుకి రాలేదు.

‘చీ’ అనుకున్నాడు.

తనలోని నైతిక ప్రవర్తన యింత తగ్గి పోవడము, తను కానీ చెయ్యడానికి నిర్దమవ డమూ తనకు అర్థిక సౌష్ఠ్యం లేకపోవడంవల్లనే కదా అనుకున్నాడు. కానీ చెయ్యాలన్న పీచ మైన ఊహ ఆశనికి అంతవరకెన్నడూ కలగ లేదు. ..పీతి, వియమం, సత్యం, ధర్మం యివన్నీ వుండాలని చెప్పే వారంతా అర్థికంగా గొప్ప వారై వుండాలి—అనుకున్నాడు విశ్వం.

డాక్టరు చెప్పినట్లే ఆరగంటకి చనిపోయాడు సుబ్రహ్మణ్యం. ధర్యనీ, కొడుకునీ దిక్కులేని వారిని చేసి ‘మీ అమ్మ నాతోబాటు కష్టపడింది. నీ తల్లిని జాగ్రత్తగా చూసుకో. నీ చదువు పూర్తి కావడం చూడలేకపోయాను’ అని విశ్వంతో కడసారిగా మాట్లాడాడు. జారిగా కొడుకును చూస్తూ రెండే రెండు కన్నీటిబొట్లు రెండుచెంపల మీదుగా జారాయి సుబ్రహ్మణ్యానికి.

విశ్వం కళ్ళనుండి రెండు కన్నీటి చుక్కలు రారి, చొకరకపు నీరాతో తన ఆన్వరు బుక్కు మీద వేసిన రిజిస్టరు నెంబరు చెరిగిపోయింది.

ఆ నాటికి తండ్రిపోయి సరిగా నెల ఆయింది.

విశ్వం తల్లిని పోషించాలి....తను బ్రతకాలి.... అందుచేత యీ పరీక్షలో నెగ్గి తీరాలి.

తండ్రి తన అభివృద్ధి కోసం ఎంత కష్ట పడ్డాడు :

చివరికి ప్రాణం కూడా త్యాగం చేశాడు :

తల్లి భర్తలేని దుఃఖంతో కుమిలిపోతోంది యింటిదగ్గర.

విశ్వం కడుపులోంచి వుప్పెనలాగ దుఃఖం పొంగి వస్తోంది. తల వంచుకుని, దుఃఖం అణచు కుందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

గంట కొట్టారు....

విద్యార్థుల వద్ద జవాబు పత్రాలు తీసుకుంటూ ఇన్విజిలేటరు వచ్చాడు విశ్వం దగ్గరకి.

విశ్వం తన బ్లాంక్ పేపరు అయనకిచ్చి బైటకు వెళ్ళిపోయాడు కాళ్ళిద్దుకుంటూ.... *

జలక్రీడాకారిణి

నవీనత

నవీనత పెద్దగా బాధించలేదు. అంత మాత్రాన ఆమె విచారంలో మునిగిపోలేదు; మరికొన్ని జలక్రీడలలో తేలి ఆడి మళ్ళీ ముందుకు దూసుకు వచ్చింది. ఆ తర్వాత ఆమె కొలంబోలో జరిగిన 'ఇండియా - సిల్వన్ స్విమ్మింగ్ మీట్'లో భారతదేశం తరపున పాల్గొని జలక్రీడాకారిణిగా మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకుంది.

నవీనతకు మంచి వేగం ఉంది. 'ఆమె జల కన్యలా నీటిని చీల్చుకుని ముందుకు సాగిపోవడం చూడదగ్గ దృశ్యం' అని 'ఈత' అభిమానుల అభిప్రాయం. ఆమె వేగం - 1974లో కలకత్తా లోని పోర్ట్ విలియం ఈత కొలనులో జరిగిన 'నేషనల్ ఆక్వాటిక్ చాంపియన్ షిప్' పోటీలలో ఆమెను అతివేగంగా ఈతకొట్టే అద్వితీయ స్త్రీగా నిరూపించి, బహుమతి ఇప్పించింది. అలాగే ఆమె పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్ర స్థాయి పోటీలలో కూడా ఎన్నో ఘన విజయాలు సాధించింది.

1973లో బెంగాల్ స్పోర్ట్స్ జర్నలిస్ట్స్ అసోసియేషన్ వారు ఆమెను ఆ ఏడాది 'ఈత'లో ఉత్తమ క్రీడాకారిణిగా ఎన్నుకొన్నారు; రోటరీ క్లబ్బు వారు ఆమెను ఆ ఏడాది 'ఉత్తమ క్రీడాకారిణి'గా గౌరవించారు.

ఈ ఏడాది నవీనత ఈత పోటీలలో పాల్గొన లేదు. ఆమె సీనియర్ కేంబ్రిడ్జ్ చివరి పరీక్ష వ్రాయాలనే కారణం చేత ఏ పోటీలోనూ పాల్గొన లేదు. అయితే ఆమె మళ్ళీ వచ్చి 'గజ ఈత గత్తె'గా ప్రకాశిస్తుందా అన్న విషయం కాలమే నిర్ణయించాలి.

నవీనతకు నీనిమాల్లో నటించే అవకాశం కూడా లభించింది! ప్రసిద్ధ నటుడు రాజ్ కపూర్ ఆమెకు తన చిత్రంలో కథానాయిక పాత్ర ఇస్తానన్నా. నవీనత "ఈత మీద ఉన్న అభిమానం నాకు నటన మీద లేదు!" అని, అందుకు ఒప్పుకోలేదు.

తన పరీక్షలు అయ్యాక ఆమె - తన తండ్రికి పోదోగ్రహీ వ్యాపారంలో సాయపడాలనుకుంటున్నది. ఆమె పోదోగ్రాఫర్ గా కూడా మంచి పేరే సంపాదించింది. "కారు డ్రైవింగ్, గుర్రపు స్వారి, చెట్లు ఎక్కడం నా సరదాలు. కుక్కలు పెంచడం కూడా నాకిష్టమే. కాలం కలిసి వస్తే క్రికెట్ తార కూడా కావాలని నా కోరిక!" అంటుంది ఆమె.

*

పదిహేడేళ్ళ కుమారి నవీనత అరి - ఈత కొట్టడంలో అద్వితీయమైన ప్రతిభ చూపించి గత సంవత్సరం 'అతి వేగంగా ఈతకొట్టగల భారతీయ స్త్రీ'గా ఎన్నికయింది. కలకత్తాకు చెందిన నవీనత పదకొండేళ్ళ అమ్మాయిగా ఉన్నప్పటి నుంచి ఈత పోటీలలో పాల్గొని విజయాలు సాధిస్తూ వస్తున్నది. ఈతలో ఆమెకు గల ప్రావీణ్యం ఆమెకు 'జలబాల' అనే సార్థకమైన పేరు తెచ్చిపెట్టింది.

నవీనత తండ్రి పోదోగ్రహీ పరికరాల వ్యాపారం చేస్తున్నారు. "హుగ్లీ దగ్గర ఉన్న రాజ్ పూరు గ్రామంలో నా మూడో ఏట నాకు ఈతతో పరిచయం అయింది. ఆ పరిచయం అలా ఈత మీద అభిమానంగా మారింది." అన్నది నవీనత.

ఆమె తాను చదువుకున్న లా మార్టినియర్ పాఠశాలలో ప్రతి ఏటా 'స్విమ్మింగ్ చాంపియన్'గా ఎన్నికవుతూ వచ్చింది. 1971లో ఆమెకు 'ఇండియన్ రైస్ నేవింగ్ సొసైటీ' (ఆందెర్సన్ క్లబ్) వారు ఈతలో మరింత శిక్షణ ఇచ్చారు. ఆ శిక్షణ ఇచ్చిన నిబ్బరంతో ఆమె కలకత్తాలో జరిగిన 'బెంగాల్ నేషనల్ స్విమ్మింగ్ అసోసియేషన్ మీట్'లో పాల్గొంది. మూడు పోటీలలో రెండవ స్థానం సంపాదించిన నవీనత వ్యక్తుల ఈత పోటీలలో మొదటిస్థానం పొందింది. అప్పుడే ఈతలో ఆమెకు గల నేర్పును పది మంది గుర్తించారు.

1972 లో నవీనత మరింత ముందుకు ఈదుకు వెళ్ళింది. రాష్ట్ర స్థాయి నుంచి, జాతీయ స్థాయిని చేరుకుంది ఆమె. బెంగాల్ రాష్ట్ర జలక్రీడల పోటీలలో ఆమె 100 మీటర్లు, 200 మీటర్ల 'టైప్ స్ట్రోక్'లో మొదటి స్థానాలు గెలుచుకుని, అక్కడ 14 ఏళ్ళుగా ఉన్న రికార్డును అధిగమించింది. ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ళ కే మద్రాసులో జరిగిన 'ఆర్ ఇండియా ఆక్వాటిక్ మీట్'లో పశ్చిమ బెంగాల్ తరపున పాల్గొని రెండు బంగారు పతకాలు గెలుచుకుంది.

అలాగే అఖిలభారత స్థాయిలో పాఠశాలలో చదువుకునే వారి కోసం ఇంపార్ (మణిపూర్)లో జరిపిన ఈతల పోటీలలో పాల్గొని ఆమె కొత్త రికార్డులు సృష్టించింది.

1973లో జరిగిన 'బెంగాల్ స్టేట్ ఆక్వాటిక్ చాంపియన్ షిప్' పోటీలలో పాల్గొన్న నవీనతకు ఆరు బంగారు పతకాలు లభించాయి. ఆమె పాఠ రికార్డులను అధిగమించి, కొంగ్రొత్త రికార్డులు సృష్టించి ప్రజాభిమానం చూరగొన్నది.

ఆ ఏడాది జయపూరులో జరిగిన 'నేషనల్ చాంపియన్ షిప్' పోటీలలో పాల్గొని ఆమె 200 మీటర్ల 'టైప్ స్ట్రోక్' పోటీలో బంగారు పతకం గెలిచింది. అయితే, బెంగాలు ఈతగాళ్ళ జట్టు నాయకురాలైన ఆమెను ఆ ఈత పోటీలలో పాల్గొనడానికి అనర్హురాలని నిర్ణయించారు. ఏదో అభిప్రాయ భేదం కారణంగా జరిగిన ఈ నిర్ణయం.

వైద్య సలహాలు

నిర్వహణ: డాక్టర్ ఆర్. సత్యభామారెడ్డి యమ్. డి., డి. జి. ఓ

ఎమ్. రూపవేణి, విశాఖపట్టణం

నా వయస్సు 20 సంవత్సరాలు. ఇద్దరు పిల్లలు. నాకు ఉబ్బసం వున్నది. వర్షం వచ్చినప్పుడు నాకు చాలా ఆయాసంగా వుంటుంది. ఇతర సమయాల్లో బాగానే ఉంటుంది. ఎన్ని మందులు వాడినా తగ్గ లేదు. అసలు ఉబ్బసం తగ్గదంటారా? ఇది అంటు వ్యాధి? ఈ జబ్బు నా సంతానానికి కూడా వచ్చే ప్రమాదం ఉందంటారా? దయచేసి ఇది తగ్గే మార్గం ఏదైనా ఉంటే చెప్పండి.

ఉబ్బసం అంటువ్యాధి కాదు. మీ సంతానానికి వచ్చే ప్రమాదం లేదు. ఇది 'అల్బర్ట్' వల్ల వస్తుంది. ఈ అల్బర్ట్ ఎందువల్ల వస్తుందనీ వరీక్షచేసి వైద్యం చేస్తే, ఫలితం ఉంటుంది. కొంతమందికి ధూళి పీల్చడం వల్ల 'అల్బర్ట్' వస్తుంది. మునికందరికి వేరే కారణాలు ఉండవచ్చు. అందువల్ల వరసగా వైద్య వరీక్షలు జరిపించి, చికిత్స పొందుతూ ఉంటేగాని వ్యాధి వయంకాదు. ఉబ్బసానికి ఇప్పుడు కొత్తగా కొన్ని శక్తివంతమైన మందులు వచ్చాయి. వీటివల్ల ఈ వ్యాధిని కొందరగాజే నివారించవచ్చును.

ప్రేమ, నాగర్ కోయిల్

నాకు వివాహం జరిగి ఐదు సంవత్సరాలయింది. వయసు 22 సంవత్సరాలు. పెళ్ళయిన తర్వాత కుటుంబ నియంత్రణ పాటించుదామని ఒకటిన్నర సంవత్సరాలపాటు Ovral మాత్రలు వాడాను. ఆ తర్వాత మాకు పిల్లలు కావాలనుకుంటే మూడున్నర సంవత్సరాలుగా మా కోరిక నెరవేరడంలేదు. ఈ 'ఓవరాల్' మాత్రల వల్లే అలా జరిగిందని నా అభిప్రాయం. మీ సలహా ఏమిటి?

'ఓవరాల్' మాత్రలవల్ల పిల్లలు పుట్టకపోవడం అంటూ జరగదు. మీకు ఋతుస్రావం సరిగ్గా అవుతుందా లేదా అన్న వివరాలు రాయలేదు. మీరు మీ వూళ్ళోని 'గైనకాలజిస్టు'ను సంప్రదించండి. గైనకాలజిస్టు వైద్య వరీక్షలు జరిపించి, మీ సమస్యను పరిష్కరించగలరు.

వై. లక్ష్మి, సీసలి

మా బాబుకు 8 నెలల వయసు. నిద్ర చాలా తక్కువ. పగలూ చాలా తక్కువగా నిద్ర పోతాడు. రాత్రిళ్ళు మాత్రం నిద్రపోకుండా చాలా పేచీ పెడుతుంటాడు. కడుపు నొప్పి కూడా ఉన్నట్టు తెలియడంలేదు. నిద్రపోవడానికి 'సిప్టార్' వాడాను. ఫలితం లేదు. నాకొక సలహా ఇచ్చి, ఈ బాధనుంచి తప్పించండి.

చంటిపిల్లలకు నిద్ర పట్టకపోవడం అంటే-వాళ్ళు అజీర్తి, దురదలు - లేక మరేదైనా కారణం వల్ల బార వదుతూ ఉంటారు. డాక్టర్ చేత వరీక్ష చేయించి, కారణం తెలుసుకుని మందులు వాడండి. 'సిప్టార్' వల్ల అంతగా ప్రయోజనం ఉండదు.

డి. సంతానలక్ష్మి, శివకాశి

నా వయసు 30 సంవత్సరాలు. నాకు ఐదుగురు పిల్లలు. కుటుంబ నియంత్రణకు రోజూ 'పిల్' తీసుకోకుండా దాంపత్య సుఖం పొందే రోజున మాత్రం ఒక్క 'పిల్' తీసుకోవడం వల్ల ఫలితం ఏమీ ఉండదంటారా?

ఉండదు. ఇతే అటువంటి మెడిసిన్ కనిపెట్టడానికి ప్రయోగాలు చేస్తున్నారు. కొన్నిటిని రూపొందించి

పరీక్షించడం జరుపుతున్నారు కానీ ఫలితం ఉంటుందని నిర్ధారణగా ఇంకా ఏమీ నిరూపించబడలేదు. అలాంటి ప్రయోగం విజయవంతం అయ్యే వరకూ ప్రస్తుతం ఉన్న పిల్స్ ఉపయోగించడం తప్పవేరే మార్గం లేదు.

పి. ఉషారాణి, విశాఖపట్టణం

నేను రోజూ ఉదయం, రాత్రి పళ్ళు పొడితో పళ్ళు తోముకుంటాను. అయినా పళ్ళ నుండి నెత్తురు వస్తుంది. అదప దడప ఆహారం తీసుకునేటప్పుడు నెత్తురు వస్తుంటుంది. భరించరాని దుర్వాసన వేస్తుంది. ఎన్ని మందులు వాడినా ఫలితం కూన్యం. దయచేసి ఈ బాధను అరికట్టడానికి ఏదైనా వైద్యం ఉంటే చెప్పండి.

ఇది విటమిన్ 'సి' లోపం వల్ల - సంక్రమించే 'ఇన్ ఫెక్షన్' కారణంగా వస్తుంది. దీన్ని 'వయోరియా' అంటారు. ఈ 'ఇన్ ఫెక్షన్'ను ముందు అరికట్టాలంటే - 'పెన్సిలిన్' వంటి ఇంజెక్షన్లు తీసుకోవాలి. ముఖ్యంగా దంత వైద్యుని సంప్రదించడం చాలా మంచిది. ఇటువంటివి రాకుండా ముందే జాగ్రత్త వడవచ్చును. ఎలా అంటే-ముఖ్యంగా 'సి' విటమిన్, కార్నియం ఎక్కువగా ఉన్న ఆహార పదార్థాలు తీసుకోవాలి. 'సి' విటమిన్ మాత్రలు ఏడిగా మందుల షాపుల్లో లభిస్తాయి. అవికూడా ఉపయోగించవచ్చును. ఉసిరికాయ, నిమ్మరసం - ఇంకా ఇతర పళ్ళ రసాలు ఎక్కువగా తీసుకుంటూ ఉండాలి. ఉదయం, రాత్రి-మంచి పళ్ళ పొడికాని, 'పేస్ట్' కాని ఉపయోగించి దంతధావనం చేయాలి. గుండుసూదులు, పుల్లలతో పళ్ళ నందులను పొదుచుకునే దురలవాటు మానుకోవాలి. రోజూ రాత్రి పడుకునే ముందు-ఉప్పు కలి

ఓన పీళ్ళను పుక్కిలించి, నోరు శుభ్రం చేసుకోవాలి. ఇలాంటి మంచి అలవాట్లు కొన్ని పాటిస్తే, ఈ సమస్య ఉండదు.

ఎమ్. విశాల, తిరుపతి

నేను 'నైరిలై జేషన్' చేయించుకుని సంవత్సరం అయింది. నా వయసు 28 సంవత్సరాలు. నాకు ఇద్దరు పిల్లలు. మళ్ళా పిల్లలు కావాలని నేను అనుకుంటున్నాను. దీనికేమైనా మార్గం ఉంటే చెప్పండి....

మగవాళ్ళకు '0-కానరైజేషన్' చేసినట్లే, ఆడ వారికి కూడా '0-కానరైజేషన్' చేయవచ్చును. ఇది పెద్ద సమస్యకాదు. మీ ఊళ్ళో ఉన్న హాస్పిటల్లో-వైద్యులను సంప్రదించండి.

ఆర్. పద్మ, కోయంబత్తూరు.

నా పాదాల్లో రంధ్రాలు ఉన్నాయి. చలికాలంలో కాళ్ళు పగులుతూ ఉంటాయి. అయితే అప్పుడు రంధ్రాలు ఉండవు. ఇవి పోవడానికి నేను ఏం చేయాలంటారు?

ప్రతిరోజు రాత్రి-కాళ్ళు, పాదాలు శుభ్రంగా కడుక్కుని, కొబ్బరి మాలెకాని, మంచిమానె కాని రాసుకుని వదుకోవడం అలవాటు చేసుకోండి. చెప్పలు వేసుకుని నడుస్తూ ఉండండి. ఇంకేమీ చేయవసరం లేదు.

శ్రీమతి ఓ. పి. విశాఖపట్టణం

నా వయసు 39 సంవత్సరాలు. '70 లో పెద్ద ఆపరేషన్ జరిగాక నాకు పాప పుట్టింది. 71 లో మూడు నెలలకు గర్భస్రావం అయింది. ఆ తర్వాత ఇప్పటి వరకు పిల్లలు కలగలేదు. వయసు ఎక్కువ కావడం వల్ల ఆ అవకాశం లేదంటారా? నాకు నిత్యం రొంప, నీరు కారడం, తుమ్ములూ వస్తాయి. ఇ. యన్. టి. డాక్టర్లచే వైద్య చికిత్స కూడా పొందాను-కానీ తగ్గలేదు. గర్భం రాకపోవడానికి, దీనికి ఏమైనా సంబంధం ఉందంటారా? దయచేసి ఈ విషయంగా మీ సలహా చెప్పండి.

మీ రొంపకూ, పిల్లలు కలగక పోవడానికి ఏమీ సంబంధం లేదు. 35 సంవత్సరాల వయసు-ఎక్కువేమీ కాదు. మీ ఊళ్ళోని పెద్ద హాస్పిటల్లో

'గర్భసంచి' సరిగ్గా వుండో-లేదో పరీక్షించడానికి HYSTEROGRAM పోటో తీయిస్తే వివరాలు తెలుస్తాయి. తదనుగుణంగా వైద్య చికిత్స పొందండి.

కుమారి ఎస్. వి., లాల్ గుడి

నా వయసు 19 సంవత్సరాలు. నా రంగు ఎరుపు.

వ్రత మాటలకొలుపు-3

సరైన సమాధానం

1 స	మ	9 త	2 కు	10 సు	11 ము
రి	3 ల్లి	12 ము	జా	రు	
గ	13 ము	త్తి	త	పు	
	న	14 హ			
5 క	సు	రు	ల	15 బా	
వ		6 వ	ము	16 ర	రో
7 ల	17 అ	జ	డి	ము	
	క్ర			8 జీ	ల

పై సమాధానంలో సరిపోయే సమాధానాలు పంపినవారు ఇద్దరు. వారు :

సి. శారదామణి

హైదరాబాదు

చిట్టాప్రగడ జోగలక్ష్మి

కాకినాడ

బహుమతి మొత్తం 116 రూ.లను ఈ ఇద్దరికీ సమానంగా పంచి అందజేస్తున్నాము.

ఆరోగ్యంగానే ఉంటాను. కానీ నా కళ్ళ క్రింద నలుపుగా ఉంటుంది. ముతతలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఈ లోపం నివారించడానికి నేనేం చేయాలి?

బలహీనతవల్ల, విద్రలేమివల్ల అలా జరుగు

తుంటుంది. 'మల్టీ-విటమిన్' మాత్రలు తీసుకోండి. బోజనం, నిద్ర వేళలు సక్రమంగా పాటిస్తూవుంటే కొన్నాళ్ళకు మార్పు వస్తుంది.

కుమారి ఎ. బి. తిరుపతి

మా నాన్నగారికి తన 18 వ ఏట 'పేను కొరుకుడు' వల్ల తల వెండ్రుకలు రాలిపోయాయి. మా చెల్లెలికి ఆరవ సంవత్సరం జరుగుతుండగా, తలమీద ఆరచేయి-వెడల్పున వెండ్రుకలు రాలిపోయాయి. మళ్ళా 3 నెలలకు బాగా వచ్చాయి. ప్రస్తుతం నా వయసు 15 సంవత్సరాలు. మా నాన్నగారికి వచ్చినట్లు నాకూ బట్టతలలా వచ్చే అవకాశం వున్నదా? ఇది వంశ పారంపర్యంగా వస్తుందా? అలా జరగకుండా ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలో చెబుతారా?

బట్టతల మగవారికి వంశపారంపర్యంగా వచ్చినా, ఆడవాళ్ళకు పాదారణంగా రాదు. మీ నాన్నగారికి 'పేను కొరుకుడు' అన్నారు. 'ఇన్ పెక్షన్' కారణంగా అలా జట్టు ఊడిపోయి వుంటుంది. స్కిన్ డాక్టర్ పరీక్షచేస్తే కారణం పరిగ్గా తెలుస్తుంది. మీకు అలా వంధించే అవకాశం లేదు. ఐవా మీరు జాగ్రత్తవదాలనుకుంటే-బి విటమిన్ ఉన్న ఆహార పదార్థాలు ఎక్కువగా తీసుకోండి. తరచుగా తలకు నీళ్ళు పోషకుంటూ, తల ఎవ్వడూ పరి శుభ్రంగా వుండేలా చూసుకోండి.

శ్రీమతి టి. ఎమ్. ఎల్., హైదరాబాదు.

నాకు మొదటి కానుపు జరిగినప్పుడు 'మాయ' తొందరగా పడలేదు. తర్వాత ఏవో ఇంజెక్షన్స్ ఇచ్చాక పడింది. ఏ విధమైన ఆపరేషన్ జరగలేదు. ఇప్పుడు నాకు నెలలు. ఈ సారి కూడా అలాగే జరగడానికి అవకాశం వున్నదా? మాయ తొందరగా రాకపోతే చాలా ప్రమాదమని, గుండె కెళ్ళుతుందని - మా పెద్దవాళ్లు అంటున్నారు. అలా జరగకుండా ఉండాలంటే ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి? నాకు ఇప్పటినుంచే దాని గురించి భయంగా వుంది. దయచేసి మీ సలహా చెప్పగలరు.

రెండోసారి అలా వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఐతే-ఇది ప్రమాదకరమని భయపడవలసిన అవసరం లేదు. మంచి మందులెన్నో ఉన్నాయి. కాస్తూ మాత్రం ఇంట్లో జరిపించకుండా, మీరు హైదరాబాదులో ఉన్నారు కాబట్టి హాస్పిటల్లో చేరి - కాస్తూ జరిపించుకోవడం ఎంతైనా శ్రేయస్కరం.

ఇటీవల 'వనిత' లో ప్రచురించబడిన "వామన వృక్షాలు" (బొమ్మాయ్) పాఠకులను విశేషంగా ఆకర్షించింది. అవి వెంచే విధానాల గురించి, వీలుల గురించి-ఎంతోమంది పాఠకులు ప్రశ్నల రూపంలో అడుగుతున్నారు. బొమ్మాయ్ కళ మొదల పాఠకులకు వన్న ఉత్సాహం గురించి-మద్రాసులో ప్రత్యేకంగా ఈ విషయంపై పాఠాలు చెబుతున్న శ్రీమతి సహసీ, శ్రీమతి రంగరాజ్ లకు చెప్పగా- వారు పాఠకుల సందేహాలను నివృత్తి చెయ్యగలమనీ, వారి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వగలమనీ తెలియ జేశారు. అందువల్ల 'బొమ్మాయ్ కళ' మొదల ఉత్సాహం గల పాఠకులు తమ అనుమానాలను, సందేహాలను మాకు (ఈ వెలాఖరులోగా) పంపితే- వాటికి సమాధానాలు పేకరించి, 'వనిత' లో ప్రచురించగలము.

—[వ. సం]

ఇటీవల మద్రాసులోని 'లాక్ కోరమాండల్' హోటల్ లో వామనవృక్షాల ప్రదర్శనం మూడు రోజులపాటు జరిగింది. ఈ కళలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ గల శ్రీమతి సహసీ, శ్రీమతి రంగరాజ్— దాదాపు నూరు వృక్షాలను ఈ ప్రదర్శనలో ఏర్పాటు చేశారు.

విశేషాలు

విజయవాడ రోటరీక్లబ్బువారి మహిళా విభాగ మైన 'ఇన్నర్ వీల్ క్లబ్' వారు అక్టోబర్ 19 ఉదయం వెంకటేశ్వర థియేటర్ ఆవరణలో 'అందాల రాణి పోటీ' జరిపారు. గోల్డ్ మెడల్ కంపెనీ వారి సహకారంతో నిర్వహించబడిన ఈ పోటీలో 23 మంది యువకులు పాల్గొన్నారు.

అందాల రాణిగా ఎన్నికై, మొదటి బహుమతి పొందిన కుమారి ఛాయానాయుడును ప్రసిద్ధవది వాణిశ్రీ 'అందాల రాణి' కిరీటంతో అలంకరించారు. ఛాయానాయుడు ఎత్తు ఐదడుగుల అయిదు అంగుళాలు. ఆమె సొండ్ ఇంజనీర్ సి. ఎల్. నాయుడు కుమార్తె. ఈ పోటీలో కుమారి మాలతీరావు, కుమారి నంద్యారాణి ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతులు పొందారు. చలన చిత్ర దర్శకుడు కె. విశ్వనాథ్, ఎ. వి. వరసింహారావు, శ్రీమతులు వనంతి నంకానం, నిర్మలారావు వ్యాయ విద్వేతలుగా వ్యవహరించారు.

ఈ పోటీలో పాటు ఒక పేషన్ పెరేడ్, భారత

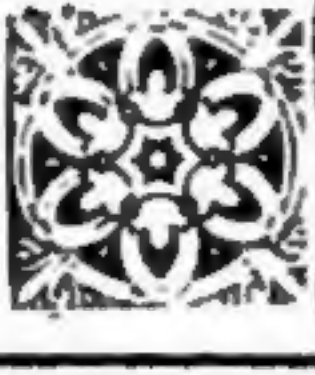
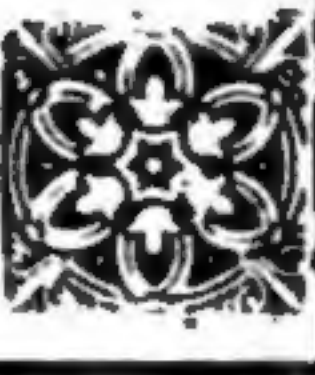

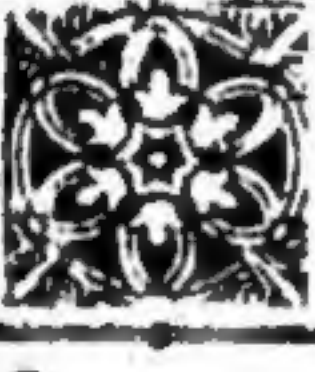

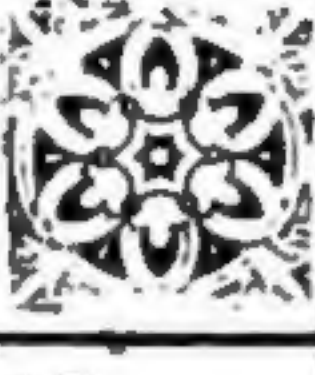
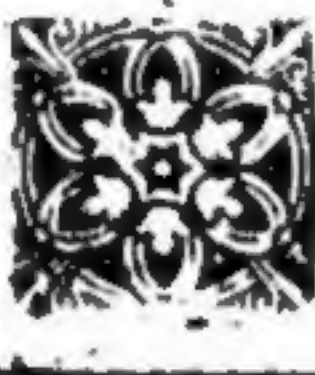

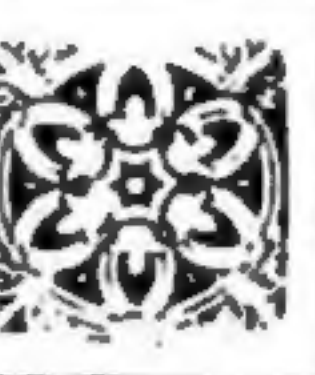
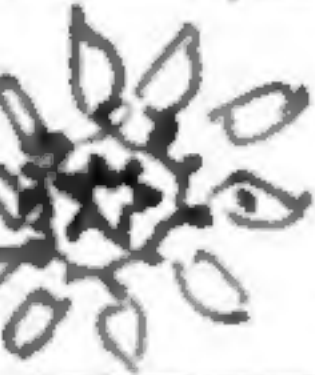

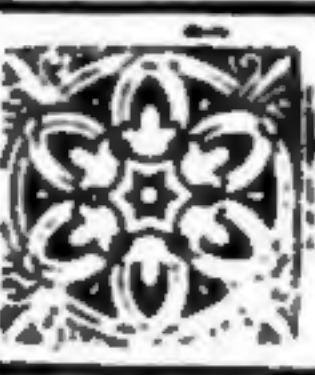

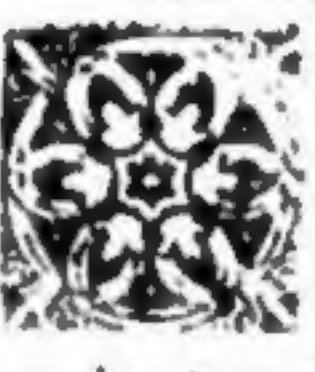
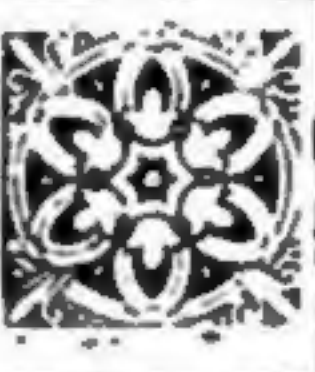

దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల వధువుల అలంకరణలలో వచ్చిన యువకుల ప్రదర్శన జరిగాయి.

ఈ సందర్భంగా వెలువడిన ప్రత్యేక సంచికను ప్రసిద్ధ గాయని శ్రీమతి సుశీల ఆవిష్కరించారు.

పోటీ ప్రారంభం కావడానికి ముందు క్లబ్ అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి జె. కామేశ్వరి స్వాగతం పలికారు. శ్రీమతులు మైత్రీ నాగరాజ్, రాధా మురళీధరన్ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

“వనిత మాటల కాలువు-5”

రూ॥ 116 లు, బహుమతి!

1.	ల	2		3		4	
5		5				6	7
8	9	ము		10 ము	11	ము	
	ప		12				
హ		13		14	న	15	
					16		
				17		18	19
	20	ము			ము		

పేరు.....

చిరునామా.....

.....

.....

ని. బంధనలు - 'వనిత' మాటల కాలువు 'లో' ప్రీతి చూడమే పాల్గొనాలి. ఈ సంచికలో పున్న గళ్ళలోనే అక్షరాలు నింపి, దాని కింద పున్న కూపను పూర్తి చేసి ఆ వర్గం పెట్టి 'వనిత' మాటల కాలువు-5' చందమామ డిల్లింగ్స్, మద్రాసు-26 చిరునామాకు నవంబరు నెలాఖరులోగా చేరాలి. అకవర్గం ఇంకేవిదమైన వ్యాసాలు, ఉత్తరాలూ వుండ కూడదు. ఇదొక్కటే వుండాలి. ఒక్కొక్క రివర్గం ఒక్కొక్క ఎంట్రీయే వుండాలి. గళ్ళలో వేసే అక్షరాలు కుట్రంగా, తెలిసేలా వుండాలి. కొట్టివేతలు, దిద్దుబాట్లు వుండకూడదు. దీని సమాధానం, ఫలితాలు 1976 జనవరి 1 వ తేదీగల సంచికలో ప్రచురింపబడతాయి. మా దగ్గర గల సమాధానంతో సరిపోయే సమాధానం పంపిన వారికి రూ. 116 లు బహుమతి గా పంపుతాము. సరైన సమాధానం పంపేవారు ఒకరికంటే ఎక్కువమంది గనక వుంటే, బహుమతి మొత్తం పంచబడుతుంది. దీనికి సంబంధించిన ప్రతి విషయంలోనూ 'వనిత' నిర్వాహక వర్గానిదే తుది నిర్ణయం.

అధికారాలు - అర్హం

1. కొనసోయినా నరన్యతి పతి ఆననమే.
5. రయమున ప్రవహించునది.
6. సువాసనగల అకులనికాదోలు-ఎవరోకుంచేగారు!
8. రచయిత్రుల బలం.
10. అలల కదలి అల్లకల్లోలమైంది.
12. సంపన్నమైన రాగం.
14. రాత్రి కనిపించని గ్రహం.
16. విష్ణుమూర్తి పర్యాయవద మధ్యం అంతర్ధానమైంది.
18. మూల.
20. గుంపు.

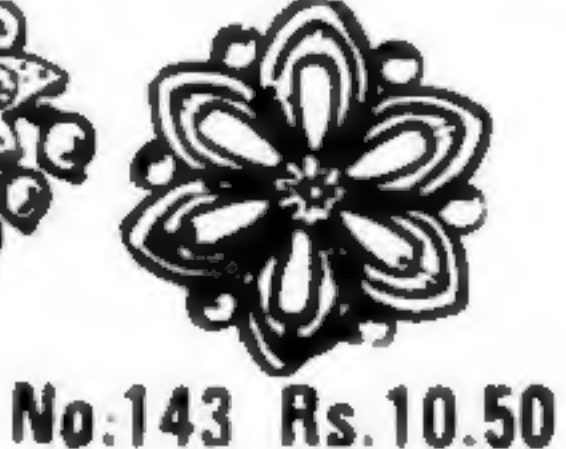
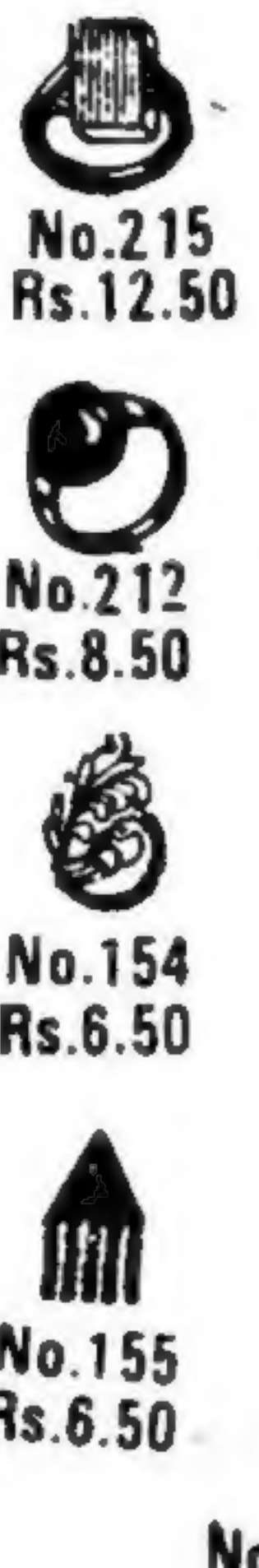
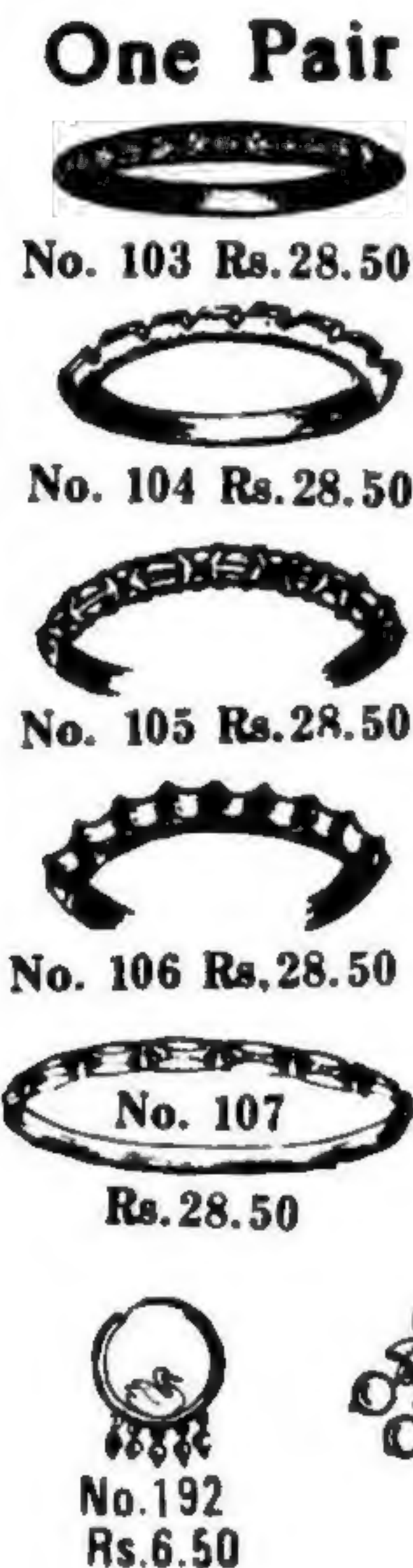
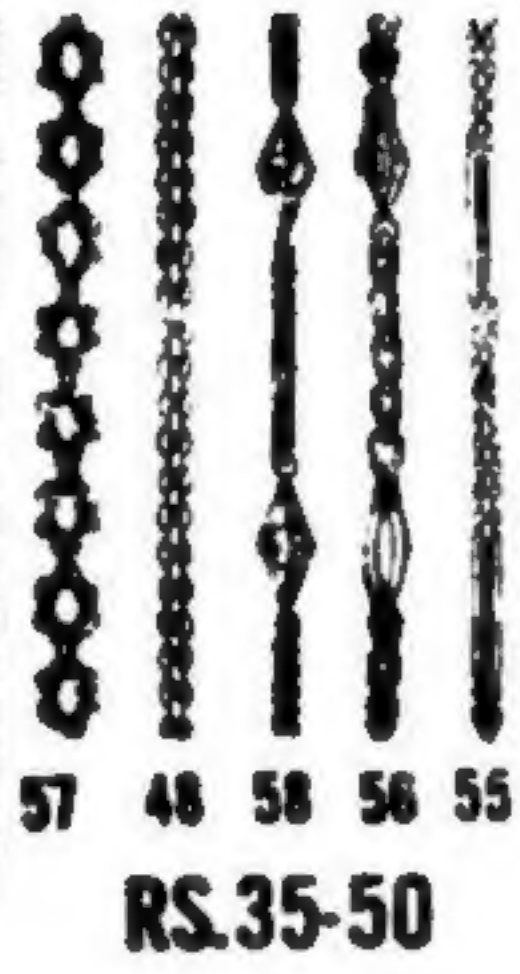
అధికారాలు - నిలుపు

1. కుకని తాతగారు.
2. భారతమయినా కావచ్చు-గెలుపయినా కావచ్చు.
3. దీని సంపాదన కష్టం.
4. తనకు పెట్టుకోనూవచ్చు; తాను దిద్దుకోనూవచ్చు.
7. నక్షత్రకవి-అక్షర లోపం జరిగిందని కాదోలు కోపంతో ఉన్నాడు.
9. మహారాష్ట్ర వంటకం.
11. ప్రీతికి ఉండాలంటారు.
13. గృహమే.
15. ద్రియమైన శ్రీవారికి తమ్ముడు.
17. ఒక దుష్కృతం.
19. గోవు, గోలు కాబట్టి తిరగబడింది!

అలిమా

ఆకాశంలో ఎన్ని నక్షత్రాలూ కనిపించినా దాని మధ్య ప్రకాశించే
ఒక్క చందమామలా 'అలిమా' ప్రపంచ ప్రేజలను ఆకర్షిస్తున్నది.
దీనిదళికొత్త కొత్త మాడల్స్ను కొని దరించండి.

కవరింగ్ నగలలో ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందినది 'అలిమా' ఒక్కటే!
చక్కని మన్నిక! కళ్ళను ఆకర్షించే సరికొత్త డిజైన్లు!

వి. వి. పార్సల్ ద్వారా నగలు తెప్పించుకోవాలనుకుంటే,
ఆ నగల నెంబర్లను సూచిస్తూ వ్రాయండి. కొత్త కేటలాగ్
కావాలనుకునే వాళ్ళు 60 పై. స్టాంపు పంపండి.

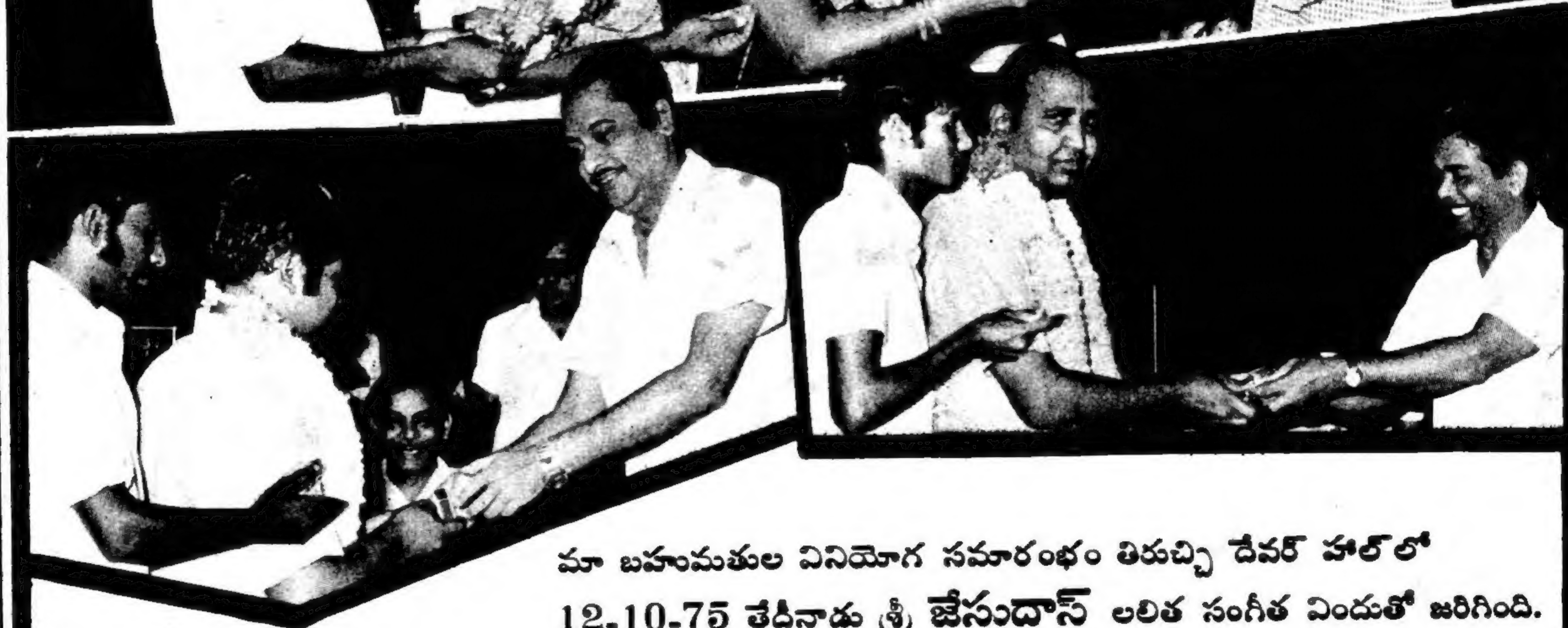
అలిమా గోల్డ్ కవరింగ్ వర్క్స్

3 & 10, రంగనాథన్ వీధి, త్యాగరాయ సగర్, మద్రాసు-600 017

ఫోన్ : 442715 & 446884 (మాంబలం రైల్వేస్టేషన్ & బస్స్టాండులకు దగ్గరగా ఉన్న వీధి)

మెడిమిక్స్

ఉచిత బంగారు నగల బహుమతి
వినియోగ సమారంభం

మా బహుమతుల వినియోగ సమారంభం తిరుచ్చి దేవర్ హిల్స్
12-10-75 తేదీనాడు శ్రీ జేసుదాస్ లలిత సంగీత విందుతో జరిగింది.
తర్వాత కలెక్టర్ శ్రీ ఎం. వైద్యలింగం ఆధ్వర్యాన
డైరెక్టర్ శ్రీ కె. బాలచందర్ B.Sc. డాక్టర్ శ్రీ బాలకృష్ణన్
మున్నగువారు గెలుపొందినవారికి బహుమతులను వినియోగించారు.

ఈ ప్రణాళిక 31-1-76 వరకు
పొడిగింపబడినది. నేడే మెడిమిక్స్
సబ్బు కొని బహుమతిని పొందండి.

CHOLAYIL PHARMACEUTICALS
1, Palayakara Street, Madras - 600023.

**శంఖు
పూర్వ**

**లంగోలు
చేతిగుడ్డలు**

తయారుచేసి విక్రయించువారు:
మొహమ్మదు అబూబకర్ & కంపెనీ

95, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు - 600001.

ట్రాంచీలు : మధురై • క్విలాన్ • కలకత్తా

